

Tổng biên tập:

PGS.TS. NGUYỄN NGỌC DUNG

Tổ chức bản thảo:

CN. PHẠM HỮU NGHĨA

Trình bày:

ĐẶNG ĐỨC LỢI

Bản tin ĐHQG TP.HCM

Giấy phép xuất bản
số 2900/BC-GPXB do Bộ VHTT
cấp ngày 29-9-1997.

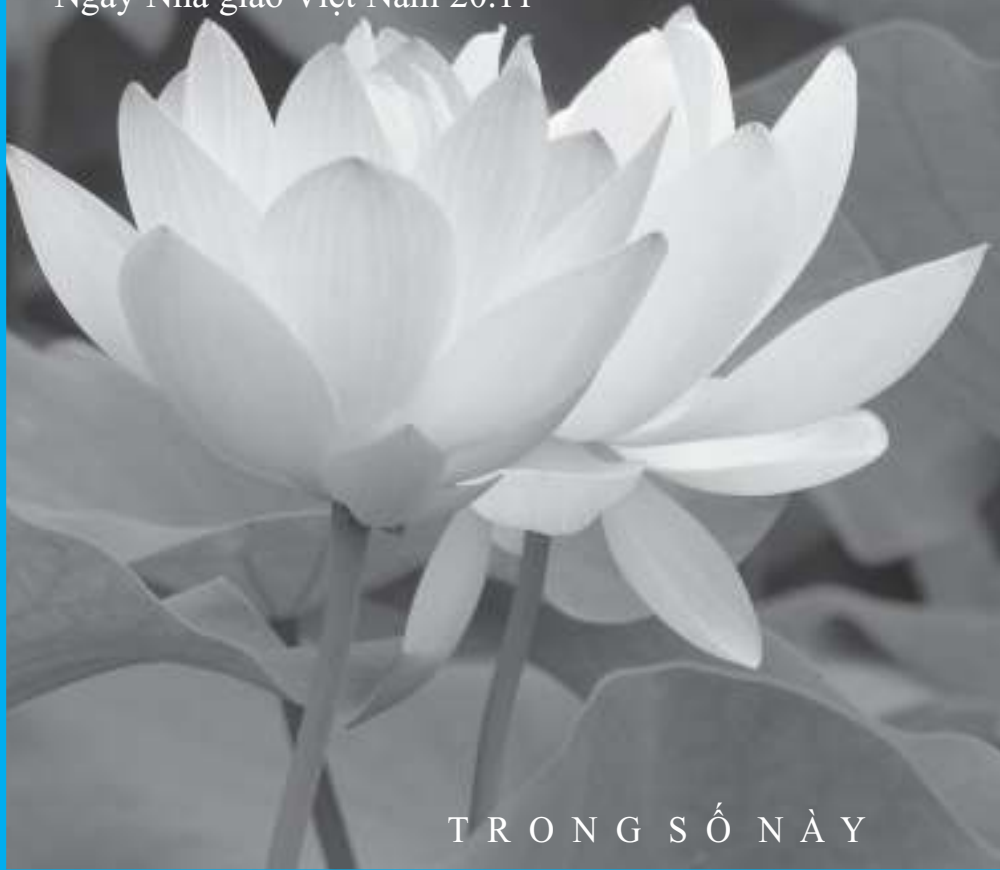
Bài vở, thư từ xin gửi về:

Phòng 424, Nhà điều hành
ĐHQG-HCM, Khu phố 6,
Phường Linh Trung, Quận Thủ Đức,
TP.HCM.

Điện thoại: 08.3724.2181-1351,
08.3724.2160-1352.

Email: bantindhqg@vnuhcm.edu.vn
Website: www.vnuhcm.edu.vn

Chúc Mừng
Ngày Nhà giáo Việt Nam 20.11

TR O N G S Ó N À Y

TIÊU ĐIỂM - SỰ KIỆN

4. Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng và nhiều đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước tham dự Lễ khai khoá 2012 và khánh thành Ký túc xá sinh viên ĐHQG-HCM
11. TS. Nguyễn Khắc Cảnh: Kỳ vọng vào tính phản biện trong bản tin ĐHQG-HCM những năm tới
14. **NGND.GS.** Ngô Văn Lệ: Không ngừng nghiên cứu để bồi đắp kiến thức
18. **NGND, NGƯT** ĐHQG-HCM năm 2012
24. **PGS.** Đỗ Văn Nhung- Một nhân cách hiếm gặp
28. Trường ĐHBK, ĐHQG-HCM: 55 năm xây dựng & phát triển

KHOA HỌC - GIÁO DỤC

32. Thay đổi tư duy từ "Quản lý" sang "phục vụ" trong công tác sinh viên
38. Tra cứu thông tin sáng chế - Giải pháp cho định hướng nghiên cứu khoa học
41. Những nhà khoa học chân đất

NHỊP SỐNG TRẺ

56. Sinh viên ĐHQG-HCM đi tìm giải pháp an toàn giao thông
58. Những sinh viên trong phòng nghiên cứu triệu đô

VĂN HOÁ - NGHỆ THUẬT

70. Ngọn đèn trong mơ
73. Chợ trâu câu, nét duyên của phố phường Sài Gòn

Phát biểu tại Lễ khai khóa 2012, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng đánh giá cao, biểu dương và chúc mừng những thành tích xuất sắc mà các thế hệ nhà giáo và sinh viên ĐHQG-HCM đã giành được trong suốt 17 năm xây dựng và phát triển.

Ngày 21/10/2012, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng đã về tham dự Lễ khai khóa 2012 và Khánh thành ký túc xá sinh viên Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh (ĐHQG-HCM).

Cùng tham dự buổi Lễ còn có đồng chí Lê Thanh Hải, UV Bộ Chính trị, Bí thư Thành Ủy TP. HCM, lãnh đạo các Bộ Giáo dục & Đào tạo, Bộ Khoa học - Công nghệ, Bộ xây dựng, Bộ Tài nguyên và Môi trường; lãnh đạo nhiều tỉnh thành, địa phương và hơn 1500 các nhà khoa học, cán bộ, giảng viên, sinh viên ĐHQG-HCM.

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng và nhiều đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước tham dự

LỄ KHAI KHÓA 2012 VÀ KHÁNH THÀNH KÝ TÚC XÁ SINH VIÊN ĐHQG - HCM

**Minh Châu-
Thái Việt**

Tung bùm lễ khai khóa 2012

Phát biểu tại Lễ khai khóa 2012 của ĐHQG-HCM, thay mặt Chính phủ, Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng đánh giá cao, biểu dương và chúc mừng những thành tích xuất sắc mà các thế hệ nhà giáo và sinh viên ĐHQG-HCM đã giành được trong suốt chặng đường xây dựng và phát triển. Thủ tướng nhấn mạnh, sau 17 năm xây dựng và phát triển, ĐHQG-HCM đã có

bước tiến bộ và đạt được những thành tích đáng kể; đã khẳng định được tính vượt trội của mô hình đại học tiên tiến và thể hiện được vai trò tiên phong, nòng cốt trong quá trình đổi mới giáo dục đại học của Việt Nam: Hiện nay ĐHQG-HCM đang trở thành một trung tâm đào tạo bậc đại học, nghiên cứu khoa học và công nghệ đa ngành, đa lĩnh vực chất lượng cao gồm 06 trường đại học chuyên ngành, hàng chục Viện, Trung tâm nghiên cứu, chuyển giao công nghệ. Đội ngũ cán bộ

PGS.TS Phan Thanh Bình, Giám đốc ĐHQG-HCM, phát biểu tại buổi lễ

giảng viên, công nhân viên phát triển nhanh cả về số lượng và chất lượng với hơn 5.300 người, trong đó có nhiều giáo sư, tiến sĩ, thạc sĩ, nhà giáo nhân dân, nhà giáo ưu tú. Năng lực đào tạo tăng nhanh, hàng năm đã đào tạo được khoảng 1 vạn kỹ sư, cử nhân, hơn 1500 thạc sĩ với chất lượng ngày càng cao.

Hoạt động đào tạo đã từng bước chuẩn hóa theo các tiêu chuẩn, tiêu chí chung của quốc tế. Chương trình, phương pháp đào tạo đã từng bước được đổi mới, đã triển khai nhiều chương trình tiên tiến, liên kết quốc tế. Học chế tín chỉ từng bước được hoàn thiện và áp dụng trong tất cả các trình độ, loại hình đào tạo; là cơ sở đại học đầu tiên nghiên cứu và thí điểm áp dụng các công nghệ đào tạo mới CDIO của quốc tế; tăng cường công tác kiểm định chất lượng, tích cực áp dụng các hệ thống bảo đảm chất lượng quốc tế cho các chương trình đào tạo.

Công tác nghiên cứu khoa học có bước phát triển đáng kể, đã tập trung nghiên cứu các lĩnh vực khoa học mũi nhọn, hiện đại, thiết thực gắn liền với nhu cầu xã hội; đầu tư xây dựng các phòng thí nghiệm trọng điểm quốc gia; đã

hình thành được hàng chục nhóm nghiên cứu mạnh, đi tiên phong trong những hướng nghiên cứu hiện đại như: công nghệ sinh học, kỹ thuật y sinh, vật liệu nano, năng lượng, công nghệ vi mạch, công nghệ thông tin, khoa học tính toán... ĐHQG-HCM đã triển khai nhiều công trình nghiên cứu, ứng dụng, đạt được nhiều thành tựu và đang dần hình thành các doanh nghiệp khoa học và công nghệ trong đại học; đã có nhiều bài nghiên cứu được đăng trên các tạp chí có uy tín trong và ngoài nước, được quốc tế đánh giá cao trong xếp hạng nhóm các tổ chức nghiên cứu và đào tạo.

Đồng thời, Thủ tướng Chính phủ nhấn nhủ, bước sang giai đoạn phát triển mới, thế giới đang chuyển mạnh từ kinh tế tài nguyên sang kinh tế tri thức; việc sáng tạo và ứng dụng tri thức đóng vai trò quyết định tạo ra của cải vật chất, trở thành động lực chủ yếu của sự tăng trưởng kinh tế và tạo lợi thế cạnh tranh, hơn bao giờ hết, giáo dục đào tạo ngày càng có vai trò đặc biệt quan trọng.

Trong bối cảnh chung của đất nước, với tư cách là một trung tâm đại học lớn, có truyền thống trong hệ thống giáo dục đại học cả

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng tiếp xúc cử tri theo chuyên đề tại ĐHQG-HCM.

nước, ĐHQG-HCM phải nỗ lực phấn đấu phát triển nhanh hơn nữa, đáp ứng được yêu cầu của một trung tâm đào tạo, nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ đa ngành, đa lĩnh vực chất lượng cao, như định hướng chiến lược của Đảng và Chính phủ; đi đầu trong việc thực hiện chủ trương đổi mới căn bản toàn diện nền giáo dục quốc dân; tập trung cao nhất cho nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ, hợp tác quốc tế, sớm đưa ĐHQG-HCM đạt được trình độ quốc tế ở nhiều lĩnh vực hoạt động.

Nói với sinh viên, Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng nhấn mạnh: "Thanh niên là trụ cột của nước nhà, chủ nhân tương lai của đất nước, một trong những nhân tố quyết định thành công của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Học sinh, sinh viên là bộ phận ưu tú của thanh niên, luôn được đặt ở vị trí trung tâm trong chiến lược bồi dưỡng, phát huy nhân tố và nguồn lực con người. Trung tâm của giáo dục là đào tạo sinh viên, vì vậy phải tạo điều kiện và tạo ra cách tự học, tự nghiên cứu cho sinh viên, nghiên cứu tiếp cận

các chương trình đào tạo đại học của các nước tiên tiến và chọn lựa chương trình và phương pháp giảng dạy cho phù hợp với Việt Nam. Ngoài việc trang bị kiến thức, kỹ năng chuyên môn, cần quan tâm đến giáo dục chính trị và phẩm chất đạo đức cho học sinh, sinh viên; cần phải chú trọng giáo dục nhân cách, lý tưởng, hoài bão cho học sinh, sinh viên".

Xem Lễ khai khóa như là một điểm nhấn gọi mở tư duy và làm phong phú nhận thức xã hội của sinh viên, PGS.TS Phan Thanh Bình, Giám đốc ĐHQG-HCM cho rằng được sự tham dự và nghe Thủ tướng Chính phủ phát biểu trong buổi lễ quan trọng này, sinh viên sẽ được tiếp sức thêm từ tầm nhìn và tư duy lãnh đạo của Thủ tướng.

Thủ tướng Chính phủ tiếp xúc cử tri ĐHQG-HCM theo chuyên đề

Trước đó, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng đã có buổi tiếp xúc cử tri ĐHQG-HCM.

Đóng góp ý kiến tại buổi tiếp xúc, cử tri ĐHQG-HCM bày tỏ sự tin tưởng, phấn khởi trước quyết tâm cao của Đảng, Nhà nước,

Các đại biểu thực hiện nghi thức kéo băng đá khánh thành ký túc xá sinh viên ĐHQG-HCM.

Quốc hội và Chính phủ trong mục tiêu kiềm chế lạm phát, nhằm duy trì phát triển kinh tế, đảm bảo an sinh xã hội, giữ vững quốc phòng, an ninh.

Cử tri đề nghị, Chính phủ giao quyền tự chủ cao hơn nữa, ban hành cơ chế đặc biệt cho phép ĐHQG-HCM thí điểm mô hình, phương pháp giáo dục mới có trọng tâm, trọng điểm, có sự giám sát của Bộ Giáo dục và Đào tạo nhằm thực hiện mục tiêu tạo bước đột phá

trong nền giáo dục đại học.

Đánh giá cao đề xuất này của các cử tri, Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng nhấn mạnh: phát triển giáo dục là một trong ba khâu đột phá đưa đất nước phát triển nhanh và bền vững, hướng tới mục tiêu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng cho rằng việc giao cơ chế riêng sẽ tạo điều kiện thuận lợi để ĐHQG-HCM phát huy tính năng động, sáng tạo; nâng cao vai trò, vị trí của một cơ sở đào tạo đại học hàng đầu của đất nước, không ngừng cải thiện vị trí, uy tín trong nền giáo dục khu vực. Thủ tướng đề nghị ĐHQG-HCM sớm xây dựng Đề án, trình Chính phủ xem xét, quyết định.

Khánh thành ký túc xá ĐHQG-HCM

Cũng trong sáng 21/10, Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng đã tới dự lễ khánh thành ký túc xá sinh viên ĐHQG-HCM. Đây là dự án có quy mô lớn của ĐHQG-HCM với tổng mức đầu tư lên đến 3.529,904 tỷ đồng, đáp ứng chỗ ở và

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng trò chuyện với sinh viên ĐHQG-HCM.

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng và các đại biểu của Đảng và Nhà nước cắt băng khánh thành Ký túc xá sinh viên ĐHQG-HCM.

PGS.TS. Huỳnh Thành Đạt, Phó Giám đốc Thường trực ĐHQG-HCM trao Bằng khen của Giám đốc ĐHQG-HCM cho 06 tập thể và 16 các nhân đã có những đóng góp tích cực trong quá trình xây dựng ký túc xá sinh viên ĐHQG-HCM.

Lãnh đạo Thành Ủy, UBND Thành phố Hồ Chí Minh trao bằng khen của Chủ tịch Ủy ban Nhân dân TP.HCM cho 20 hộ gia đình đã thực hiện tốt việc chấp hành đền bù giải tỏa, bàn giao mặt bằng đúng tiến độ để xây dựng các khu ký túc xá ĐHQG-HCM.

sinh hoạt cho khoảng 60.000 sinh viên học tập tại ĐHQG-HCM và các trường thuộc khu vực Đông - Bắc thành phố.

Phát biểu tại Lễ khánh thành 4 khối nhà đầu tiên của Ký túc xá B ĐHQG-HCM, Thủ tướng Chính phủ vui mừng nhấn mạnh: Đây là khu ký túc xá sinh viên khang trang, hiện đại đầu tiên của cả nước. Thay mặt Chính phủ, Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng đánh giá cao và cảm ơn TP.HCM, tỉnh Bình Dương và các tỉnh thành đã chung sức xây dựng ký túc xá sinh viên. Đặc biệt, Thủ tướng đánh giá cao và cảm ơn các hộ dân, bà con đã thực hiện tốt việc

chấp hành đền bù giải tỏa, bàn giao mặt bằng đúng tiến độ để xây dựng khu ký túc xá. Thủ tướng Chính phủ yêu các địa phương tiếp tục hỗ trợ để ĐHQG-HCM cùng các đơn vị thi công hoàn thành Dự án đúng theo kế hoạch đề ra; mong muốn phương thức đầu tư Khu ký túc xá này trở thành một mẫu hình tiêu biểu, được nhân rộng trong cả nước, góp phần thực hiện thắng lợi các chủ trương, nghị quyết của Đảng về phát triển giáo dục - đào tạo trong tình hình hiện nay.

Nhân dịp này, Lãnh đạo Thành Ủy, UBND Thành phố Hồ Chí Minh đã trao bằng khen của Chủ tịch Ủy ban Nhân dân TP.HCM cho 20 hộ gia đình đã thực hiện tốt việc chấp hành đền bù giải tỏa, bàn giao mặt bằng đúng tiến độ để xây dựng các khu ký túc xá ĐHQG-HCM. Đồng thời, trao Bằng khen cho tập thể Ban Quản lý Dự án xây dựng Khu Ký túc xá sinh viên ĐHQG-HCM; và cá nhân PGS.TS. Huỳnh Thành Đạt, Phó Giám đốc Thường trực ĐHQG-HCM vì đã có thành tích xuất sắc trong quá trình tham gia xây dựng các khu ký túc xá ĐHQG-HCM. Tại buổi Lễ, ĐHQG-HCM cũng đã tổ chức trao Bằng khen của Giám đốc ĐHQG-HCM cho 6 tập thể và 16 các nhân đã có những đóng góp tích cực trong quá trình xây dựng ký túc xá.

PHÓNG SỰ ẢNH

về các hoạt động và sự kiện xung quanh buổi đến thăm và làm việc của Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng tại ĐHQG-HCM.

Từ Nhà Điều hành ĐHQG-HCM, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng, Chủ tịch UBND Tp.HCM Lê Hoàng Quân và Giám đốc ĐHQG-HCM PGS.TS Phan Thanh Bình nhìn ra không gian xanh của Khu đô thị ĐHQG-HCM.

PGS.TS Trần Chí Đáo, nguyên Thứ trưởng Bộ GD&ĐT, nguyên Giám đốc ĐHQG-HCM nêu ý kiến tại buổi tiếp xúc cử tri

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng chụp hình lưu niệm...

Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng bắt tay chào hỏi các cán bộ viên chức ĐHQG-HCM.

... và trò chuyện với sinh viên ĐHQG-HCM.

*Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng
vẫy tay chào cán bộ và sinh viên
ĐHQG-HCM
tại Lễ khai khóa 2012.*

*Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng
vui mừng vì Ký túc xá sinh viên
ĐHQG-HCM được khánh thành,
tạo hàng chục ngàn chỗ ở mới
cho sinh viên.*

*Một góc KTX sinh viên
ĐHQG-HCM*

TS. NGUYỄN KHẮC CẢNH -
NGUYÊN TỔNG BIÊN TẬP BẢN TIN ĐHQG-HCM:
**Kỳ vọng vào tính phản biện
trong bản tin ĐHQG-HCM
những năm tới**

TS Nguyễn Khắc Cảnh

Từng giữ chức TBT bản tin ĐHQG-HCM từ năm 2008-2011. TS. Nguyễn Khắc Cảnh đã có nhiều điều chỉnh, thay đổi trong bản tin ĐHQG-HCM, đổi mới các chuyên mục của Bản tin, chuẩn hóa và nâng cao tính thông tin trong bản tin được cán bộ, giảng viên, sinh viên ĐHQG-HCM kỳ vọng. Nhân dịp 15 năm xuất bản bản tin ĐHQG-HCM những người thực hiện bản tin đã có cuộc trao đổi với TS. Nguyễn Khắc Cảnh.

* Bản tin ĐHQG-HCM những năm TS làm TBT đã có những thay đổi gì trong thưa TS?

Bản tin ĐHQG-HCM thời kỳ đầu tiên xuất bản năm 1997 lúc bấy giờ chủ yếu làm nhiệm vụ công báo, đăng tải các thông báo của ĐHQG-HCM về mô hình, chính sách và các thông tin quan trọng, các tin trong Công tác sinh viên. Lúc bấy giờ bản tin mang tính chất công báo nhiều hơn là mang tính chất thông tin.

Tuy nhiên những năm sau đó, do nhu cầu thông tin của cán bộ, giảng viên và sinh viên ĐHQG-HCM, Bản tin đã cải thiện và dần đưa thêm các bài viết chính luận mang tính chất học thuật, trở thành diễn đàn nghiên cứu và học thuật của ĐHQG-HCM. Lúc bấy giờ

Thái Việt (thực hiện)

(năm 2002) phong trào hoạt động của sinh viên ĐHQG-HCM thực sự lớn mạnh, trở thành đơn vị nòng cốt, là điểm tựa cho phong trào HSSV Thành phố. Nhiều phong trào hoạt động khởi phát từ sinh viên ĐHQG-HCM như Liên hoan Sinh viên tiêu biểu ĐHQG-HCM, Xuân tình nguyện... đã được nhân rộng thành phong trào của sinh viên thành phố Bản tin ĐHQG-HCM đã xuất bản thêm phụ trương Thế hệ mới, diễn đàn dành riêng cho sinh viên ĐHQG-HCM.

Trong những năm 2008, một lần nữa Bản tin ĐHQG-HCM gộp phụ trương Thế hệ mới cùng với Bản tin ĐHQG-HCM đăng tải thêm

*Bản tin đã đi một chặng đường
15 năm xuất bản, một chặng
đường đủ dài để nhìn lại. Tuy
nhiên tính phản biện của Bản tin
ĐHQG-HCM vẫn còn mờ nhạt
và chưa rõ. Nếu chúng ta mạnh
dạn xây dựng thông tin phản biện
sẽ hoàn thiện hơn Bản tin ĐHQG-
HCM có tính thông tin hai chiều
và thực sự là không gian trao đổi,
nghiên cứu, học tập.*

hiều chuyên mục và mang tính chất tạp chí giáo dục thông tin. Vào đầu năm 2010 một lần nữa bản tin được chuẩn hóa in 84 trang và đầy đủ các chuyên mục mới như ngày hôm nay.

Trong quá trình xuất bản, Bản tin cũng dần thay đổi với xu hướng phát triển chung của ĐHQG-HCM là chuẩn hóa và hội nhập, mang tính hệ thống. Ngoài việc quy định khổ trang in, số lượng và các chuyên mục Bản tin ĐHQG-HCM còn xuất bản nhiều phụ san khác của các trường. Hiện nay, ngoài bản tin chung mang tính thông tin tổng quát của ĐHQG, Bản tin ĐHQG đã có 5 phụ san là bản tin của các trường: Trường ĐH Bách Khoa, Trường ĐHKHTN, Trường ĐHKHXH&VN, Trường ĐH CNTT và Trường ĐH Kinh tế - Luật, là những diễn đàn chuyên ngành về các lĩnh vực chuyên sâu. Như vậy, tính hệ thống của ĐHQG-HCM cũng được thực hiện trong hệ thống thông tin truyền thông.

* ĐHQG-HCM đã trải qua hơn 15 năm xây dựng và phát triển, Bản tin ĐHQG-HCM đã đồng hành và đóng góp gì trong sự phát triển chung đó?

Bản tin ĐHQG-HCM và những người thực hiện bản tin là những nhân tố nắm bắt chính các thông tin trong quá trình phát triển của ĐHQG-HCM. Bản tin đồng hành cùng với các sự kiện lớn nhỏ, các hoạt động của sinh viên, đăng tải các bài viết trao đổi về nghiên cứu và giáo dục... Như vậy bản tin ĐHQG-

TS. Nguyễn Khắc Cảnh Ảnh: Lê Hồng Linh

HCM không chỉ đóng vai trò là cầu nối giữa nhà trường, các chuyên gia, giảng viên, cán bộ sinh viên với nhau mà còn là không gian trao đổi và là một kho lưu trữ tài liệu. Đơn cử một ví dụ, từ khi thành lập, ĐHQG-HCM nhiều lần được đón tiếp các đ/c Lãnh đạo cấp cao của Đảng và Nhà nước là Tổng Bí thư, Chủ tịch Nước, Thủ tướng Chính phủ đến thăm và làm việc. Trong những lần đến thăm và làm việc đó các đ/c Lãnh đạo đã có những bài phát biểu rất quan trọng mang tính định hướng, chỉ đạo chiến lược cho việc xây dựng mô hình và phát triển của ĐHQG. Bản tin đã tiến hành ghi âm các lời phát biểu, sau đó biên tập và đăng tải các bài phát biểu đó và hiện nay Bản tin là nơi duy nhất lưu giữ tài liệu quan trọng này.

Hơn 148 bản tin đã xuất bản cũng là bằng đầy các chuyên đề, các bài viết có chất lượng lưu trữ thông tin và nghiên cứu.

Ngoài ra, công tác thông tin truyền thông cũng đã góp phần xây dựng hình ảnh đẹp và thương hiệu của ĐHQG-HCM đến với công chúng. Và quan trọng hơn để công chúng có được cách nhìn chân thực và có lựa chọn đúng.

* TS có thể đánh giá vai trò của thông tin

trong lĩnh vực giáo dục hiện nay?

Ngoài việc thay đổi về hình thức, Bản tin ĐHQG-HCM còn thay đổi về cách nhìn trong lĩnh vực thông tin truyền thông. Hiện nay tất cả các trường đều có website thông tin. Đây là nơi căn bản giúp cán bộ giảng viên và sinh viên có thông tin tra cứu và tiện ích. Như vậy vai trò của truyền thông trong giáo dục cũng giống như một cổng thông tin toàn cầu.

Nền giáo dục đại học của Việt Nam ngày càng trở nên cạnh tranh gay gắt giữa các trường. Giáo dục đại học đang trở thành một dịch vụ mà ở đó người sử dụng có quyền nắm rõ thông tin, hiểu biết sự uy tín và an toàn. Đứng trước bối cảnh đó việc khẳng định thương hiệu là một điều bức bách nhất trong thời đại toàn cầu.

Bản tin ĐHQG-HCM không chỉ đóng vai trò là cầu nối giữa nhà trường, các chuyên gia, giảng viên, cán bộ sinh viên với nhau mà còn là không gian trao đổi và là một kho lưu trữ tài liệu.

Mở cửa thị trường giáo dục vào năm 2009 theo cam kết khi gia nhập WTO vừa là cơ hội cũng vừa là thách thức cho các trường đại học ở Việt Nam khi các trường ĐH nước ngoài đang dần hình thành nên các trường mang tính hội nhập. Vì vậy, hơn lúc nào hết, việc tạo dựng hình ảnh ở các trường đại học ngày càng trở nên cần thiết.

Việc xây dựng ấn tượng đẹp về nhà trường và tạo dựng niềm tin trong các đối tượng công

chúng và định hướng công chúng tham gia vào các hoạt động của nhà trường chắc chắn sẽ mang lại những lợi ích to lớn về vật chất, tinh thần và chuyên môn cho nhà trường.

Các trường đại học đang ngày càng trở nên chuyên nghiệp trong lĩnh vực truyền thông, rõ ràng một cuộc cạnh tranh vẫn âm thầm diễn ra. Các trường ĐH lớn đã bắt đầu hình thành các phòng truyền thông hoặc trung tâm truyền thông.

* Bản tin ĐHQG-HCM đến nay đã đi được 15 năm, TS kỳ vọng gì vào những chặng đường tới của Bản tin ĐHQG-HCM?

Bản tin đã đi một chặng đường 15 năm xuất bản, một chặng đường đủ dài để nhìn lại. Tuy nhiên tính phản biện của Bản tin ĐHQG-HCM vẫn còn mờ nhạt và chưa rõ. Nếu chúng ta mạnh dạn xây dựng thông tin phản biện sẽ hoàn thiện hơn Bản tin ĐHQG-HCM có tính thông tin hai chiều và thực sự là không gian trao đổi, nghiên cứu, học tập.

Xây dựng mô hình thành một trung tâm truyền thông đa phương tiện là định hướng phải đi tới của bất kỳ các trường ĐH lớn nào trên thế giới cũng như ở Việt Nam mà ĐHQG-HCM cũng không ngoại lệ. Vì vậy 15 năm xuất bản, tôi chúc mừng Bản tin ĐHQG-HCM, chúc mừng các cán bộ, biên tập, phóng viên đang thực hiện bản tin. Chúc cho Bản tin ĐHQG-HCM làm tốt hơn nữa công tác truyền thông của mình.

Xin cảm ơn Tiến sĩ

NGND. GS.TS NGÔ VĂN LỆ: Không ngừng nghiên cứu để bồi bổ kiến thức

Là một nhà giáo với trên 32 năm giảng dạy GS.TS Ngô Văn Lệ vừa được Nhà nước phong tặng danh hiệu Nhà giáo Nhân dân. Nhắc đến GS Lệ nhiều người đều nghĩ đến hình ảnh một thầy giáo tận tụy với nghề, đam mê nghiên cứu là tấm gương cho lớp trẻ noi theo.

Thái Việt - Tô Ngân
(thực hiện)

Trong suốt quá trình tham gia công tác giáo dục và nghiên cứu khoa học, GS.TS Ngô Văn Lệ hiểu rõ tầm quan trọng của nhiệm vụ nghiên cứu khoa học. Theo GS Lệ, nghiên cứu không phải để lấy thành tích hay danh vị mà quan trọng hơn cả là phải hướng đến mục tiêu nâng cao hơn nữa chất lượng giảng dạy, đào tạo.

* Duyên cớ nào đã đưa GS đến với nghề giáo và gắn bó tới bây giờ?

Tôi sinh ra trong một gia đình có truyền thống cách mạng, bố tôi là liệt sĩ. Năm 1966, sau khi tốt nghiệp phổ thông, tôi từ bỏ cơ hội đi học ở nước ngoài, theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc, tôi lên đường nhập ngũ. Đến năm 1971, tôi trở về từ chiến trường Đường 9 Nam Lào với cánh tay không lành lặn và mảnh đạn trong đầu. Trong lúc dưỡng thương tôi tranh thủ ôn thi đại học, và năm 1972 tôi thi đậu đại học. Có điều may mắn trong hoàn cảnh lúc bấy giờ là tôi được Nhà nước cử đi học bên Liên Xô. Tôi học khoa Sử của trường Đại học Tổng hợp quốc gia Mát cơ va mang tên Lomonoxop ở Liên Xô. Sau khi tốt nghiệp về, với những khó khăn sau ngày đất nước thống nhất, tôi đưa gia đình vào Sài Gòn lập nghiệp. Năm 1980, tôi nhận công tác ở khoa Lịch sử Trường ĐH Tổng hợp TPHCM (nay là Trường Đại học KHXH & NV, ĐHQG-HCM). Lúc đó, chỉ nghĩ đơn giản là mình làm thế nào để có một nghề nghiệp, một nơi làm, chứ cũng chưa có định hướng được là mình sẽ làm gì trong tương lai. Trong lúc đất nước gặp nhiều khó khăn, công ăn việc làm cũng không nhiều, kinh tế thì chưa phát triển, chưa mở rộng nên việc chọn nghề giáo cũng chỉ là làm tròn bổn phận của mình.

Về trường khoảng hai năm, may mắn hơn những đồng nghiệp khác tôi được đi nghiên cứu sinh ở Tiệp Khắc. Đến năm 1989, kết thúc nghiên cứu tôi về lại Khoa Sử. Tôi bắt đầu nhận vị trí Trưởng khoa Lịch sử Trường Đại học

KHXH&NV, ĐHQG-HCM vào năm 1990.

Việc lựa chọn vào ngành Nhà giáo rất đơn giản chỉ vì tôi muốn mang những kiến thức chuyên môn mình học được và đúc kết được sau những năm tháng học tập và nghiên cứu tại Liên Xô và Tiệp Khắc, về nước truyền thụ lại cho các thế hệ trẻ Việt Nam, một phần cũng là vì sức khỏe không cho phép tôi lựa chọn những ngành khác. Việc lựa chọn vào nghề giáo đơn giản chỉ là thế. Nhưng một khi đã trở thành nhà giáo, thì phải quyết tâm làm tốt nhiệm vụ của của mình. Là một nhà giáo ngoài việc nâng cao trình độ chuyên môn để truyền thụ kiến thức cho sinh viên, mặt khác phải tập trung nghiên cứu khoa học. Chỉ có nghiên cứu khoa học thì kiến thức mới bồi bổ thêm, về hướng đó mình mới làm tròn nhiệm vụ về cả nghiên cứu và giảng dạy.

* Thưa Giáo sư, trong suốt quá trình tham gia vào công tác giảng dạy và quản lý GS có những trăn trở gì với nghề?

Trăn trở thứ nhất là làm thế nào để xây dựng một đội ngũ giảng viên có trình độ chuyên môn cao và tâm huyết với nghề. Vấn đề làm tôi suy nghĩ nhiều là lúc bắt đầu làm Trưởng khoa. Khi đó, đội ngũ giảng viên thì đông nhưng trình độ học vấn không cao nên việc truyền thụ kiến thức, tiếp nhận những tri thức bên ngoài còn rất hạn chế. Đây được xem là một trong những nguyên nhân dẫn đến chất lượng của sinh viên ra trường và thiếu sức hút đối với xã hội.

Trăn trở thứ hai của tôi lúc bấy giờ là, làm thế nào hoàn thiện chương trình đào tạo trong đó có Khoa Sử. Lúc bấy giờ, khoa Sử không có phân ra hoặc chia thành bộ môn mà toàn khoa gọi là học Phóng sự. Lịch sử Đảng có, Lịch sử Việt Nam có, Lịch sử thế giới có, Giáo dục học, Khảo cổ học... nhưng không chuyên sâu.

Cùng thời điểm đó, sinh viên không muốn học ngành sử, thu nhập của giảng viên thấp, đời sống quá thiếu thốn... cũng là điều khiến tôi trăn trở nhiều.

Rõ ràng, những thành tựu đạt được trong việc đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực vẫn chưa đủ trước yêu cầu phát triển ngày càng cao của đất nước.

* GS đã làm gì trước những trở ngại đó?

Tôi nghĩ rất nhiều. Sau đó, tổ chức họp để tìm giải pháp tháo gỡ, đưa ra thảo luận các vấn đề nan giải như làm sao xây dựng đội ngũ đủ mạnh, làm thế nào để hoàn thiện chương trình đào tạo, làm sao để thu hút sinh viên, nên bắt đầu từ khâu nào...

Đối với việc xây dựng đội ngũ giảng viên chuyên sâu là bài toán cực kỳ khó lúc bấy giờ. Vì lúc đó, cả Khoa Sử chỉ có mình tôi là Tiến sĩ, nên muốn xây dựng đội ngũ đủ mạnh, muốn nâng cao trình độ các thầy cô là phải huy động nguồn lực toàn xã hội. Tôi đã mời tất cả nhà khoa học, nhà giáo có tên tuổi ở TP.HCM cũng như ở Hà Nội tham gia vào Tổ chức Đào tạo Sau Đại học. Ở khóa đầu tiên có khoảng trên 20 học viên cao học. Việc mở ra lớp Đào tạo Sau Đại học là động lực cho các thầy cô phấn đấu, từ đó lượng người theo học khoa Sử càng ngày càng tăng.

Đối với việc hoàn thiện chương trình đào tạo cũng làm tôi suy nghĩ nhiều. Một trong những hướng để hoàn thiện chương trình đào tạo là, hình thành các chương trình đào tạo, là lập lại các bộ môn trong đó có bộ môn Sử, có bộ môn Sử Thế giới, có bộ môn giáo dục khảo cổ... Như vậy, trong cơ cấu đào tạo khoa Sử nó đã có các ngành nghề chuyên sâu, có lịch sử Việt Nam, có lịch sử thế giới, có khảo cổ học, giáo dục học...

Từ việc hình thành tổ chức các bộ môn ra đời, kéo theo nó là việc hoàn thành chương trình đào tạo. Nhờ thế sau đó khoa Lịch sử có bước phát triển mạnh. Số lượng sinh viên, nghiên cứu sinh, học viên cao học tăng đáng kể.

Ngoài hai việc chính có liên quan đến sự phát triển của khoa Sử nói riêng và Đại học XHNV nói chung. Với tư cách là Hiệu trưởng nhà trường tôi còn phải quan tâm tới nhiều vấn đề khác như, cùng với Ban lãnh đạo nhà trường chăm lo cho đời sống của các thầy cô giáo, giúp đỡ, hỗ trợ tạo điều kiện học tập cho các em sinh viên nghèo và các em sinh viên thuộc diện chính sách...

* GS có kỳ vọng gì vào nền giáo dục Việt Nam hiện tại?

Ở bất kỳ thời đại nào hay một quốc gia nào thì giáo dục bao giờ cũng đóng vai trò quan trọng. Ở Việt Nam chúng ta thì có chính sách phủ đầu, đánh nhanh đánh lẹ vấn đề về tầm quan trọng của giáo dục. Bởi thực tế, không có một đất nước nào phát triển mà không nhờ vào giáo dục. Không có nước nào phát triển mà không dùng đến sức mạnh văn hóa, trong đó có giáo dục.

Một trong những vấn đề quan trọng nhất của giáo dục Việt Nam là phải chăm lo giáo dục phổ thông, vì đây là nền tảng cần thiết nhất khi mà người ta có thể học. Đáng lẽ ra, đối với giáo dục phổ thông thì Nhà nước phải có chính sách đối với thầy cô giáo, đối với học sinh làm thế nào thời gian học phổ thông đó các em có đủ, tích lũy được kiến thức, kỹ năng để học tập. Còn khi lên đại học thì nó đòi hỏi năng lực cá nhân khác với việc học phổ thông, mà Việt Nam chúng ta thì lại coi trọng đầu vào của Giáo dục Đại học mà quên rằng Giáo dục Phổ thông mới là cái quan trọng.

Giáo dục có phát triển thì kỳ vọng các lĩnh vực mới phát triển và phải có đội ngũ tri thức xứng tầm. Nhưng muốn có được đội ngũ đó hay đạt được mục tiêu đó rõ ràng Giáo dục Đại học phải làm nhiều, chúng ta bây giờ chỉ mới làm được bước đầu. Chúng ta phải tĩnh tâm lại, bình tĩnh lại, đánh giá lại theo chương trình chúng ta triển khai như vậy. Chúng ta cần phải có cuộc cách mạng đổi mới toàn diện trong giáo dục.

* Yếu tố người thầy đóng vai trò gì trong công cuộc đổi mới toàn diện Giáo dục Đại học Việt Nam thưa GS?

Đối với sự nghiệp đổi mới toàn diện Giáo dục Đại học hiện nay chúng ta cần nhiều yếu tố, nhưng yếu tố cốt yếu phải là người thầy. Vì chính các thầy cô giáo là người phải tham dự và hưởng ứng tích cực. Hơn ai hết các thầy cô giáo thấy được và làm được. Thấy được cái hạn chế và cái làm được trong tổ chức giáo dục. Cái làm được trong tổ chức đào tạo, trong xây dựng chương trình, trong việc nâng cao trình độ các thầy cô giáo, trong việc nghiên cứu khoa học. Cái hạn chế trong công việc xây dựng chương trình. Rõ ràng, chương

trình giáo dục của chúng ta có vẻ nặng nề, không đáp ứng được yêu cầu đặt ra.

Bên cạnh vai trò của các thầy giáo, cô giáo thì vai trò của các em học sinh cũng không kém phần quan trọng. Các em sẽ góp phần vào việc, mạnh dạn chỉ ra những cái được và chưa được trong hệ thống giáo dục của Việt Nam.

Khi các nhà hoạch định chính sách nói là phải đổi mới toàn diện giáo dục tức là người ta đã

nhìn ra vấn đề, thì cái quan trọng nhất của những người này phải làm thế nào trao quyền cho các nhà giáo và sinh viên để họ trực tiếp tham gia vào công cuộc đổi mới giáo dục.

Do vậy, đội ngũ các thầy cô giáo, các em học sinh, cùng các nhà quản lý xã hội sẽ đóng vai trò quyết định cho sự phát triển của cuộc cách mạng đổi mới toàn diện Giáo dục Đại học Việt Nam.

* Xin cảm ơn Giáo sư!

CÁC THÀNH TỰU NỔI BẬT

Các đề tài nghiên cứu

1. Văn hóa các dân tộc thiểu số ở Việt Nam, 1997-1998 (Chủ nhiệm).
2. Những vấn đề nông thôn Khmer ở đồng bằng sông Cửu Long - Truyền thống và sự biến đổi, 1998-1999 (Tham gia).
3. Giảm nghèo tại các địa phương ở Việt Nam: Xây dựng năng lực đánh giá chính sách và lập dự án, 1998-2003 (Chủ nhiệm).
4. Nghiên cứu thực trạng kinh tế xã hội và những giải pháp xóa đói giảm nghèo ở người Khmer tỉnh Sóc Trăng, 2000-2001 (Chủ nhiệm).
5. Di dân tự do ở Bình Phước - Thực trạng và giải pháp. 2003-2004 (Chủ nhiệm).
6. Giám định các sưu tập hiện vật lịch sử - văn hóa - nghệ thuật và nghiên cứu cơ sở xây dựng đề án thành lập Bảo tàng Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn. 2004-2006 (Chủ nhiệm).
7. Đặc trưng tín ngưỡng tôn giáo và sinh hoạt văn hóa của cư dân Nam Bộ. Đề tài nhánh của Đề án Khoa học Xã hội cấp Nhà nước "Quá trình hình thành và phát triển vùng đất Nam Bộ", 2007-2010. (Chủ nhiệm Đề tài nhánh).

Sách đã xuất bản

1. Văn hóa các Dân tộc thiểu số ở Việt Nam. Đồng tác giả. H- Giáo dục, 1997.
2. Dân tộc học đại cương. Đồng tác giả. H- Giáo dục, 1998.
3. Thực trạng kinh tế - xã hội và những giải pháp xóa đói giảm nghèo ở người Khmer tỉnh Sóc Trăng. Đồng tác giả. NXB ĐHQG-HCM, 2003.
4. Một số vấn đề văn hóa tộc người ở Nam Bộ và Đông Nam Á. ĐHQG-HCM, 2003.
5. Tộc người và văn hóa tộc người. NXB ĐHQG-HCM, 2004.
6. Người Hoa ở Nam Bộ. Đồng tác giả. NXB ĐHQG-HCM, 2005.
7. Social Development in The South of VietNam (Anthropological and Sociological Studies) (Tiếng Anh). Đồng tác giả. NXB ĐHQG-HCM, 2006.

NHÀ GIÁO NHÂN DÂN, NHÀ GIÁO ƯU TÚ ĐHQG TP.HCM NĂM 2012

■ GS.TS. Ngô Văn Lệ

Cán bộ giảng dạy, Khoa Nhân học Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐHQG-HCM

Thời gian công tác trong ngành giáo dục và trực tiếp giảng dạy: 32 năm; chủ biên 3 giáo trình, tham gia viết chung 3 giáo trình; 01 đề

tài NCKH Bộ GD&ĐT nghiệm thu loại tốt; 01 đề tài Bộ KH&CN nghiệm thu loại xuất sắc; 03 đề tài cấp ĐHQG-HCM trong đó 02 đề tài nghiệm thu loại tốt và 01 loại khá; 01 bài báo khoa học trên tạp chí nước ngoài (Journal International Culture); 05 bài báo khoa học trên tạp chí trong nước; hướng dẫn thành công 11 NCS. Năm được phong NGUT: 2002, 01 Huân chương Lao động hạng 3; 01 Bằng khen Thủ tướng Chính phủ; 05 năm CSTĐ (có 02 năm CSTĐ cấp ĐHQG-HCM).

■ PGS.TS. Dương Tuấn Anh

Cán bộ giảng dạy Trường ĐH Bách khoa, ĐHQG-HCM

Đã công tác trong ngành giáo dục và trực tiếp tham gia giảng dạy đại học, sau đại học 24 năm. Chủ biên, tham gia biên soạn 01 giáo trình điện tử, 01 sách, 01 Học liệu mở môn học; đã tham gia 02 đề tài

NCKH cấp ĐHQG-HCM nghiệm thu loại khá; Đã đăng 50 bài báo, báo cáo khoa học; Số học viên cao học đã hướng dẫn thành công 01 tiến sĩ, 33 thạc sĩ; Đã có 11 năm là chiến sĩ thi đua cơ sở, 01 năm là chiến sĩ thi đua cấp Bộ GD&ĐT.

PGS.TS. Lê Hoài Bắc

Phó trưởng khoa CNTT trường ĐH KHTN ĐHQG-HCM

Đã công tác trong ngành giáo dục và trực tiếp tham gia giảng dạy đại học, sau đại học 28 năm; Chủ biên, tham gia biên soạn 07 giáo trình; Đã có 02 sáng kiến đạt giải ba và khuyến khích của giải thưởng Vifotec, đã tham gia 02 đề tài NCKH cấp Nhà nước (01 nghiệm thu loại xuất sắc), 02 đề tài NCKH cấp Thành phố nghiệm thu loại khá, 02 đề tài NCKH cấp ĐHQG-HCM (nghiệm thu 01 loại xuất sắc, 01 loại khá); Đã đăng 98 bài báo, báo cáo khoa học trong đó có 33 trong nước và 65 ngoài nước; Số học viên cao học đã hướng dẫn thành công 01 tiến sĩ, 72 thạc sĩ; Đã có liên tục 15 năm là chiến sĩ thi đua cấp cơ sở, 04 năm là chiến sĩ thi đua ĐHQG-HCM, 01 Huân chương Lao động hạng 3, 01 Bằng khen Thủ tướng Chính phủ và 04 Bằng khen Bộ GD&ĐT.

GS.TS. Nguyễn Thị Cành

Trưởng bộ môn Tài chính Khoa Tài chính - Ngân hàng Trường Đại học Kinh tế - Luật, ĐHQG-HCM

GS.TS Nguyễn Thị Cành có thời gian trực tiếp giảng dạy là 17 năm; chủ biên 11 giáo trình, tham gia biên soạn 03 giáo trình; 01 sáng kiến; 03 đề tài NCKH cấp Bộ trong đó 01 đề tài loại xuất sắc, 01 đề tài loại tốt và 01 đề tài loại khá; 12 đề tài cấp thành phố trong đó 02 đề tài loại tốt; 08 đề tài NCKH các cấp khác, 76 bài báo khoa học trong đó có 03 bài báo quốc tế; 13 báo cáo khoa học; Hướng dẫn thành công 04 tiến sĩ và 90 thạc sĩ. 01 HCLĐ hạng 3, 01 Bằng khen Thủ tướng Chính phủ, 02 Bằng khen Bộ GD&ĐT, 01 Bằng khen UBND TP. HCM, 02 Bằng khen ĐHQG-HCM, và nhiều bằng khen về thành tích KHCN;

PGS.TS. Đặng Mậu Chiến

Giám đốc Phòng Thí nghiệm Công

nghệ Nano, ĐHQG-HCM

Thời gian công tác trong ngành giáo dục là 28 năm; chủ biên 01 GT, đã đăng kí 10 sở hữu trí tuệ tại Cục Sở hữu trí tuệ - Bộ KH&CN, đã được cấp 04 văn bằng bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ, 15 đề tài NCKH trong đó 01 đề tài cấp thành phố loại xuất sắc, 93 bài báo trong và ngoài nước; đang hướng dẫn 01 nghiên cứu sinh và hướng dẫn thành công 14 thạc sĩ; 15 lần chiến sĩ thi đua trong đó 02 lần chiến sĩ thi đua cấp ĐHQG, Bằng khen Thủ tướng Chính phủ, 01 Bằng khen Bộ GD&ĐT, 01 Bằng khen Bộ KHCN, 04 Bằng khen ĐHQG-HCM, 01 bằng khen UBNDTP. HCM, Kỷ niệm chương vì sự nghiệp giáo dục.

PGS.TS. Tô Anh Dũng

Trưởng BM Khoa Toán - Tin học Trường ĐH Khoa học Tự nhiên, ĐHQG-HCM

Đã công tác trong ngành giáo dục và trực tiếp tham gia giảng dạy

đại học, sau đại học 37 năm; Chủ biên, tham gia biên soạn 05 giáo trình; Đã tham gia 01 đề tài NCKH trọng điểm cấp ĐHQG-HCM nghiệm thu loại tốt, 01 đề tài NCKH cấp trường nghiệm thu loại tốt; Đã đăng 13 bài báo, báo cáo khoa học trong đó có 10 trong nước và 03 ngoài nước; Số học viên cao học đã hướng dẫn thành công 01 tiến sĩ, 50 thạc sĩ; Đã có liên tục 13 năm là chiến sĩ thi đua cấp cơ sở, 01 năm là chiến sĩ thi đua ĐHQG-HCM, 01 Bằng khen Bộ GD&ĐT và 02 Bằng khen ĐHQG-HCM.

■ **TS. Dương Tôn Đảm**

Trưởng BM Toán-Lý Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Công nghệ thông tin, ĐHQG-HCM

Đã công tác trong ngành giáo dục 36 và trực tiếp tham gia giảng dạy đại học, sau đại học 33 năm; Trực tiếp chỉ đạo và tham gia với vai trò chủ chốt trong việc xây dựng chương trình đào tạo bậc đại

học và sau đại học tại Khoa Toán-Tin ĐHKHTN và ĐHCNTT; Biên soạn 06 giáo trình tin học; Đã có 01 đề tài NCKH cấp ĐHQG-HCM nghiệm thu loại khá, 02 đề tài NCKH cấp trường nghiệm thu loại tốt; Đã công bố 15 bài báo, báo cáo khoa học trong và ngoài nước; đang hướng dẫn 02 NCS, hướng dẫn thành công 41 thạc sĩ, hướng dẫn nhiều sinh viên tốt nghiệp loại giỏi, bồi dưỡng nhiều học sinh giỏi Tin học đạt giải quốc gia, quốc tế; Đã có 10 năm là chiến sĩ thi đua cấp cơ sở, 03 CSTĐ cấp ĐHQG-HCM, 01 cấp thành phố, 01 Huân chương Bảo vệ tổ quốc hạng Ba, 01 Bằng khen Bộ GD&ĐT, 04 Bằng khen ĐHQG-HCM

■ **PGS.TS. Dương Anh Đức**

Hiệu trưởng Trường Đại học Công nghệ Thông tin, ĐHQG-HCM

Đã công tác trong ngành giáo dục và trực tiếp tham gia giảng dạy đại học, sau đại học 21 năm; Chủ

biên, tham gia biên soạn 07 giáo trình tin học; Đã có 07 đề tài NCKH cấp Nhà nước, cấp Thành phố và cấp ĐHQG-HCM nghiệm thu loại tốt; Đã công bố 80 bài báo, báo cáo khoa học trong và ngoài nước; Hướng dẫn thành công 02 tiến sĩ, 18 thạc sĩ; Hướng dẫn nhiều sinh viên tốt nghiệp loại giỏi, bồi dưỡng nhiều học sinh giỏi Tin học đạt giải quốc gia, quốc tế; Xây dựng chương trình đào tạo hệ thống tin chỉ của Khoa CNTT- ĐHKHTN đạt điểm số cao theo tiêu chuẩn AUN-QA; trực tiếp điều hành việc triển khai phương pháp CDIO; chủ trì xây dựng chương trình tiên tiến ngành CNTT; chủ trì xây dựng hệ thống chấm điểm tự động AMM2. Đã có 15 năm là chiến sĩ thi đua cấp cơ sở, 15 năm là giảng viên giỏi, 01 Huân chương Lao động hạng 3, 01 Bằng khen Thủ tướng Chính phủ và 06 Bằng khen Bộ GD&ĐT, 01 Bằng khen của Bộ KHCN, Bằng khen UBND TP. HCM, 02 Bằng

khen ĐHQG-HCM, 02 Bằng khen của Liên hiệp các Hội KH&KT Việt Nam.

■ **PGS.TS. Nguyễn Thanh Nam**
Phó Trưởng ban Ban Khoa học và Công nghệ, ĐHQG-HCM

Thời gian giảng dạy và quản lý là 26 năm, tham gia và chủ biên 08 sách/GT, có 17 đề tài NCKH trong đó có 08 đề tài cấp ĐHQG loại xuất sắc, 80 bài báo trong và ngoài nước, đang hướng dẫn 06 nghiên cứu sinh, hướng dẫn thành công 01 tiến sĩ và 17 thạc sĩ, hướng dẫn sinh viên NCKH đạt giải nhì SVNCKH và VIFOTEC các năm 2006, 2007, 2008, 2009, giải nhất Eureka 2008, khuyến khích 2010. Chủ trì nhóm môn học Phương pháp thiết kế kỹ thuật, Thiết kế và phát triển sản phẩm; là UV hội đồng KH&ĐT ĐHQG-HCM, chủ tịch hội đồng khoa học nhóm ngành CK-TĐH-KTGT, ĐHQG-HCM, UV Ban

chuyên môn tạp chí Tạp chí phát triển khoa học công nghệ, ĐHQG TP.HCM, Phó chủ tịch hội đồng khoa học Chương trình Robot của TP.HCM, UV Ban chấp hành hội Cơ khí TP.HCK... 12 lần chiến sĩ thi đua trong đó có 01 chiến sĩ thi đua cấp ĐHQG, 01 chiến sĩ thi đua cấp Bộ GD&ĐT, 01 Bằng khen Thủ tướng, 02 bằng khen Bộ GD&ĐT, 02 Bằng khen ĐHQG-HCM, 01 Bằng khen của UBND TP.HCM, Kỷ niệm chương vì sự nghiệp giáo dục.

■ **PGS.TS. Nguyễn Hội Nghĩa**
Trưởng ban Ban Đại học & Sau Đại học, ĐHQG-HCM

Thời gian giảng dạy và quản lý là 31 năm, 07 đề tài NCKH, 02 sáng kiến trong đó 06 đề tài nghiệm thu loại tốt và 04 sáng kiến/đề tài được đưa vào ứng dụng; chủ biên 06 GT/sách, 17 bài báo trong và ngoài nước, hướng dẫn 01 tiến sĩ, 09 thạc sĩ, 10 lần chiến sĩ thi đua trong đó có 2 năm chiến sĩ thi đua

cấp ĐHQG, 01 Huân chương lao động hạng 3, 01 Bằng khen Thủ tướng Chính phủ, 06 Bằng khen Bộ GD&ĐT, 04 Bằng khen ĐHQG-HCM.

■ **PGS.TS. Đỗ Văn Nhơn**
Trưởng khoa Khoa Khoa học Máy tính Trường ĐH Công nghệ Thông tin, ĐHQG-HCM

Đã công tác trong ngành giáo dục và trực tiếp tham gia giảng dạy đại học, sau đại học 26 năm; Trực tiếp chỉ đạo và tham gia với vai trò chủ chốt trong việc xây dựng chương trình đào tạo bậc đại học và sau đại học tại Khoa Toán-Tin ĐHKHTN và ĐHCNTT; Biên soạn 07 giáo trình tin học; Đã có 01 đề tài NCKH cấp Nhà nước nghiệm thu đạt, 02 đề tài NCKH cấp ĐHQG-HCM nghiệm thu loại khá, 01 đề tài NCKH cấp trường nghiệm thu loại tốt; Đã công bố 08 bài báo, báo cáo khoa học trong và ngoài nước; đang hướng dẫn 02 NCS,

hướng dẫn thành công 22 thạc sĩ, Hướng dẫn nhiều sinh viên tốt nghiệp loại giỏi, bồi dưỡng nhiều học sinh giỏi Tin học đoạt giải quốc gia, quốc tế; Đã có liên tục 10 năm là chiến sĩ thi đua cấp cơ sở, 02 CSTĐ cấp ĐHQG-HCM, 01 Bằng khen Thủ tướng Chính phủ và 02 Bằng khen Bộ GD&ĐT, 01 Bằng khen ĐHQG-HCM, 01 Kỷ niệm chương Vì sự nghiệp giáo dục, 01 Kỷ niệm chương Vì sự nghiệp Khoa học và Công nghệ.

PGS.TS. Võ Phan

Chủ nhiệm Bộ môn Địa cơ nền móng Khoa Kỹ thuật xây dựng Trường ĐH Bách Khoa, ĐHQG-HCM

Đã công tác trong ngành giáo dục và trực tiếp tham gia giảng dạy đại học, sau đại học 36 năm; Chủ biên, tham gia biên soạn 03 giáo trình; đã tham gia 01 đề tài NCKH cấp Bộ nghiệm thu loại khá, và 02 đề tài NCKH cấp ĐHQG-HCM nghiệm thu loại khá; Đã đăng 44 bài báo, báo cáo khoa học trong đó có 39 trong nước và 05 ngoài nước; Số học viên cao học đang hướng

dẫn 04 NCS, hướng dẫn thành công 40 thạc sĩ; Đã có 16 năm là chiến sĩ thi đua cấp cơ sở, 01 Huân chương Lao động hạng 3, 01 Bằng khen Thủ tướng Chính phủ và 03 Bằng khen Bộ GD&ĐT, 03 Bằng khen ĐHQG-HCM, 01 Kỷ niệm chương Vì sự nghiệp giáo dục.

PGS.TS. Nguyễn Văn Phước
Viện trưởng Viện Môi trường và Tài nguyên, ĐHQG-HCM

Thời gian hoạt động trong ngành giáo dục là 20 năm, chủ biên và tham gia viết 08 GT, 59 đề tài NCKH trong đó có 01 đề tài cấp ĐHQG loại xuất sắc, 01 đề tài cấp tỉnh loại xuất sắc, 54 bài báo trong và ngoài nước, hướng dẫn 14 nghiên cứu sinh, 66 học viên cao học, 82 sinh viên; 11 lần chiến sĩ thi đua trong đó có 02 lần chiến sĩ thi đua cấp ĐHQG; 01 Huân chương Lao động hạng 3, 01 Bằng khen Thủ tướng Chính phủ, Bằng khen Bộ GD&ĐT, Bằng khen Bộ TNMT, 06 giải thưởng sáng tạo khoa học kỹ thuật, kỷ niệm chương vì sự nghiệp giáo dục. Chủ trì thực hiện 74 công trình chuyển giao công nghệ xử lý chất thải, nước thải, nước

cấp, khí thải, đánh giá tác động môi trường và dự án về chất thải rắn. 06 bằng phát minh sáng chế.

PGS.TS. Đinh Xuân Thắng
Phó Viện trưởng, Viện Môi trường và Tài nguyên, ĐHQG-HCM

Thời gian hoạt động trong ngành giáo dục là 34 năm; tham gia và chủ biên 09 GT/sách, có 14 đề tài NCKH trong đó 01 đề tài cấp Nhà nước và 04 đề tài cấp tỉnh/Bộ loại xuất sắc, 27 bài báo trong và ngoài nước, hướng dẫn 09 nghiên cứu sinh, 42 thạc sĩ, 59 sinh viên; 12 lần chiến sĩ thi đua trong đó 01 chiến sĩ thi đua cấp ĐHQG-HCM, 01 chiến sĩ thi đua cấp Bộ GD&ĐT, 01 Bằng khen Thủ tướng Chính phủ, 02 Bằng khen Bộ GD&ĐT, 02 Bằng khen Bộ KH&CN, 06 Bằng khen ĐHQG-HCM, 04 Bằng khen UBNDTP.HCM, 01 Bằng khen tỉnh, 02 giấy khen viện, Kỷ niệm chương vì sự nghiệp giáo dục. Chủ trì thực hiện 160 công trình chuyển giao công nghệ xử lý nước thải, khí thải, đánh giá tác động môi trường và đề án về phát triển ngành công

nghiệp môi trường. 03 bằng phát minh sáng chế.

PGS.TSKH. Bùi Loan Thùy
Trưởng BM Thư viện học, Khoa Thư Viện - Thông tin học Trường ĐH Khoa học xã hội và Nhân văn, ĐHQG-HCM

Thời gian công tác trong ngành giáo dục và trực tiếp giảng dạy: 28 năm; 02 sáng kiến; có 07 giáo trình; 05 sách chuyên khảo (có 01 SCK nước ngoài); 39 bài báo trên tạp chí (có 01 bài viết nước ngoài); 12 báo cáo khoa học trong kỷ yếu, hội thảo (có 01 báo cáo tham gia hội thảo quốc tế); 01 đề tài NCKH cấp Quốc tế nghiệm thu loại xuất sắc; 01 đề tài NCKH cấp ĐHQG nghiệm thu loại xuất sắc; 01 đề tài Bộ KHCN nghiệm thu xuất sắc; 02 đề tài cấp Trường (có 01 đề tài đạt xuất sắc); có 07 đề tài NCKH được ứng dụng; hướng dẫn thành công 10 thạc sĩ, 07 năm CSTĐCS; 01 CSTĐ cấp Bộ, 01 Bằng khen Thủ tướng Chính phủ, 03 Bằng khen cấp Bộ GD&ĐT, 02 Bằng khen ĐHQG-HCM.

PGS.TS. Hoàng Dũng
Trưởng ban Ban Khoa học và Công nghệ ĐHQG-HCM

Thời gian hoạt động trong ngành giáo dục là 35 năm, chủ biên 02 sách, có 06 đề tài NCKH trong đó có 02 đề tài cấp Nhà nước và 02 đề tài cấp ĐHQG loại xuất sắc, hướng dẫn thành công 03 tiến sĩ và 08 thạc sĩ; có 46 bài báo trong và ngoài nước trong đó có 16 bài đăng tạp chí quốc tế (hầu hết là ISI), 16 bài đăng tạp chí khoa học trong nước có phản biện; 15 lần chiến sĩ thi đua trong đó có 01 lần chiến sĩ thi đua cấp ĐHQG-HCM, 02 Bằng khen Bộ GD&ĐT, 02 Bằng khen ĐHQG-HCM. Xây dựng đổi mới phương pháp quản lý và tổ chức đào tạo chuyển từ học chế niên chế sang học chế tín chỉ.

PGS.TS. Đoàn Thị Minh Trinh
Phó Trưởng ban Ban Đại học và Sau Đại học, ĐHQG-HCM

Thời gian hoạt động trong ngành giáo dục là 24 năm. Về hoạt

động nghiên cứu khoa học có 01 sáng kiến được ứng dụng thực tiễn được giải thưởng Sáng tạo Khoa học - Công nghệ Việt Nam (VIFOTEC) và bằng lao động sáng tạo công nhận sự đóng góp của nhóm nghiên cứu Công trình NCKH năm 2005 của Tổng liên đoàn Lao Động VN; chủ biên 03 sách, có 07 đề tài NCKH trong đó 01 đề tài cấp Bộ, 02 cấp thành phố, 01 cấp ĐHQG loại tốt; có 11 bài báo trong và ngoài nước; hướng dẫn 01 nghiên cứu sinh, hướng dẫn thành công 16 thạc sĩ. Về thi đua khen thưởng có 17 lần chiến sĩ thi đua trong đó 02 lần chiến sĩ thi đua cấp ĐHQG-HCM, 01 Huân chương Lao động hạng 3, 01 Bằng khen Thủ tướng Chính phủ, Bằng khen Bộ GD&ĐT, 02 Bằng khen ĐHQG-HCM. Chủ trì xây dựng các Văn bản pháp Quy cấp Cơ sở đào tạo - trường ĐH Bách khoa và cấp ĐHQG-HCM.

PGS. ĐỖ VĂN NHUNG - MỘT NHÂN CÁCH HIẾM GẶP

PGS.TS Nguyễn Ngọc Dung

Khi viết về PGS Đỗ Văn Nhung, tôi chợt nhớ về mùa đông nước Nga xa xôi, nhớ những rừng cây khẳng khiu trụi lá, lớp vỏ cây vết rạn vỡ, xám lại vì giá lạnh.

Nhung, ẩn trong xác gỗ gầy guộc ấy là những dòng nhựa nóng đang chuyển mình, cuộn sôi nguồn sống trong gió tuyết.

Cái vẻ ngoài gan góc khắc khổ của thầy Nhung dễ ấn tượng người khác rằng, đây là một người khó tính. Có thể sinh viên, thậm chí cả những đồng nghiệp cũng nói về thầy như vậy.

Riêng tôi, tôi nhìn thầy Nhung như một khối phong sương mà cuộc đời và số phận đã tạc nên.

Tôi vinh hạnh được trở thành người đồng nghiệp vong niên của thầy từ hơn hai chục năm về trước. Vốn là người nhà quê, tôi đã quen nhìn những thân hình óm nhóm của những người dân quê lam lũ, nên cũng vô tình không có gì "thắc mắc" tại sao thầy Nhung lại gầy guộc như thế. Nhưng điều làm tôi kinh ngạc, chính là từ cái vẻ gầy hao và sương tuyết ấy, bật ra một nhân cách lớn và một tình yêu nghề nghiệp vào hàng "bất khả song đối", nếu hình dung trong số những người thầy mà tôi từng gặp.

Tôi về công tác tại khoa Sư Trường Đại học Tổng hợp TP.HCM (nay là Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐHQG-HCM) vào thời điểm rất khó khăn. Có năm Khoa chỉ tuyển được khoảng mười mười lăm sinh viên. Trường sở thì nghèo nàn; cả khuôn viên cơ sở Đình Tiên Hoàng hồi đó chỉ có duy nhất một tòa nhà ba tầng xây từ thời Pháp; còn lại là những dãy nhà cấp bốn lụp xụp, thấp lè tè, chứa nguy cơ làm bươu đầu mấy anh chàng ngoại

quốc cao lớn.

Buổi đầu tiên đi dự giờ thầy Nhung về Lịch sử Ấn Độ cận đại, thấy chừng mười sinh viên. Một phòng học chật hẹp, sơ sài cũ kỹ. Không khí nóng ran. Chiếc quạt trần quay như người ốm đói. Đó là những chi tiết tôi còn nhớ...

Một sự liên tưởng tự nhiên đưa tôi trở lại thời sinh viên với nước Nga: cũng là phòng học cũ nhưng rộng thoáng, nền lát những thanh gỗ nhẵn thín, cửa sổ che bởi các tấm rèm đỏ thẫm buông từ trên cao với những nếp gấp ử đầy thời gian; góc phòng đặt một chiếc piano sang trọng đôi khi được tấu lên bởi một bàn tay con gái Nga yêu kiều làm xao động lớp không khí bằng láng màu sắc, âm hưởng văn hóa và trí tuệ Nga; ngoài kia là cánh rừng bạch dương yên bình, trong trẻo; có một ông thầy Nga to béo luôn khích lệ sinh viên đặt câu hỏi bằng cách nhắc lại điệp khúc "Nào, các anh chị hãy tấn công tôi đi"...

Trong cái buổi chiều oi nồng và mộc mạc ấy, lần đầu tiên tôi đã nghe thầy Nhung giảng bài. Một ông thầy đáng người nhỏ bé, giọng nói âm vang rần rỏi, trình bày bài giảng khúc chiết, rành rọt. Đôi khi thầy dừng lại, hỏi các anh chị sinh viên ngồi dưới có hiểu không. Thầy không chỉ giảng về lịch sử mà đề cập luôn cả những vấn đề tôn giáo, triết học, luật pháp. Sự thông tuệ ấy, có lẽ không phải mọi sinh viên đều hiểu hết. Nhưng qua cách trình bày như lời ra từ gan ruột người thầy, tôi nghĩ - nếu bạn chưa thấm thấu hết bằng trí tuệ, thì bạn có thể hấp thụ bằng trái tim mình. Buổi học kéo dài tới sáu tiết, điều mà một người mới tòng teng về nước như tôi khó lòng hiểu nổi! Ở Nga hồi tôi học, giờ lên lớp của giáo sư chỉ một para, tức là 90 phút; ở Mỹ - như sau

PGS.TS. Đỗ Văn
 Nhung trong
 Lễ kỷ niệm
 Ngày Nhà giáo
 Việt Nam tại
 Khoa Lịch sử,
 Trường
 ĐHKHXH&NV
 năm 2006

này tôi biết, giờ giảng thường chỉ kéo dài 50 phút. Tôi nghĩ giảng như thầy kiệt sức mất. Nhung qua ba buổi lên lớp, tôi thấy thần thái thầy Nhung không suy yếu...

Khi có điều kiện học hỏi thêm về kinh nghiệm sư phạm, tôi hiểu rằng, những người thầy mẫu mực đều là những cá nhân giỏi truyền cảm hứng sáng tạo cho đồng loại.

Thầy Nhung là một người như thế.

Tiếp xúc với những con người sinh ra đã có bản tính khiêm nhường làm ta đôi khi trở nên vô tâm vô tứ. Nhất là khi ta còn trẻ. Tôi nhớ có những buổi họp Khoa, nhiều ý kiến phát biểu "dây cà ra dây muống" làm mọi người sốt ruột. Mấy đồng nghiệp nữ đáng yêu của tôi khi ấy bắt đầu nói huyền thuyên, tất nhiên họ không quên ngoắc tôi vào những câu chuyện mà tôi biết chắc chắn rằng không bao giờ có đoạn kết. Tuổi trẻ thật có bao nhiêu là lý do!

Những khi ấy, tôi thấy thầy Nhung lấy ra một cuốn sổ cũ (hình như đồ gì của thầy cũng cũ!) rồi đọc một cách im lặng. Thì ra, đó là một cuốn sổ từ tiếng Anh mà thầy đang tự học. Những hàng chữ chi chít như lũ kiến xanh bò hết trang này đến trang khác. Sau này ngắm lại, tôi mới nhận ra đó là cách con người tinh

tế ấy đòi lại thời gian đã mất một cách phi lý, bằng một hành vi văn hóa sâu sắc mà nhẹ nhàng; đó cũng là hành vi đầy tính giáo dục thường thấy ở những người làm giáo dục ở đỉnh cao.

Lứa chúng tôi cũng có nhiều người tự học, nhưng so với thầy Nhung thì chẳng khác nào đối non cao với đất bằng. Riêng khoản ngoại ngữ, thầy sử dụng tốt cả tiếng Anh lẫn tiếng Pháp. Tôi biết thầy xuất thân từ một nhà giáo dạy cấp hai, nhờ sự nỗ lực can trường mà thầy đã trở thành một người thầy đại học theo nghĩa trọn vẹn nhất của từ này. Kinh nghiệm cho thấy những người tự học hầu hết là những người thực tài, lại có tư tưởng khai phóng. Đó cũng là những con người hay ưu tư với đời, kiệm lời, nhạy cảm thời cuộc. Người thầy đại học ấy hầu như đã bỏ xa sự bon chen, danh lợi vốn luôn sục sôi trong cái không gian giá trị đã "lệch chuẩn" quá mức, để trước sau với nghiệp dĩ dạy học của mình.

Sự tĩnh lặng của những nhân cách như thế khiến ta phải nghiền ngẫm.

Đối với một số sinh viên thì thầy Nhung không phải là "tuýp" người dễ gần. Bởi con người thầy toát ra một vẻ "khắc khe" trong từng công việc. Lấy thí dụ từ việc viết bài luận, sinh viên "đùng hòng" nhận tới điểm tám nếu nội dung đầy đủ nhưng cấu tứ chưa rõ ràng, tư tưởng chưa nhất quán. Các anh chị nghiên cứu sinh thì rất ngại khi nhận từ thầy những danh mục tài liệu tham khảo dài hàng hai, ba trang toàn bằng tiếng Anh và tiếng Pháp. Có lẽ vậy mà thầy Nhung trở thành bậc "kính nhi viễn chi" đối với khá nhiều nghiên cứu sinh; họ tìm đến những ông thầy khác dễ dãi hơn...

Tôi có dịp đến thăm thầy Nhung và cô một vài lần, khi gia đình thầy còn ở quận Tám, đường Âu Dương Lân. Căn nhà này thầy cô dành dụm tiền mua được, chứ không phải

Nhà nước cấp. Trong khi rất nhiều thầy cô khác cùng thế hệ thầy Nhung, thậm chí sau thầy rất xa cũng được cấp nhà. Một số căn nhà như thế sau khi hóa giá, bán được cả trăm cây vàng. Nếu tính vào thời điểm mức lương chung hiện nay (năm 2012), số vàng đó có thể trả 50 năm lương cho một giáo sư.

Đó là nói sơ sơ trong phạm vi ngành giáo dục thôi, còn xã hội rộng lớn thì vô chùng. Cửa nhà xã hội như cái bánh, mình không ăn thì đồng loại hưởng. Con người nhân ái nào, chắc hẳn đều nghĩ như vậy.

Vì thế không ai hoài hơi mà tin rằng, mọi bất

chỉ là sự cảm nhận mộc mạc về một người thầy giáo đại học mà tôi gặp trên đường đời một cách ngẫu nhiên. Có lẽ, trong quan hệ với thầy Nhung, tôi giống như mọi thầy cô giáo trẻ khác thời đó, nghĩa là không thân không sơ; nên tôi cũng khó lòng hiểu biết nhiều hơn về con người thầy.

Với tôi, thầy Nhung vẫn là một thế giới kín nhem, mà những khung cửa sổ từ thế giới người thầy ấy luôn hắt về phía tôi thứ ánh sáng lơ là nhất. Có sao đâu! Những con người phong sương như thế, không bao giờ ta hiểu hết tâm hồn họ; nhưng ta vẫn có thể tin rằng: những nhân cách cao cả ấy luôn là địa chỉ lưu truyền cái điều cốt tử nhất của đạo đức - sự trung thực, góp phần tạo lập sự công bình và ngay thẳng trong cõi nhân sinh.

Tháng 10 năm 2012

Nhân dịp Lễ Thượng thọ Thầy.

Đôi lần thầy nhắc đến chữ "duyên" khi con người ta gặp nhau trong cõi ta bà mệnh mang này. Có lẽ, ý thầy muốn nói: mỗi khi ta gặp ai trên đời, trong bối cảnh nào, cũng đều là tương ngộ, đều là trân quý. Còn gì phúc hậu hơn một tâm hồn như thế!...

công trên đời sẽ được xóa hết. Nhưng quả thực, có rất ít người dám thừa nhận quyền lợi của người khác đang bị tước bỏ. Người ta thường quen xét nét tha nhân mà để dãi bản thân.

Nhìn cách ứng xử với cuộc đời như thế mới thấy thầy Nhung là một con người đôn hậu, tuy có nghiêm khắc với người, song rất khe khắt với mình.

Đôi lần thầy nhắc đến chữ "duyên" khi con người ta gặp nhau trong cõi ta bà mệnh mang này. Có lẽ, ý thầy muốn nói: mỗi khi ta gặp ai trên đời, trong bối cảnh nào, cũng đều là tương ngộ, đều là trân quý. Còn gì phúc hậu hơn một tâm hồn như thế!...

Những điều tôi viết trên đây về thầy Nhung

TRƯỜNG ĐH BÁCH KHOA ĐHQG-HCM:

55 năm XÂY DỰNG & PHÁT TRIỂN

Ngày 27/10/2012, Trường ĐH Bách Khoa ĐHQG-HCM đã long trọng tổ chức Lễ kỷ niệm 55 năm thành lập Trường ĐH Bách Khoa ĐHQG-HCM (1957 - 2012) và Lễ Đón nhận Huân chương Độc lập hạng nhất.

PGS.TS. Vũ Đình Thành phát biểu tại Lễ kỷ niệm 55 năm thành lập trường ĐHBK, ĐHQG-HCM

Với những thành tích đạt được trong giáo dục, đào tạo và nghiên cứu khoa học trên chặng đường suốt 55 năm qua, Trường ĐH Bách Khoa ĐHQG-HCM vinh dự được Chính phủ trao tặng "Huân chương Độc lập hạng nhất". Cũng trong dịp này UBND TPHCM đã trao tặng "Huy Hiệu Thành phố Hồ Chí Minh" cho 21 cá nhân có thành tích xuất sắc trong sự nghiệp giáo dục, đóng góp xây dựng trường, xây dựng thành phố.

55 năm xây dựng và phát triển, Trường ĐH Bách Khoa đã đào tạo được hơn 66.000 kỹ sư, cử nhân các hệ, gần 9.000 thạc sĩ, 200 tiến sĩ đang phục vụ trong ở nhiều lĩnh vực của đất

nước. Chất lượng đào tạo của trường đã được nhiều cơ sở nghiên cứu và sản xuất trong nước tín nhiệm, nhiều trường đại học trong khu vực thừa nhận và công nhận tương đương chương trình các môn học. Vì vậy, sinh viên được chuyển đổi kết quả học tập khi đào tạo tiếp ở nước ngoài. Bên cạnh đó, nhà trường cũng đã mở ra nhiều lớp đào tạo liên kết quốc tế giảng dạy bằng tiếng Anh, Pháp. Trong đó có thể kể đến các chương trình kỹ sư chất lượng cao Việt Pháp, Chương trình tiên tiến, Chương trình SAV, MSM, MCI, và các chương trình liên kết đào tạo khác,...

Trong 55 năm qua, nhà trường đã và đang triển khai nhiều đề tài nghiên cứu khoa học và

Các đại biểu tham dự Lễ kỷ niệm 55 năm thành lập trường ĐHBK-ĐHQG-HCM

*PGS.TS. Phan Thanh Bình phát biểu
chúc mừng Trường ĐHBK 55 năm thành lập*

chuyển giao công nghệ đến khu vực TPHCM và các tỉnh Đồng bằng sông Cửu Long, khu vực Nam Tây Nguyên và Nam Trung bộ. Trường cũng đã đạt được nhiều giải thưởng KHCN như giải Vifotec, Eureka, các giải thưởng quốc tế về lập trình thiết kế,... Năm 2012 các khoa, trung tâm đã thực hiện nhiều hợp đồng chuyển giao công nghệ với tổng doanh thu hơn 85 tỷ đồng.

Tự hào và phát huy truyền thống của nhà trường, các thế hệ sinh viên Trường ĐHBK khoa đã mang về nhiều thành tích xuất sắc trong học tập, nghiên cứu khoa học - chuyển giao công nghệ, tích cực tham gia và đạt thành tích tốt trong các kỳ thi đặc thù cho sinh viên: Olympic toàn quốc, giải thưởng sinh viên nghiên cứu khoa học,... đặc biệt đội tuyển sinh viên Trường ĐHBK khoa đã 3 lần liên tiếp vô địch cuộc thi Robocon Châu Á Thái Bình Dương.

Đọc diễn văn ôn lại lịch sử của nhà trường, PGS.TS Vũ Đình Thành, Hiệu trưởng Trường ĐHBK khoa nhấn mạnh: "Trong lễ kỷ niệm 55 năm thành lập Trường này, Trường được Chính Phủ trao tặng Huân chương Độc lập Hạng nhất. Đó là phần thưởng cao quý, đánh dấu những thành quả và sự phấn đấu không ngừng của toàn thể CBVC Trường ĐHBK khoa trong suốt quá trình xây dựng và phát triển trong 55 năm qua."

Thay mặt Đảng ủy, Ban Giám hiệu và Công đoàn Trường ĐH Bách khoa, PGS.TS Vũ Đình Thành hứa sẽ thực hiện tốt Chiến lược phát triển Trường 2011-2015 và định hướng đến năm 2020, phấn đấu xây dựng Trường Đại học Bách khoa - ĐHQG-HCM thành một Đại học định hướng nghiên cứu, đào tạo cán bộ khoa học công nghệ và quản lý có trình độ ngang tầm với các trường tiên tiến trong khu vực, đáp ứng nguồn nhân lực có chất lượng cho sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước và khu vực phía Nam.

Phát biểu chúc mừng tại buổi Lễ, PGS.TS Phan Thanh Bình, Giám đốc ĐHQG-HCM bày tỏ niềm tin, sự kỳ vọng về quá khứ đẹp và tương lai tươi sáng của Trường ĐH Bách khoa - ngôi trường đóng vai trò là thành viên sáng lập nòng cốt của ĐHQG-HCM. Kỷ niệm 55 năm thành lập Trường, PGS.TS Phan Thanh Bình cho rằng, tự hào với truyền thống yêu nước, giỏi chuyên môn và tích cực đóng góp cho phát triển đất nước của nhà trường, chúng ta càng thấy trách nhiệm với thời gian sắp tới.

Nằm trong chuỗi hoạt động chào mừng 55 năm thành lập Trường, Trường ĐH Bách khoa đã tổ chức nhiều sự kiện và công trình thiết thực, ý nghĩa như: Hội diễn văn nghệ cán bộ và sinh viên trường, Triển lãm Khoa học và Công nghệ, thực hiện công trình chỉnh trang Cổng chính trường Bách Khoa, tổ chức buổi họp mặt giao lưu cựu sinh viên, chỉnh trang và trang trí khuôn viên trường...

Thành tựu nổi bật

Trí Thiệu

1. Cung cấp cán bộ khoa học kỹ thuật hàng đầu cho phía Nam và cả nước. Nhiều cựu sinh viên đang giữ vai trò chủ chốt trong nền kinh tế, quản lý Nhà nước, trong khu vực tư nhân và đầu tư nước ngoài.

2. Là ĐH đầu tiên của Việt Nam đào tạo theo học chế tín chỉ, từ năm 1993.

3. Bên cạnh nghiên cứu hàn lâm còn có nhiều nghiên cứu ứng dụng, phục vụ cho TPHCM, đồng bằng sông Cửu Long, Nam Tây Nguyên và Nam Trung Bộ. Doanh thu chuyển giao công nghệ đạt 60 - 70 tỉ đồng/năm.

4. Nghiên cứu khoa học trong SV đạt nhiều thành tích: ba lần vô địch Robocon châu Á - Thái Bình Dương, đạt nhiều giải thưởng khoa học của TPHCM, quốc gia.

5. Đưa nghiên cứu khoa học vào đào tạo sau ĐH với phương thức đào tạo nghiên cứu RBE.

6. Ký túc xá hiện đại có sức chứa 2.500 SV, kể cả khách nước ngoài, SV quốc tế.

7. Mùa hè Xanh thương hiệu Bách khoa có uy tín với nhiều công trình: xây cầu, làm đường, làm nhà, chuyển giao kỹ thuật.

8. Thu hút nhiều dự án quốc tế với kinh phí phía đối tác lên đến nhiều triệu đô la.

Cách đây 55 năm, Trung tâm Quốc gia Kỹ thuật Phú Thọ được thành lập trên cơ sở hợp nhất các trường CĐ Công chánh, CĐ Điện lực, Quốc gia Kỹ sư Công nghệ Việt Nam Hàng hải, được ghi nhận là cột mốc cho quá trình hình thành và phát triển của Trường ĐH Bách khoa - ĐH Quốc gia TPHCM hơn nửa thế kỷ. Trong suốt quá trình phát triển đó, nhà trường luôn cam kết thực hiện tôn chỉ: nghiêm túc, năng động, sáng tạo.

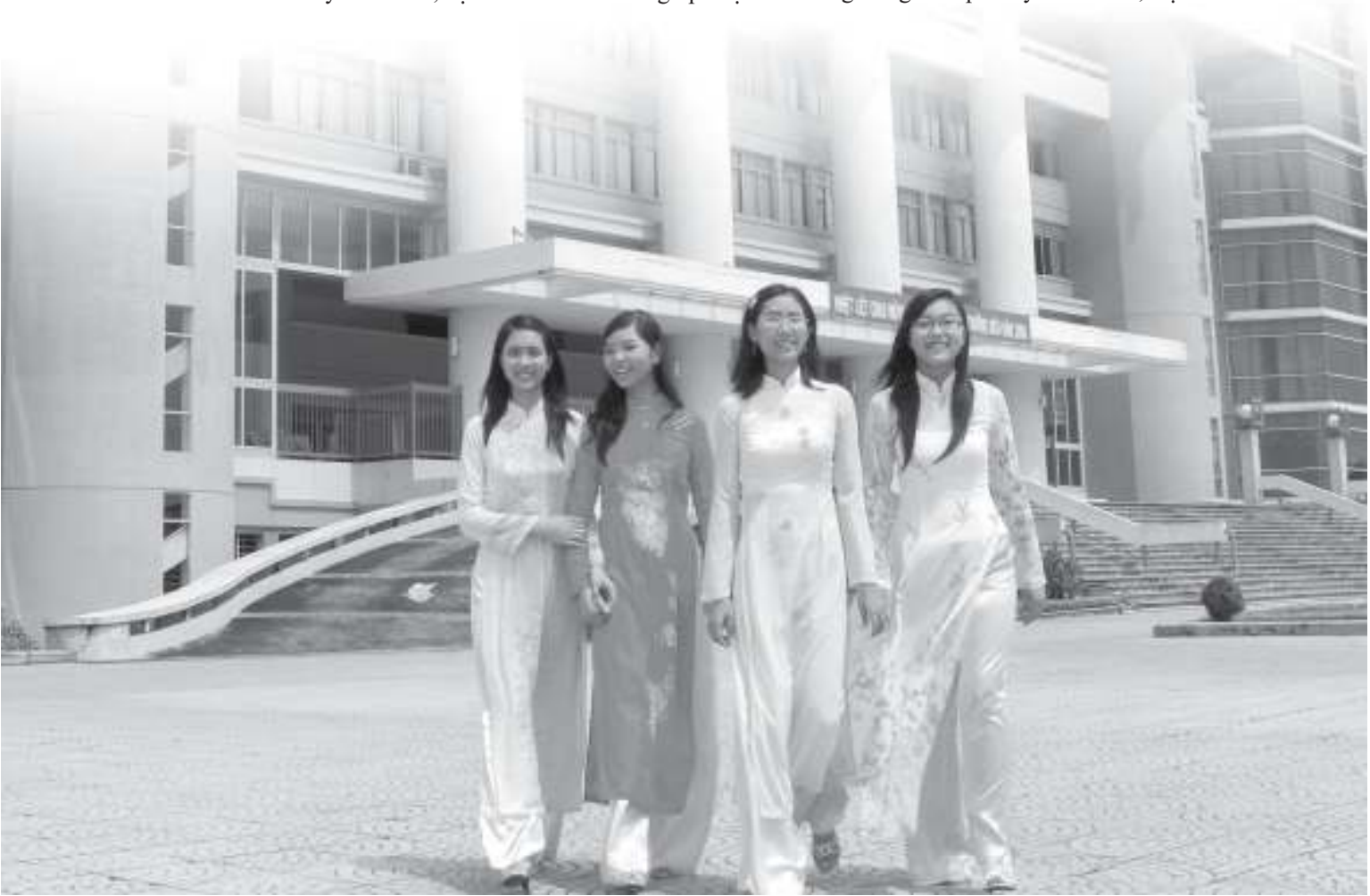

THAY ĐỔI TƯ DUY TỪ "QUẢN LÝ" SANG "PHỤC VỤ" TRONG CÔNG TÁC SINH VIÊN

Công tác sinh viên (student affairs) là một hoạt động hết sức quan trọng của trường đại học (ĐH). Cho đến nay, hoạt động này trong các trường ĐH Việt Nam vẫn do một đơn vị thường được gọi là Phòng Công tác Chính trị và Sinh viên, hay ngắn hơn như sau này thường thấy là Phòng Công tác Sinh viên¹ thực hiện. Chức năng của đơn vị này là quản lý sinh viên, cụ thể là "Tham mưu giúp Hiệu

Phạm Thị Ly
Viện Đào tạo Quốc tế - ĐHQG-HCM

trưởng về công tác chính trị, tư tưởng đối với công chức, viên chức, sinh viên, học viên cao học, nghiên cứu sinh, công tác tuyên truyền vận động và công tác văn hóa quần chúng trong trường, tham mưu giúp Hiệu trưởng trong công tác quản lý sinh viên, học viên

thuộc các loại hình đào tạo"². So sánh chức năng, nhiệm vụ và nội dung hoạt động của các đơn vị này với những văn phòng công tác sinh viên (Student Affairs Office) ở các trường đại học nước ngoài, có thể thấy một sự khác biệt rất căn bản. Bài viết này trình bày những khác biệt ấy và phân tích ảnh hưởng của nó đối với chất lượng hoạt động của nhà trường.

Phòng Công tác Sinh viên (CTSV) trong các trường ĐH Việt Nam

Trong cơ cấu tổ chức của trường ĐH ở Việt Nam, Phòng CTSV là một đơn vị tham mưu cho Ban Giám hiệu, trực tiếp báo cáo với Hiệu Trưởng hoặc một Phó Hiệu Trưởng được phân công. Số lượng nhân sự làm việc ở đơn vị này khác nhau khá nhiều tùy theo quy mô đào tạo của trường, dao động trong khoảng từ 3-4 người đến trên dưới 15 người.

Nội dung hoạt động chủ yếu của Phòng CTSV đã có một sự diễn tiến theo thời gian, và có khác biệt giữa hai khu vực đại học công và đại học tư...

Ở các trường tư, tính chất "phục vụ" này có thể thấy rõ hơn, mặc dù nhìn chung ở nhiều trường mô thức "tuyên truyền giáo dục" vẫn rất đậm nét. Trường Đại học H.S là một trường hợp tiêu biểu trong việc coi nhiệm vụ chính của đơn vị này là phục vụ sinh viên: tên gọi của phòng là Phòng Hỗ Trợ Sinh Viên, và nhiệm vụ của phòng, như tên gọi của nó, là giúp đỡ sinh viên về mọi mặt từ lúc bước vào trường cho đến khi ra trường. Sự hỗ trợ này khá đa dạng, từ giúp ổn định nơi ăn chốn ở cho đến giúp tìm nơi thực tập, tìm việc làm thêm, tìm chỗ làm khi tốt nghiệp, cho đến tổ chức các hoạt động nhằm tăng cường trải nghiệm đại học và kết nối với cộng đồng xã hội. Vai trò này khá gần với vai trò của các Văn phòng Sinh viên, thường được biết đến dưới tên gọi Student Affairs Office ở các trường ĐH ở phương Tây hoặc các trường tiên tiến trong khu vực, và sẽ được trình bày chi tiết hơn ở phần sau.

Vai trò và nhiệm vụ của Văn Phòng Công tác Sinh viên ở các nước

Nhiệm vụ cụ thể của đơn vị này trong các

trường có thể ít nhiều khác nhau ở mỗi nước, nhưng một cách tổng quát, có thể nói đó là nơi đem lại hỗ trợ mọi mặt cho sinh viên, thông qua các chương trình và dịch vụ phục vụ được tổ chức nhằm tạo điều kiện học tập tốt nhất cho SV, tăng cường trải nghiệm học tập, hoàn thiện phát triển nhân cách và nâng cao khả năng đạt được thành công cá nhân. Mục tiêu của đơn vị này là giúp cho SV phát huy được trọn vẹn tiềm năng trí tuệ, tâm hồn và thể chất của họ, xây dựng năng lực chuyên môn nghề nghiệp và phát triển kỹ năng lãnh đạo, cũng như giúp họ gắn kết với việc đóng góp cho cộng đồng xã hội. Một số miêu tả tóm tắt dưới đây (chủ yếu ở Hoa Kỳ) có thể giúp hình dung các nội dung hoạt động của văn phòng Công tác Sinh viên:

1. Chương trình Huấn luyện Định hướng cho SV năm thứ nhất:

Đối với nhiều SV, vào ĐH là lần đầu tiên xa gia đình, sống một mình giữa những người bạn mới, ở một địa phương xa lạ và một môi trường họ chưa hề trải nghiệm trước đó. Trước đây mọi sự đã có cha mẹ lo cho, nay phải tự thân vận động, tự mình giải quyết mọi vấn đề, từ ăn ở, đi lại cho đến học hành. Đó là một cú sốc mà Chương trình Huấn luyện Định hướng cho Sinh viên Năm thứ nhất có nhiệm vụ giúp họ vượt qua. Chương trình này cung cấp cho sinh viên những thông tin cụ thể để ổn định cuộc sống như về việc đăng ký ăn ở, mở tài khoản ngân hàng, các tuyến xe bus, xe điện, các trung tâm mua sắm, siêu thị, các trung tâm sinh hoạt thể thao, nhà thờ, các tiện ích dịch vụ trong trường, thông tin về bảo hiểm y tế và chăm sóc sức khỏe, những số điện thoại cần biết, hướng dẫn làm thẻ sinh viên và cách sử dụng, v.v. Chương trình này cũng hướng dẫn quyền của SV, cùng với trách nhiệm và nghĩa vụ, cách học ở bậc ĐH, cách đăng ký tín chỉ, cách sử dụng thư viện, quy định về đạo văn và biện pháp xử lý vi phạm. Hơn thế nữa, có trường như ĐHQG Singapore còn huấn luyện về văn hóa trường đại học, cách ăn mặc cư xử xưng hô, ngôn ngữ giao tiếp phù hợp, các quy tắc xử sự đối với giáo sư, v.v.

Chương trình này quan trọng đến nỗi nhiều

trường ĐH ở Hoa Kỳ coi việc tham dự chương trình này là điều kiện bắt buộc để được nhập học đối với sinh viên quốc tế.

2. Tư vấn và hỗ trợ tâm lý:

Phục vụ hoàn toàn miễn phí, đem lại cho SV cơ hội bộc lộ và chuyện trò một cách riêng tư với các chuyên gia tư vấn trong một bối cảnh an toàn và kín đáo, nếu như họ cảm thấy có vấn đề về tâm lý và cần một lời khuyên hay cần được điều trị. Nếu vấn đề khá nghiêm trọng, chuyên gia tư vấn có thể giới thiệu họ đến với những trung tâm chăm sóc sức khỏe tâm thần ở địa phương. Những vấn đề như thế có thể xảy ra với bất cứ sinh viên nào, do những trục trặc trong đời sống cá nhân, do áp lực của việc học tập tạo ra trầm cảm nghiêm trọng và kéo dài, v.v. do vậy dịch vụ này rất hữu ích để bảo đảm cho SV được sống trong tâm trạng lành mạnh và sẵn sàng cho việc học tập. Sự hỗ trợ tâm lý này hết sức quan trọng

---

Bộ phận này cũng có thể tạo ra một nguồn tài nguyên thông tin thường được gọi là "Khám phá Nghề nghiệp", một cơ sở dữ liệu trực tuyến phục vụ cho SV của trường, thường xuyên cập nhật những xu hướng mới nhất trên thị trường lao động, những yêu cầu cụ thể của từng vị trí công việc, tìm kiếm các nhà tuyển dụng tiềm năng, những phương pháp giúp SV tự đánh giá kỹ năng của mình và khớp nối đặc điểm năng lực, phẩm chất của mình với yêu cầu của công việc nhằm có được một lựa chọn tốt nhất và thực tế nhất.

trong thời điểm SV bị khủng hoảng tâm lý, giúp họ vượt qua giai đoạn khó khăn mà không rơi vào những hành động thiếu kiểm chế và suy xét như tự tử hay giết người. Dịch vụ này cũng hỗ trợ và tư vấn cho giảng viên và cha mẹ SV nếu họ có lo lắng về tình trạng nào đó của các em. Đường dây nóng của dịch vụ này có thể hoạt động 24/24.

3. Hoạt động Ngoại khóa

Những hoạt động này bổ sung cho kinh nghiệm đại học của SV bằng những chương

trình giúp sinh viên tạo ra văn hóa đại học thông qua các cơ hội giao tiếp về văn hóa, trí tuệ, tinh thần, thể thao, giải trí, sinh hoạt chính trị. Những hoạt động này rất phong phú. Một ví dụ có thể kể là các Hội chợ các Tổ chức của Sinh viên. Hội chợ này có thể tổ chức mỗi năm hai lần, tập hợp đủ mọi loại tổ chức tự phát của SV: họ quy tụ thành từng nhóm hay lập thành tổ chức như các câu lạc bộ dựa trên những mối quan tâm hay đam mê cùng chia sẻ về tôn giáo, tâm linh, hoạt động thiện nguyện, công tác xã hội, khoa học, thể thao, chính trị, âm nhạc... đủ cả. Đó là nơi các SV cao học hay SV năm thứ ba, thứ tư trình diễn về hoạt động của nhóm mình và thu hút sự gia nhập của SV năm thứ nhất. Hội chợ này cũng có khi kiêm luôn cả bán hàng giảm giá khi SV quốc tế năm cuối sắp về nước bán lại sách vở vật dụng của họ với giá rất rẻ. Chủ yếu đó là cơ hội để SV mới vào trường làm quen với nhau và với sinh hoạt của SV.

Một ví dụ khác là các sinh hoạt học thuật dưới dạng giao tiếp trong giờ ăn trưa (luncheon meetings): nhà trường mời một hay một vài diễn giả (thường là học giả quốc tế) có kinh nghiệm hay thành tích về một lĩnh vực nào đó trình bày một bài nói chuyện ngắn về một chủ đề nhất định trong lúc cử tọa vừa nghe vừa ăn trưa, sau đó có thể trao đổi ý kiến. Những sinh hoạt này thường mở cửa cho tham dự tự do và giúp SV mở rộng tầm mắt cũng như có cơ hội tiếp xúc rộng rãi hơn. Có khi nhà trường mời một cựu sinh viên thành đạt về và trình bày một bài nói chuyện về những đề tài liên quan tới chuyên ngành của họ, ví dụ cựu sinh viên trường nghệ thuật có thể làm một triển lãm nhỏ và nói về các sáng tác của họ hay nói về những thăng trầm của hoạt động nghề nghiệp.

Có lúc nhà trường tổ chức những buổi biểu diễn nghệ thuật dân gian các nước ngoài trời, bất cứ SV nào quan tâm cũng có thể dừng lại để xem. Những sinh hoạt như vậy tăng cường sự đa dạng văn hóa trong môi trường nhà trường, tăng cường trải nghiệm xã hội và giúp SV mở rộng kiến thức, cũng như gắn kết với nhà trường hơn.

Hoạt động ngoại khóa có thể là các sự kiện thể thao văn hóa, các giải thi đấu, các cuộc thi tài

năng, các hoạt động phục vụ cộng đồng tương tự như Mùa hè Xanh ở Việt Nam. Những sinh hoạt này tạo ra không gian cho SV tương tác với nhau, qua đó có thể học hỏi lẫn nhau, phát triển các kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng lãnh đạo, kỹ năng giải quyết vấn đề và nâng cao sự gắn bó cũng như tinh thần phục vụ cộng đồng.

4. Hướng nghiệp, thực tập và dịch vụ việc làm:

Với sự hợp tác của cựu SV, bộ phận này giúp SV sắp ra trường những kiến thức kinh nghiệm thực tiễn để trả lời những câu hỏi như: học ngành này ra trường có thể làm được những nghề gì? Viết lý lịch và thư xin việc như thế nào cho có hiệu quả? Thương lượng tiền lương hay nội dung việc làm, điều kiện làm việc như thế nào? Làm sao để tìm nơi thực tập và nên xử sự như thế nào ở nơi thực tập? Chuẩn bị cho phỏng vấn như thế nào? Chuẩn bị hồ sơ xin việc ra sao?

Bộ phận này cũng tổ chức các Hội chợ việc làm, nhằm tạo ra cầu nối giữa nhà tuyển dụng và SV của trường. Ngoài ra, đây cũng là nơi cung cấp thông tin về những việc làm ngắn hạn thời vụ mà SV được phép nhận để có thêm chi phí trang trải cho việc học, cũng như để có kinh nghiệm cho công việc tương lai.

5. Hỗ trợ giải quyết khó khăn tài chính:

Bộ phận này cung cấp thông tin về mọi chi phí của việc học tập và các nguồn quỹ hỗ trợ SV, bao gồm học bổng, giải thưởng và nợ vay, điều kiện của học bổng hay thủ tục xin vay, giúp SV tiếp cận các nguồn lực tài chính của nhà trường, của chính phủ, hoặc các tổ chức dân sự trong cộng đồng để có thể trang trải cho việc học. Các nguồn lực này rất đa dạng, nên sự hỗ trợ của bộ phận này đặc biệt quan trọng và có ích cho SV.

6. Dịch vụ hỗ trợ việc học tập:

Nhiều trường có cả một trung tâm trợ giúp SV giải quyết những khó khăn trong việc học tập, ví dụ như viết câu văn cho chuẩn trong các bài tự luận, đặc biệt là đối với SV quốc tế. Những khó khăn khác của SV bản xứ như không hiểu một nội dung nào đó trong bài giảng, trong khóa học cũng có thể tìm được hướng dẫn ở đây. Người phục vụ trong trung tâm này phần lớn là sinh viên lớp lớn, giảng viên trẻ, cựu sinh viên,..làm việc như một hoạt động thiện nguyện hoặc được trả thù lao theo giờ ở mức tương đương, tùy theo từng trường.

7. Kết nối cựu sinh viên

Trường lớn có thể có văn phòng Cựu Sinh viên riêng, còn ở một số trường nhỏ hơn, thì kết nối cựu sinh viên có thể là một bộ phận của Văn phòng Công tác Sinh viên. Ở những nước có truyền thống về hiến tặng và hoạt động thiện nguyện như Hoa Kỳ thì hoạt động kết nối cựu sinh viên rất quan trọng. Một phần lớn quỹ hiến tặng của các trường ĐH Hoa Kỳ là do đóng góp của cựu SV, những người nhận thức được lợi ích to lớn mà trường ĐH đã đem lại cho họ và coi việc đóng góp cho hoạt động của nhà trường là một cách góp phần xứng

dương sứ mạng cao quý của trường ĐH đối với tiến bộ xã hội và giúp nhà trường thực hiện sứ mệnh ấy. Truyền thống ấy có thể phát triển được là do hầu hết các trường ĐH ở Hoa Kỳ, dù công hay tư cũng đều là các trường không vì lợi nhuận.

Ngoài việc đóng góp tài chính, tài sản, việc nối kết cựu SV cũng đem lại lợi ích to lớn cho việc đào tạo SV đang theo học của nhà trường, tăng cường kinh nghiệm, mở rộng

thông tin, đặc biệt là trong hướng nghiệp và hỗ trợ việc làm. Tấm gương thành đạt của cựu SV cũng giúp nâng cao lòng tự hào của SV về nhà trường và củng cố động lực học tập.

Trên đây là những hoạt động chính rất phổ biến của Văn phòng Sinh viên ở các trường ĐH Mỹ, Anh, Úc. Ở Trung Quốc, ĐH Bắc Kinh là nơi vốn có nhiều hoạt động theo mô hình của các trường ĐH phương Tây, cũng rất chú trọng đến việc tạo ra một môi trường văn hóa phong phú cho đời sống SV. ĐH Bắc Kinh có đến hơn 200 hội, nhóm, câu lạc bộ SV và hàng trăm lễ hội, sự kiện được tổ chức hàng năm như lễ hội đón chào năm mới, liên hoan văn hóa quốc tế, cuộc thi giọng hát hay cho SV quốc tế, giải thi đấu thể thao, v.v., những hoạt động được tạo ra nhằm giúp SV tận dụng mọi cơ hội phát triển năng lực cá nhân và kỹ năng giao tiếp. "Trường ĐH Bắc Kinh tìm mọi cách thực hiện cam kết của mình về tự do phát biểu và tìm kiếm tri thức với ý thức về tầm quan trọng của một nền giáo dục nhằm hoàn thiện con người như một tổng thể tinh thần" .

Thảo luận về ý nghĩa của Phòng Công tác sinh viên

So sánh các nội dung hoạt động của Phòng Công tác Sinh viên trong các trường ĐHVN với đơn vị tương đương trong các trường ở nước ngoài, chúng ta có thể thấy một số điểm chung. Đó là những hoạt động nhằm hỗ trợ SV trong việc ổn định cuộc sống ở ĐH, là vai trò tổ chức các sự kiện thể thao và văn hóa, những hoạt động bên ngoài chương trình đào tạo chính quy của nhà trường .

Tuy nhiên, mục tiêu của hai bên có phần khác nhau, dẫn đến tác động cũng khác nhau. Một bên có nhiệm vụ quản lý và giáo dục SV đáp ứng mục tiêu chính trị của nhà trường. Một bên có nhiệm vụ phục vụ cho SV, tạo ra bối cảnh và điều kiện để SV phát triển hết tiềm năng của cá nhân và xây dựng những kỹ năng xã hội cần thiết để thành công trong việc học cũng như trong cuộc sống tương lai. Khi thực hiện nhiệm vụ ấy, họ đã bổ sung một phần tối quan trọng cho chương trình giáo dục chính quy của nhà trường, đem lại cho SV những

thách thức và cơ hội để tự rèn luyện mình nhằm nâng cao phẩm chất và năng lực cá nhân. Một bên xem SV là đối tượng để giáo dục, kiểm soát và giám sát. Một bên xem SV là chủ thể có trách nhiệm tự rèn luyện, nhà trường chỉ tạo ra bối cảnh và điều kiện cho họ phát triển; còn tận dụng được những bối cảnh và điều kiện đó đến mức độ nào là việc của từng SV mà không ai có thể làm thay họ. Vì vậy, tất cả các hoạt động này đều là tự nguyện. Nhà trường tạo ra nhiều hoạt động khác nhau để thu hút những mối quan tâm rất đa dạng của SV, khuyến khích họ tự tạo ra môi trường văn hóa và tận dụng mọi cơ hội để tăng cường trải nghiệm đời sống ĐH.

Phía sau sự khác nhau này là một quan niệm về vai trò của trường đại học. Cùng là nơi đào luyện con người nhưng một bên nhằm tạo ra những con người có nhiệm vụ duy trì trật tự xã hội ổn định, một bên nhằm tạo ra những con người thúc đẩy xã hội phát triển. Một bên tạo ra con người công cụ và một bên tạo ra con người tự do. Kết quả là con người công cụ thiếu sức sáng tạo, không đủ khả năng tự thay đổi và thích ứng với một môi trường đang thay đổi. Trong lúc đó, "Tất cả những gì thực sự vĩ đại và truyền cảm đều được sáng tạo bởi những cá nhân lao động trong tự do" (Albert Einstein). Hiển nhiên là "những cá nhân lao

động trong tự do" ở đây là những cá nhân đã được giáo dục để đạt đến một trình độ tự do có ý thức.

Sự khác biệt này còn là do một bên vẫn còn xem GDĐH là một phúc lợi xã hội dành cho một thiểu số đặc quyền (học là để trở thành người cai trị hay bước vào tầng lớp cai trị) trong khi bên kia đã xem GDĐH là một dịch vụ từ lâu (học là để phát triển năng lực, nghiên cứu sáng tạo và làm việc trong mọi lĩnh vực xã hội). Đã là dịch vụ thì chất lượng phục vụ phải được đặt lên hàng đầu. GDĐH đối với cả nhà nước, gia đình, và cá nhân, thực sự là một cuộc đầu tư, và do vậy phải xem xét hiệu quả. Và các trường ĐH có động lực để phục vụ ngày càng tốt, là do người học có quyền tự do chọn lựa trường học phù hợp với năng lực của mình.

Kết luận

Vai trò của Phòng Công tác Sinh viên với tư cách một đơn vị hỗ trợ SV và tổ chức các hoạt động giáo dục bổ sung cho chương trình đào tạo chính khóa là một vai trò vô cùng quan trọng, vì nó mang lại những nội dung không thể thiếu giúp hình thành con người như một tổng thể hoàn thiện bao gồm thể chất lành mạnh, trí tuệ minh mẫn, cùng với tri thức chuyên môn, phẩm chất cá nhân và kỹ năng xã hội. Những năm học ĐH là những năm quan trọng nhất của tuổi trẻ trong việc hoàn thiện nhân cách và chuẩn bị vào đời. Thiếu đi những hoạt động ấy, đời sống ĐH chỉ còn là lớp học và thư viện, SV chỉ nhận được những kiến thức chuyên môn thuần túy và điều này rõ ràng là không đủ bảo đảm cho họ sống một cuộc đời toàn vẹn và thành công trong nghề nghiệp tương lai. Để thực hiện được vai trò đó, cần phải thay đổi tư duy từ quản lý sang phục vụ, từ kiểm soát sang hỗ trợ, từ giáo dục tuyên truyền sang tạo ra bối cảnh và điều kiện để SV trở thành chủ thể tự lựa chọn hình ảnh con người mà họ muốn trở thành và tự giáo dục chính họ.

.....
1. Tra từ khóa "Phòng Công tác Chính trị và Sinh viên" trên Google có 5,8 triệu kết quả, còn "Phòng Công tác Sinh viên" có 59 triệu kết quả.

2. Nguồn: <http://www.dlu.edu.vn/department.aspx?orgId=51&aboutId=19>
<http://english.pku.edu.cn>

■ NGHIÊN CỨU

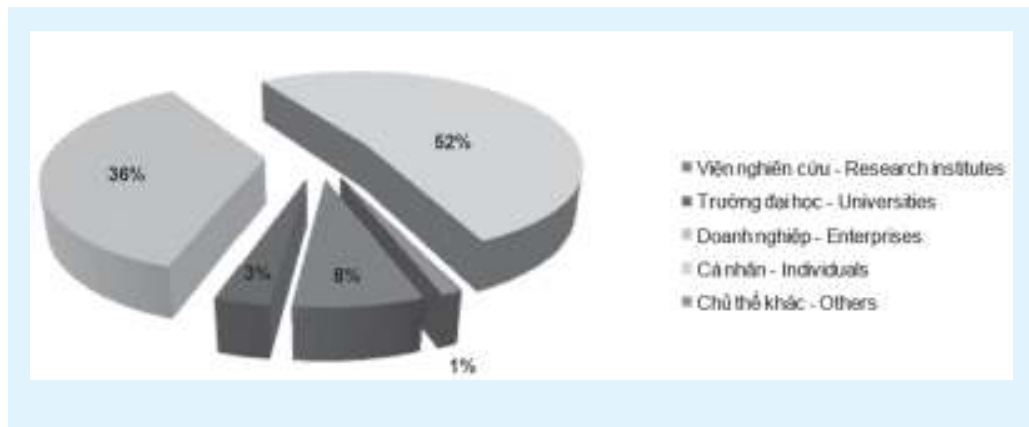
Uyên Nguyễn **Tra cứu thông tin sáng chế-** **GIẢI PHÁP CHO ĐỊNH HƯỚNG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC**

Thông tin sáng chế là một trong những nguồn thông tin quan trọng hỗ trợ các nhà nghiên cứu, tác giả sáng chế để tránh những nỗ lực nghiên cứu và triển khai trùng lặp, tránh xâm phạm độc quyền sáng chế của người khác, đồng thời xác định rõ khả năng bảo hộ của sáng chế, cũng như xác định được giá trị sáng chế và xu hướng phát triển chủ đạo của các lĩnh vực cụ thể.

Theo thống kê chưa đầy đủ của Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới (WIPO), số đơn sáng chế nộp hàng năm trên thế giới vào khoảng

một triệu rưỡi đơn đăng ký sáng chế. Cho đến nay, ước tính có khoảng hơn 50 triệu sáng chế được công bố trên toàn thế giới. Hiện nay, Trung tâm thông tin (Cục Sở hữu trí tuệ Việt

Biểu đồ Bảng độc quyền sáng chế và giải pháp hữu ích của người nộp đơn Việt Nam từ năm 1995 đến 2011 theo chủ thể

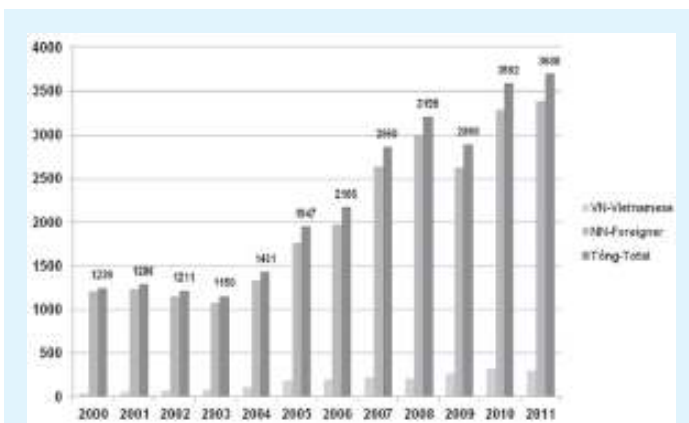
Nam) lưu trữ khoảng 30 triệu bản mô tả sáng chế, ở phía Nam còn có Trung tâm Thông tin Khoa học và Công nghệ thuộc Sở Khoa học Công nghệ TP.HCM có một nguồn cơ sở dữ liệu lớn về kết quả nghiên cứu Việt Nam nói chung và TP.HCM nói riêng. Các loại hình thông tin và cơ sở dữ liệu mà Trung tâm cung cấp gồm các thông tin sở hữu công nghiệp, thông tin nghiên cứu triển khai, các tiêu chuẩn, công nghệ. Đây là nguồn cơ sở dữ liệu đặc biệt hữu ích đối với các nhà Khoa học và các nhà nghiên cứu. Công chúng được phép tiếp cận các nguồn thông tin sáng chế này trong phạm vi quốc gia và quốc tế thông qua hệ thống công bố rộng rãi dưới phương tiện Internet, CD-rom, và công báo sở hữu công nghiệp.

Thông tin sáng chế được đưa đến người sử dụng thông qua rất nhiều nguồn cơ sở dữ liệu. Tùy thuộc vào loại dữ liệu cần tra cứu mà người tra cứu tham vấn các cơ sở dữ liệu khác nhau. Nhiều Cơ quan Sáng chế quốc gia và khu vực cho phép truy cập miễn phí cơ sở dữ

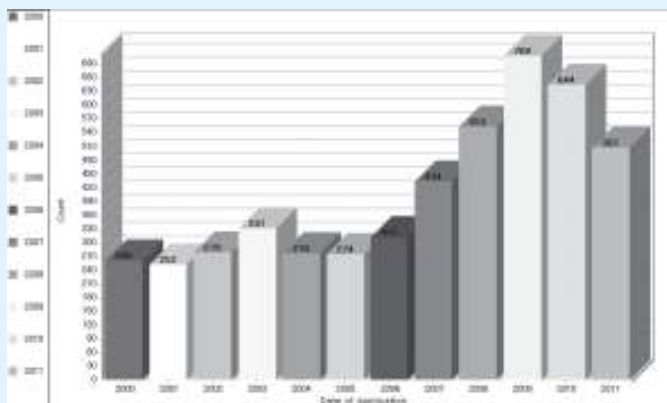
liệu sáng chế trực tuyến của họ cũng như các tư liệu sáng chế chọn lọc từ các Cơ quan sáng chế khác. WIPO cho phép truy cập miễn phí tất cả đơn sáng chế quốc tế được nộp PCT và các tài liệu liên quan đến đơn, tập hợp nhiều dữ liệu sáng chế của nhiều quốc gia và khu vực thông qua dịch vụ tra cứu PatentScope (<http://www.wipo.int.patentscope/search/en>). Ngoài ra còn có cơ sở dữ liệu của USPTO, Esp@cenet, EPO, JPO... hoặc các trung tâm KH&CN địa phương (ví dụ tại khu vực TP.HCM có Trung tâm Thông tin KH&CN TP.HCM trực thuộc Sở KH&CN TP.HCM <http://www.gesti.gov.vn>).

Theo thống kê của Trung tâm thông tin thuộc Cục Sở hữu Trí tuệ, số lượng đơn đăng ký sáng chế ở Việt Nam từ năm 2000 - 2011 ngày càng tăng dần, trừ năm 2009 số lượng đơn đăng ký giảm do khủng hoảng kinh tế năm 2008. Số lượng bằng độc quyền sáng chế và giải pháp hữu ích của người nộp đơn Việt Nam từ năm 1955-2011 với tỷ lệ trường Đại học 2%, Viện nghiên cứu 8%, Doanh nghiệp 36 %, cá nhân 52% và các chủ thể khác. Có thể nhìn thấy thực trạng nghiên cứu khoa học và công nghệ tại Việt Nam trong những năm qua.

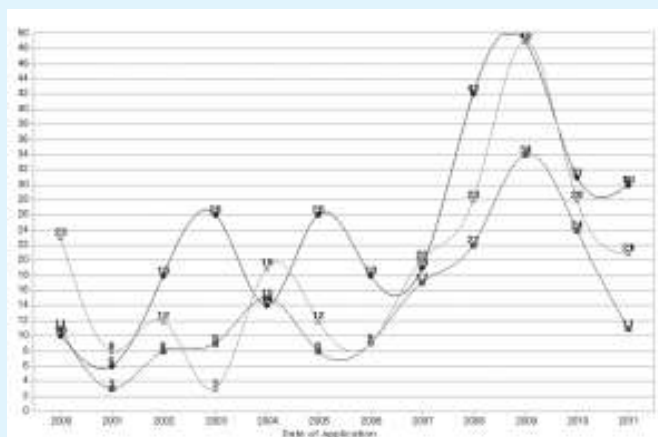
Thông thường để tra cứu một thông tin sáng chế, người tra cứu cần phân tích yêu cầu tra cứu để xác định tính mới, tình trạng kỹ thuật của sáng chế. Sau khi có cần lựa chọn cơ sở dữ liệu phù hợp, xác định chỉ số phân loại sáng chế, nhập yêu cầu tìm kiếm vào chương trình tra cứu. Xem và chọn lọc kết quả tìm được, hoặc sửa lại yêu cầu tìm kiếm nhằm tìm được kết quả phù hợp nhất. Việc tra cứu hiệu quả tư liệu sáng chế và nguồn thông tin công

Biểu đồ số lượng đơn đăng ký sáng chế từ năm 2000 đến 2011

Đây là một trong những công cụ hỗ trợ phân tích xu hướng công nghệ. Ví dụ biểu đồ lượng sáng chế về các phương pháp xử lý nước thải công nghiệp từ năm 2000 - 2011 mà phần mềm trích xuất được sau khi người dùng cung cấp các tiêu chí theo yêu cầu tìm kiếm.

Hoặc cung cấp một biểu đồ chi tiết hơn về một phương pháp dùng trong công nghệ nhất định. Ví dụ Biểu đồ lượng sáng chế về các phương pháp sinh học cụ thể dùng để xử lý nước thải công nghiệp từ năm 2000-2011.

nghe đòi hỏi nền kiến thức vững về lĩnh vực kỹ thuật liên quan đến sáng chế. Hiểu biết các thuật ngữ và các vấn đề liên quan trong lĩnh vực này cũng là yếu tố cần thiết để xác định các tiêu chuẩn tra cứu phù hợp. Các tiêu chuẩn có thể sử dụng để tra cứu các sáng chế có liên quan bao gồm: các dạng tra cứu thường sử dụng là tra cứu thư mục: Tên (từ khóa, phân loại sáng chế), ngày (ví dụ ngày ưu tiên, ngày nộp đơn, ngày công bố, ngày cấp bằng), các số tham chiếu hay nhận dạng sáng chế (ví dụ số đơn, số công bố, số bằng), hoặc tên người nộp đơn... hoặc tra cứu theo nội dung: tra cứu tính mới, tra cứu tình trạng kỹ thuật, tra cứu xác định vi phạm. Các tiêu chuẩn tra cứu khác nhau có thể được hỗ trợ bởi các dịch vụ khác nhau. Một số dịch vụ tra cứu có thể cho phép tra cứu tài liệu sáng chế

ở phạm vi rộng, trong khi một số dịch vụ khác lại giới hạn các tiêu chuẩn nghiên cứu. Trang web của WIPO hướng dẫn rất chi tiết về cách tra cứu và khai thác thông tin sáng chế (<http://www.wipo.int/patentscope>), đây là một trong những hướng dẫn rất hữu ích đối với các nhà nghiên cứu, các nhà khoa học nhằm giảm thiểu được thời gian tìm kiếm cũng như tìm kiếm đúng hướng, đúng yêu cầu.

Kinh nghiệm ở các nước phát triển cho thấy các nhà nghiên cứu và phát triển công nghệ mới, các công ty hàng đầu trên thế giới đã khai thác tích cực và sử dụng hiệu quả nguồn TTSC như một công cụ hoạch định chiến lược nghiên cứu, định hướng công nghệ. Tại Việt Nam, nhiều nhà khoa học, nhà nghiên cứu chưa hiểu rõ được giá trị của TTSC và chưa có thói quen cũng như nhu cầu tra cứu TTSC trước khi thực hiện đề tài nghiên cứu KH, điều này dẫn đến tình trạng các đề tài nghiên cứu có tính mới, tính sáng tạo thấp, hoặc trùng lặp với những giải pháp công nghệ đã được bộc lộ trong các dữ liệu TTSC. Ngoài ra, công việc tra cứu TTSC và xử lý kết quả đòi hỏi trình độ chuyên nghiệp cao.

Tại ĐHQG-HCM còn phổ biến tình trạng người thực hiện đề tài đăng ký theo thể mạnh của mình, do đó, nên dù hướng nghiên cứu đó đã được thông qua hội đồng nhiều lần nhưng vẫn được xét duyệt đăng ký mà không quan tâm đến nhu cầu thị trường Xã hội hoặc không phù hợp với xu hướng phát triển ngành trên thế giới. Có thể thấy thực trạng nghiên cứu khoa học công nghệ không chỉ đúng đối với ĐHQG-HCM mà còn là tình trạng chung của nền Khoa học Việt Nam.

Một thực tế rõ ràng là với hơn 50.000 sinh viên và với đội ngũ hơn 4.000 cán bộ, các nhà nghiên cứu, khoa học 562 tiến sĩ, 149 giáo sư (Số liệu cung cấp của ĐHQG-HCM năm 2011), chúng ta có một lực lượng khá lớn các nhà nghiên cứu, đội ngũ giảng viên có học hàm học vị cao và có khả năng triển khai công trình nghiên cứu. Đó là tiềm năng và thuận lợi để đẩy mạnh nghiên cứu khoa học. Vì vậy thực hiện một giải pháp tổng thể về quản lý xét duyệt đề tài nghiên cứu khoa học tại ĐHQG-HCM với phần tra cứu thông tin như là một giai đoạn bắt buộc trong quy trình xét duyệt đề tài.

Những nhà khoa học “chân đất”

Lò sấy lúa bằng điện đầu tiên do ông Hà Văn Hiến lắp đặt cho cơ sở sấy lúa Hưng Nông ở xã An Phú, huyện Tịnh Biên, An Giang - (Ảnh: Tấn Đức)

Xưa nay, chúng ta thường biết đến nhà khoa học là những người học rộng biết nhiều, bác học trong nhiều lĩnh vực khác nhau. Chúng ta đã bỏ quên một nhóm nhà khoa học được gọi là "chân đất". Tuy những phát minh của họ không vĩ đại và công phu như những phát minh của các nhà khoa học lỗi lạc, nhưng lại có tính ứng dụng cao trong cuộc sống.

Ngọc Khanh

Kiên trì và kiên trì

Trải qua gần hai năm tìm hiểu nghiên cứu, ông Hà Văn Hiến ở An Giang đã chế tạo thành công lò sấy lúa nhiệt điện. Có được kết quả như hôm nay là cả sự nỗ lực không ngừng, không nản chí trước những khó khăn, thử thách.

Lò sấy của ông bao gồm 3 phần chính: hệ thống cung cấp nhiệt bằng điện, quạt hút luân chuyển nhiệt, băng tải hai chiều hút lúa từ ghe lên lò và chuyển lúa sau khi sấy từ lò xuống ghe. Mỗi lò sấy công suất 50 tấn/ngày khoảng 450 triệu đồng.

Tuy không có nhiều kiến thức trong lĩnh vực cơ khí nhưng ông Hiến vẫn hăng say mày mò nghiên cứu. Dù gặp rất nhiều khó khăn trong quá trình hoàn thành sản phẩm, nhưng ông Hiến đã biết cách dùng sự đam mê để lấp đầy những khó khăn đó.

Với sản phẩm này, ông Hà Văn Hiến đã được Sở Khoa học - công nghệ tỉnh An Giang hướng dẫn thủ tục đăng ký quyền sở hữu công nghiệp đối với sản phẩm lò sấy lúa bằng điện. Thành công của ông không chỉ tạo ra bước tiến mới trong lĩnh vực công nghệ, mà còn làm ấm lòng bà con nông dân trước những nỗi lo sau ngày gặt.

Dù gặp rất nhiều khó khăn trong quá trình hoàn thành sản phẩm, nhưng ông Hiền đã biết cách dùng sự đam mê để lấp đầy những khó khăn đó.

Ông Thiệu bên chiến lợi phẩm (Ảnh Nguyễn Minh)

Đơn giản hóa bằng sự đam mê

Trần trở trước tình cảnh ruộng lúa sắp đến ngày thu hoạch mà bị chuột cắn phá tan hoang một nông dân ở thôn Bình Vọng, xã Văn Bình, huyện Thường Tín, thành phố Hà Nội đã đã chế tạo thành công một loại bẫy chuột độc đáo - bẫy chuột hình bán nguyệt

Đó là sản phẩm của ông Trần Quang Thiệu, Cầu tạo của chiếc bẫy bán nguyệt do ông Thiệu sáng tạo rất đơn giản, chỉ gồm hai đoạn dây thép được uốn cong thành hai hình bán nguyệt, không cần mồi mà thay vào đó là một miếng xốp làm đối trọng, một lò xo. Khi chuột chạy qua miếng đối trọng, then giữ móc bật ra, bẫy sẽ sập xuống và chuột bị chết ngay tại chỗ.

"Sáng chế" này ngay lập tức được bà con nông dân đưa và sử dụng và đã đạt hiệu quả hơn cả mong muốn.

Chiếc bẫy phù hợp với nhiều loại địa hình khác nhau, từ ruộng đồng bằng đến ruộng bậc thang đều có thể diệt chuột hiệu quả. Trên diện tích 1 sào lúa, nếu đánh chuột bằng cách căng nilon sẽ tốn ít nhất là 100 nghìn đồng. Trong khi một chiếc bẫy bán nguyệt có giá 15.000 đồng có thể dùng qua nhiều vụ lúa,

đặc biệt 3-5 sào chỉ cần đặt 1 - 2 bẫy. Một chiếc bẫy chuột loại này có thể dùng tới 7 đến 8 năm. Ông Thiệu cho biết, chỉ riêng năm 2010, đội diệt chuột của ông đã tiêu diệt là trên 18.000 con chuột.

Không dừng lại ở đó, ông đã sử dụng kinh nghiệm và kiến thức diệt chuột hiệu quả của mình để hướng dẫn cho 4.886 cơ quan, nhà máy, hợp tác xã nông nghiệp cách đặt bẫy từ Hà Nội, Hà Nam, Hải Dương đến Sóc Trăng, An Giang, Cà Mau... và cung ứng trên 863.000 chiếc bẫy.

Thật bất ngờ, khi chỉ với sản phẩm bẫy chuột không mồi và phương pháp diệt chuột hiệu quả, ông Thiệu đã được nhận giải thưởng "Sáng tạo khoa học - công nghệ với sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa"; giải nhất Vifotec lĩnh vực giáo dục khoa học và nhiều bằng khen của Thủ tướng chính phủ, Bộ KH - CN, Bộ NN&PTNT, Hội cơ khí nông nghiệp Việt Nam, Liên hiệp các hội Khoa học và kỹ thuật Việt Nam, Tổng Liên đoàn lao động Việt Nam...

Mặc dù với sáng tạo mang tính thuần nông, nhưng sản phẩm của ông Thiệu đã đem lại hiệu quả bất ngờ, góp phần khắc phục tình trạng chuột phát hoại mùa màng. Ông xứng đáng với danh hiệu "Vua diệt chuột" mà bà con nông dân vẫn thường gọi.

Nghệ thuật là ở đôi bàn tay

Chỉ học hết lớp 6, đồng thời nhờ sự đam mê cơ khí từ nhỏ đã thôi thúc anh Phạm Thanh Liêm quê ở tỉnh Đồng Tháp gom chút vốn liếng mở xưởng sửa máy nông cụ. Tuy với diện tích nhà xưởng chỉ khoảng 50m² nhưng tại đây anh đã cho ra đời một phát minh siêu Việt.

Đó là chiếc máy gặt đập liên hợp cải tiến của anh Liêm. Phải mất 4 năm để anh Liêm cải tiến chiếc máy gặt đập liên hợp của Trung Quốc thành chiếc máy gặt đập thông minh

"Không có bằng cấp mà làm được công việc của kỹ sư thì còn hơn kỹ sư. Tôi cần người làm được việc chứ không cần người có bằng cấp".

như bây giờ. Cái máy gốc nặng nề, xuống bùn là lún, chạy vài bữa là hư, lúa suốt ra đa số bị "sống", rom vô máy thì bị kẹt... Tìm được đồ phụ tùng thay thế quả là mò kim đáy bể. Trước trăn trở của người nông dân, anh liền bắt tay cải tiến máy nhẹ hơn, chạy êm, lúa sạch trơn, rom không kẹt, xuống ruộng hết lún.

Tuy làm được một việc hết sức có ích, trước đó anh cũng đã có không ít sản phẩm cho nông dân nhưng anh vẫn thấy chưa thỏa mãn và hàng ngày vẫn tìm tòi nghiên cứu để cải tiến nhiều thiết bị khác.

Tiếng lành đồn xa, anh Liêm được GS.TS Võ Tông Xuân đến mời anh tham gia dự án "Giúp nông dân châu Phi trồng lúa" với nhiệm vụ tư vấn kỹ thuật sử dụng máy nông nghiệp. Bất ngờ trước lời mời anh cho biết: "Em mới học xong lớp 6 mà biết gì thầy, chuyện đó để cho kỹ sư họ làm". Ông Xuân nói: "Không có bằng cấp mà làm được công việc của kỹ sư thì còn hơn kỹ sư. Tôi cần người làm được việc chứ không cần người có bằng cấp".

Không lâu sau, anh Liêm cùng thầy Xuân qua châu Phi để tư vấn cho đối tác Mozambique về máy nông nghiệp. Tại đây, anh không những đã giúp người nông dân cải tiến chiếc máy gặt cũ đã lỗi thời của người dân Châu Phi mà còn phổ biến sản phẩm của mình. Sau khi phổ biến xong ở Mozambique, anh tiếp tục được quốc gia Sudan mời sang làm chuyên gia để chuyển giao công nghệ cho nước này.

Tuy không được đào tạo chuyên nghiệp nhưng với đức tính cần cù, siêng năng, ham học hỏi, tìm kiếm, nhiều nông dân tại Việt Nam đã sáng tạo được rất nhiều sản phẩm tuy không mới về mặt công nghệ nhưng lại có tính ứng dụng cao trong cuộc sống. Những sản phẩm của họ đã và đang góp phần làm cho cuộc sống trở nên tốt đẹp hơn và mang lại nhiều niềm vui cho mọi người.

Máy gặt đập liên hợp cải tiến của anh Liêm

GIÁO DỤC

Là một trong hai phòng thí nghiệm (PTN) trọng điểm quốc gia của ĐHQG-HCM, DCSELAB ngày càng phát triển chuyên nghiệp, hiện đại và tạo ra nhiều sản phẩm KHCN phục vụ đời sống. Gần đây nhất, công nghệ biến dạng cục bộ liên tục trên tấm ISF và Hệ thống giám sát mưa và ngập từ xa của phòng đã được Bộ Khoa học & Công nghệ trao hai cúp vàng tại Chợ Công nghệ và Thiết bị quốc tế Việt Nam 2012.

DCSELAB

vì sự phát triển của các ngành Cơ khí - Tự động hóa và Hệ thống công nghiệp tại Việt Nam

Khánh Lâm

DCSELAB - Phòng thí nghiệm trọng điểm quốc gia Điều khiển số và Kỹ thuật Hệ thống (tên tiếng Anh là National Key Laboratory of Digital Control and System Engineering), trực thuộc Trường Đại học Bách khoa - Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh, được đầu tư xây dựng theo quyết định phê duyệt của Thủ tướng Chính phủ và được thành lập theo Quyết định số 590/QĐ/ĐHQG/TCCB của Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh ngày 04/08/2003. DCSELAB được đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng, nhà xưởng và các trang thiết bị hiện đại thực hiện sứ mệnh "nghiên cứu", "đào tạo" và "phục vụ" nhằm hỗ trợ sự phát triển của các ngành Cơ Khí - Tự động hóa và Hệ thống công nghiệp tại Việt Nam, với 8 phòng chuyên môn: Phòng Tạo mẫu nhanh, Phòng Robot - Cơ điện tử, Phòng Điều khiển tự động, Phòng Đo lường, Phòng Điện tử - Viễn thông, Phòng Kỹ thuật Hệ thống, Phòng CAD/CAM/CNC, Phòng Thiết kế và các Phòng chức năng.

Nghiên cứu khoa học là nhiệm vụ chính mà PTN theo đuổi trong suốt quá trình hoạt động của mình nhằm tạo ra các kết quả nghiên cứu khoa học được ứng dụng vào thực tế, đưa các sản phẩm từ các công trình nghiên cứu tiếp cận với thị trường, gắn

nghiên cứu với nhu cầu xã hội và doanh nghiệp. Sau bốn năm đi vào hoạt động chính thức, với nguồn nhân lực cơ hữu trên 20 người, PTN đã công bố được 133 bài báo, trong đó có 06 bài báo (BB) được đăng trên tạp chí quốc tế (01 bài có chỉ số IF 3.896); 38 bài báo được đăng trên các tạp chí uy tín trong nước, 21 báo cáo ở các Hội nghị chuyên ngành Quốc tế và 63 báo cáo hội nghị chuyên ngành trong nước, 02 chương sách chuyên khảo đã được Nhà xuất bản INTECH ấn hành. Lĩnh vực đăng ký sở hữu trí tuệ luôn được PTN quan tâm thúc đẩy nhằm tạo cơ sở pháp lý để tiến tới thương mại hóa các sản phẩm khoa học công nghệ trong tương lai. Từ kết quả của các công trình nghiên cứu, PTN đã tiến hành đăng ký 01 sáng chế, 08 giải pháp hữu ích và xác lập 05 quyền tác giả. Điều này cũng khẳng định quyết tâm tạo ra các sản phẩm có khả năng thương mại hóa của PTN. Đến nay, tổng doanh thu từ hoạt động Chuyển giao công nghệ của PTN là 5.080 triệu đồng. Với nhiệm vụ đào tạo nhân lực, PTN cũng đã hỗ trợ đào tạo cho 196 học viên, trong đó có 5 TS, 39 ThS, 79 KS đã tốt nghiệp và hướng dẫn cho 73 sinh viên thực hiện các đề tài nghiên cứu khoa học. Bên cạnh đó, PTN cũng đã thu hút các cộng tác viên là các nhà khoa học ở các khoa của trường ĐHBK và các đơn

Máy chuyên dùng gia công tấm bằng biến dạng cục bộ liên tục (SPIF)

Máy CNC mini

Robot mô phỏng dạng người

vị khách cùng tham gia nghiên cứu và khai thác, sử dụng các trang thiết bị hiện có. Theo thống kê trong bốn năm qua, PTN đã phục vụ hơn 12.913 lượt người đến thực hiện các đề tài/dự án, luận văn/luận án tốt nghiệp và trao đổi học thuật tại PTN.

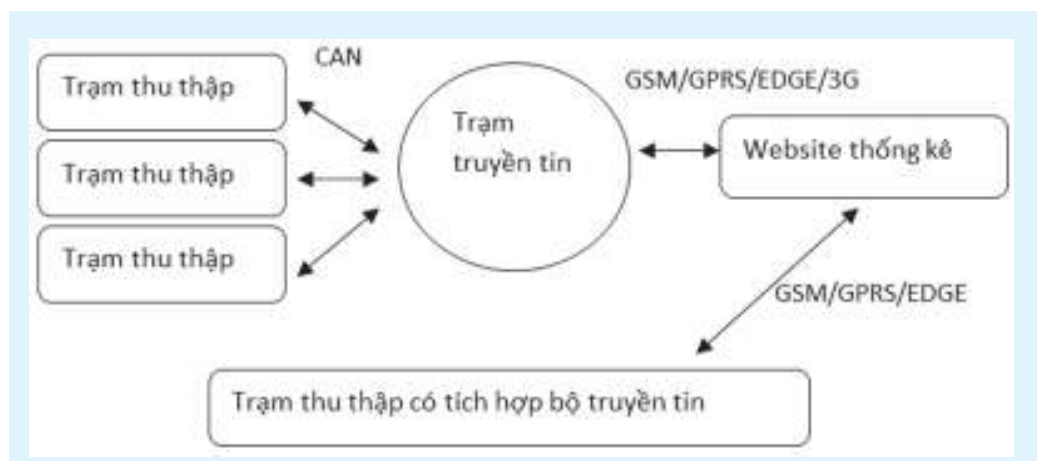
Trong năm 2011-2012, DCSELAB đã nghiên cứu thành công nhiều đề tài và cho ra đời nhiều sản phẩm KHCN tiêu biểu như máy chuyên dùng gia công tấm bằng biến dạng cục bộ liên tục, Máy CNC mini, Robot mô phỏng dạng người, sản phẩm trang trí bằng công nghệ ISP, thiết bị nhận dạng tai nạn giao thông...

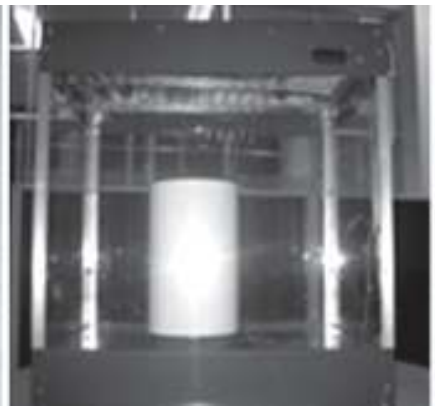
Công nghệ biến dạng cục bộ liên tục trên tấm ISF: linh hoạt và tiện lợi

Công nghệ biến dạng cục bộ liên tục ISF là một công nghệ mới để tạo hình trên tấm không cần khuôn. Công nghệ được phát triển tại phòng thí nghiệm DCSELAB từ năm 2008

bởi nhóm nghiên cứu do PGS.TS Nguyễn Thanh Nam chủ trì. Công nghệ ISF sử dụng một dụng cụ tạo hình đầu cầu được điều khiển CNC theo biên dạng cắt lớp sản phẩm từ trên xuống và dần dần ép tấm cho đến khi đạt được hình dạng mong muốn.

PGS.TS Nguyễn Thanh Nam cho biết: "Công nghệ này còn được biết theo tên gọi công nghệ tạo hình tấm không dùng khuôn. Trong phần lớn các công nghệ tạo hình tấm hiện nay đều phải sử dụng khuôn dập cho tấm kim loại hoặc khuôn ép cho tấm nhựa chỉ phù hợp với sản xuất loạt lớn. Giá trị của sản phẩm tấm gia công bằng phương pháp dập ép truyền thống phải tính cả giá thành của khuôn làm ra nó. Ngoài ra, việc thay đổi mẫu mã của sản phẩm phải đi theo một quy trình, từ chỉnh sửa mô hình trên máy tính đến thiết kế, gia công khuôn sau đó mới đến công đoạn dập ép sản phẩm. Trong khi đó, với các trường hợp tạo mẫu theo hình thức loạt nhỏ, các sản phẩm

Thiết bị nhận dạng an toàn giao thông

Smart Robot

Hệ thống thu nhận dữ liệu mưa và ngập

mang tính chất độc nhất, cần thay đổi theo thị hiếu của người tiêu dùng thì công nghệ ISF tỏ ra phù hợp và tiện ích hơn nhiều".

Nhóm nghiên cứu cho biết thêm, theo nguyên lý của công nghệ ISF, sản phẩm tằm được tạo hình mà không cần sử dụng khuôn mẫu, đi thẳng từ mô hình trên máy tính cho đến sản phẩm thông qua quá trình gia công trên máy CNC. Chi phí cho thiết kế khuôn và gia công khuôn mẫu đã hoàn toàn được loại bỏ trong quá trình này. Điều này tạo ra sức mạnh cạnh tranh của công nghệ ISF trong phân mảng gia công tằm loạt nhỏ hay đơn chiếc trên thị trường. Ngoài ra nhờ vào tính linh hoạt và đa dụng, công nghệ ISF có thể ứng dụng được cho nhiều lĩnh vực khác nhau, từ công nghiệp đến đời sống: tạo mẫu vỏ máy móc chi tiết; tạo mẫu ốp cho các bộ phận cơ thể trong y học; tạo mẫu mô hình trong công nghiệp đồ chơi

điều khiển; tạo tranh nổi trang trí trong các ngành mỹ thuật; tạo mẫu thử nghiệm phục vụ nghiên cứu...

Hệ thống giám sát mưa và ngập từ xa

Hiện nay tại Việt Nam, việc giám sát khí tượng vẫn còn thô sơ, do đó PTN đã nghiên cứu, xây dựng hệ thống giám sát khí tượng tự động. Hệ thống gồm 3 phần chính: mạch thu thập dữ liệu, mạch truyền dữ liệu và Website thống kê, hiển thị dữ liệu.

KS. Phan Huỳnh Lâm- Thành viên nhóm nghiên cứu cho biết:

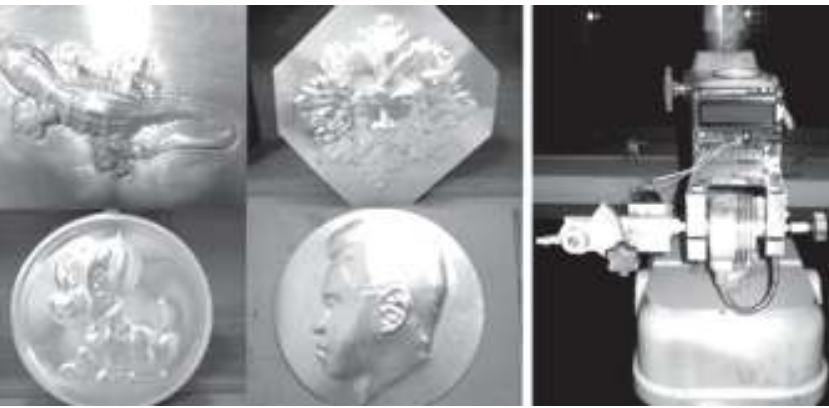
"Tùy theo khoảng cách xa gần mà bố trí hệ thống phối hợp các trạm truyền tin. Ở môi trường phạm vi gần (dưới 1km), chúng tôi bố trí hệ thống truyền bằng mạng CAN. Ưu điểm của mạng CAN là truyền xa tới 1km và triệt nhiễu tốt. Ở phạm vi xa hơn, chúng tôi bố trí bộ truyền tin GSM, GPRS, EDGE, bộ này có thể truyền tin ở bất cứ đâu có sóng điện thoại nên rất tiện để bố trí ở những nơi xa".

Kỹ sư Lâm cho biết thêm, so với các hệ thống cơ khí trước đây, hệ thống giám sát mưa và ngập tự động nhận biết thời điểm có mưa và gửi dữ liệu lên máy chủ. Thông tin gửi lên bao gồm lượng mưa của từng thời điểm trong ngày và lượng mưa tổng cộng của ngày. Tự động khôi phục dữ liệu khi đường truyền gặp sự cố thu nhỏ. Khi gặp sự cố về đường truyền hệ thống sẽ tự động backup dữ liệu và sẽ gửi lên khi đường truyền được khôi phục. Tùy vào mưa nhiều hay ít mà hệ thống có thể phục hồi thông tin hoàn toàn từ 3 đến 8 ngày. Bao gồm cả lượng mưa ngày và lượng mưa tại từng thời điểm khi có mưa. Bình thường, hệ thống đo lượng mưa và lưu lại giá trị lượng mưa của 15 ngày gần nhất vào bộ nhớ ROM được tích hợp trong mạch xử lý. Đặc biệt, hệ thống sử dụng công nghệ Nanowatt và cơ chế tiết kiệm điện thông minh thu nhỏ. Khi không có mưa, hệ thống được chạy ở chế độ tiết kiệm điện và tạm ngưng hầu hết các tác vụ nên đạt được sự tối ưu trong tiết kiệm điện và nâng cao hiệu quả vận hành trong nhiều năm. Bên cạnh đó, hệ thống cũng "kiềm" luôn việc cung cấp dữ liệu tổng hợp qua website. Khi truy cập vào website người dùng có thể xem được thông tin về lượng mưa của một ngày bất kì đã có trong

Các mẫu sản phẩm tằm gia công bằng công nghệ ISF

SP trang trí bằng công nghệ ISF

Thiết bị đo góc nghiêng răng

Các lĩnh vực nghiên cứu và dịch vụ chủ yếu của DCSELAB:

- Gia công khuôn (ép, thổi) có độ chính xác cao, gia công các bề mặt phức tạp trên máy CNC 5 trục, các chi tiết trục vít trên máy tiện CNC 4 trục.
- Scan bề mặt phức tạp, kiểm tra chất lượng bề mặt sản phẩm, thiết kế chế tạo và cung ứng các giải pháp đo lường trong công nghệ.
- Tạo hình nhanh các sản phẩm dạng tấm không dùng khuôn, thiết kế, chế tạo các hệ thống cơ khí.
- Nghiên cứu, phát triển các sản phẩm cơ điện tử trong lĩnh vực công nghệ, y sinh và môi trường.
- Tư vấn và đào tạo nguồn nhân lực theo nhu cầu của doanh nghiệp.

Cúp vàng Hội chợ Công nghệ và Thiết bị Quốc tế Việt Nam 2012 cho công nghệ biến dạng cục bộ liên tục trên tấm ISF (Technart 2012)

ơ sở dữ liệu. Và hệ thống cũng sẽ tự động tách dữ liệu để hiển thị riêng biệt thông tin về các cơn mưa trong ngày.

Hiện nay, hệ thống giám sát mưa và ngập từ xa đã được áp dụng tại các trạm Tân Quy Đông, Dương Quảng Hàm và Cầu Bông TP.HCM. Ngoài ra, nhóm thực hiện cũng đang triển khai chuyển giao sản phẩm cho các đơn vị bên ngoài có nhu cầu, hỗ trợ giải quyết các vấn đề ngập lụt đang rất cấp bách của thành phố.

Mẫu thiết kế Replicator 2.0 được công bố

Replicator 2.0 - bước tiến mới của công nghệ in ấn 3D

Trường Thi

Makerbot, một trong những hãng sản xuất máy in 3D nổi tiếng ở New York, Hoa Kỳ đã cho ra đời dòng sản phẩm tiếp theo của ngành công nghệ này, Replicator 2.0. Đây có thể xem là mốc đánh dấu sự trở lại của ngành kinh doanh tỉ USD sau một thời gian "đóng băng".

Công nghệ này đã xuất hiện cách đây 10 năm. Và cho đến nay, nó đã có bước tăng trưởng đáng kinh ngạc và được xếp vào những ngành kinh doanh tỉ USD trên thế giới. Vào năm ngoái, hai "ông lớn" của thế giới công nghệ là Hewlett-Packard (HP) và Google đã có sự liên hệ với Makerbot để phát triển dòng sản phẩm này thành một chiến lược kinh doanh vĩ mô. Đối tượng hướng đến là các doanh nghiệp in ấn, thiết kế và thậm chí là người tiêu dùng cá nhân. Ngay lập tức nó trở thành tâm điểm ở Mỹ và thị trường công nghệ lớn trên thế giới, công nghệ in 3D không những thu hút sự quan tâm của đông đảo các nhà sản xuất,

thiết kế công nghệ mà còn cả những người tiêu dùng bình dân. Mức giá của các loại máy này cũng đa dạng và phù hợp với từng loại đối tượng. Mức giá có thể là trên dưới 20.000 USD đối với chiếc HP Designjet

3D hoặc cũng có giá chỉ khoảng 1000 USD của hãng Makerbot.

Không giống như những hãng sản xuất máy in 3D khác như: Autodesk (Mỹ), Dassault Systemes (Pháp) hay Contour Crafting (Mỹ)... Makerbot tập trung chủ yếu vào những loại máy in 3D cỡ nhỏ dành cho cá nhân hay gia đình... Đó cũng là lý do, những sản phẩm của hãng này dễ dàng đến với người tiêu dùng hơn và được đón nhận nhiều hơn. Với Replicator 2.0, Makerbot dự kiến sẽ khuấy động lại thị trường in ấn 3D trong thời gian tới. Bằng những cải tiến mới trong công nghệ in 3D, các nhà thiết kế có thể kiểm tra khoảng cách giữa ý tưởng với mô hình sản phẩm trong thực tế, nhanh chóng chỉnh sửa, thay đổi thiết kế trước khi sản xuất hàng loạt. Điều đó giúp nhà sản xuất tiết kiệm được rất nhiều chi phí cho việc tạo khuôn, mua vật liệu, xây dựng nhà xưởng để sản xuất các sản phẩm mẫu. Bên cạnh đó, nó còn mô phỏng được vật thể lớn hơn và phức tạp hơn.

Hiện tại, các mẫu sản phẩm Replicator đã xuất hiện tại các cửa hàng của hãng Makerbot ở Manhattan và một số địa điểm khác ở Mỹ. Với những tính năng vượt trội so với các dòng sản phẩm trước đây, dự tính nó sẽ thu hút được đông đảo người tiêu dùng trong thời gian tới. Bên cạnh đó, công ty

Một vài điều về công nghệ in 3D

Máy in 3D đầu tiên, phát minh vào năm 1986 bởi Charles Hull, được chế tạo dựa trên một kỹ thuật gọi là stereolithography (SLA). Ở đây, một bộ đỡ được đặt bên trong một thùng chứa một loại polyme lỏng có thể làm cứng khi chiếu một loại ánh sáng thích hợp (liquid photocurable polymer). Dựa trên hình dạng của đối tượng muốn tạo ra, một chùm tia laser UV được điều khiển bởi một máy vi tính sẽ chiếu lên bề mặt trên cùng của polyme lỏng, làm cho một lớp polyme cứng lại. Bộ đỡ lúc này chứa lớp polymer cứng được hạ xuống một chút. Quá trình này được lặp đi lặp lại, hết lớp này đến lớp khác cho đến khi đối tượng đã hoàn toàn được in. Mực in là một loại bột đặc biệt làm từ titan, nhựa, silicone, cát hay đất sét, được kết dính với nhau bằng loại keo đặc biệt.

này sẽ tiến hành các hoạt động giới thiệu và quảng bá sản phẩm đến rộng rãi các thị trường công nghệ lớn khác ngoài nước và các hội thảo công nghệ quy mô quốc tế. Ông Bre Pettis, một trong những người sáng lập Makerbot cho biết: "Replicator 2.0 là sự kế thừa hoàn hảo cho các dòng sản phẩm trước đây, nó có đủ những tính năng tốt nhất để làm hài lòng người tiêu dùng. Đặc biệt, nó chỉ tạo ra vật thể cần mô phỏng chỉ trong một lớp dày khoảng 100 micron (1 micron = 0,001 mm) so với 270 micron ở các loại máy trước đó. Giá của loại sản phẩm mới này khoảng 2199 USD, có thể coi là phù hợp với nhiều loại đối tượng tiêu dùng".

Ngoài ra, ở một số thị trường khác trên thế giới, thiết bị này cũng đã nhận được nhiều phản hồi tích cực. Ông Mat Fordy, người sáng lập website coolcomponents.co.uk, chuyên cung cấp các dòng máy in 3D, cho biết: "Thị trường máy in 3D đã phát triển tại Anh trong vài năm gần đây. Rất nhiều người muốn sử dụng dòng sản phẩm này, không chỉ là các chuyên gia hay nhà thiết kế mà còn cả những người tiêu dùng bình dân". Đánh giá riêng về loại Replicator 2.0 của hãng Makerbot, ông tỏ ra vô cùng hài lòng: "Đó thật sự là một thiết bị tuyệt vời, tôi nghĩ rằng nó sẽ đáp ứng được tốt nhất sự kì vọng của người tiêu dùng và sẽ nhận được nhiều sự quan tâm trong thời gian tới".

Nguồn: BBC

CUỘC CHIẾN BẢN QUYỀN CÔNG NGHỆ - Apple tiếp tục giành ưu thế

Trương Thi

Sau thành công trong vụ kiện về bản quyền với Samsung, Apple một lần nữa giành chiến thắng trước một đối thủ sừng sỏ khác của giới công nghệ - Google Motorola. Như vậy, trong năm nay, tập đoàn công nghệ hàng đầu tại Mỹ và trên thế giới đang tỏ rõ ưu thế hơn hẳn các nhãn hàng cạnh tranh trong cuộc chiến bản quyền công nghệ.

Apple đúng, Motorola cũng không sai...

Cụ thể Motorola phải đối mặt với hình phạt thu hồi tất cả các dòng sản phẩm máy tính bảng và điện thoại thông minh xài trình duyệt Android tại Đức và một số quốc gia khác ở châu Âu. Đó là kết quả từ việc tập đoàn công nghệ này để thua trong một vụ kiện về bản quyền sáng chế

trước Apple. Tranh chấp diễn ra

xung quanh danh sách tính năng trong hệ thống iOS của Motorola bị phát hiện là có nét tương đồng với các dòng sản phẩm Iphone hay Ipad. Ngay tập tức, tập đoàn công nghệ với biểu tượng trái táo cắn dở đệ đơn tố cáo và chính thức đưa ra yêu cầu về một lệnh cấm bán hàng đối với các dòng sản phẩm của Google Motorola trên thị trường. Kết quả vụ kiện tại tòa án sơ thẩm ở Munich đã nghiêng về Apple.

Trước kết quả trên, người đại diện của nhãn hàng Google Motorola tuyên bố sẽ kháng cáo trong thời gian sớm nhất. "Gã khổng lồ" tỏ ra rất không hài lòng với phán quyết của tòa án Munich. Họ cho rằng những tính năng thuộc hệ điều hành Android trong các sản phẩm máy tính bảng hay smartphone đều hợp lệ và không vi phạm bản quyền như cáo buộc của Apple. Google Motorola cũng đã có những động thái ngay lập tức sau thất bại trong vụ kiện khi liên lạc với Văn phòng sáng chế châu Âu để tư vấn về các vụ kiện liên quan đến bản quyền sản phẩm. Ông Florian Mueller, chuyên gia tư vấn công nghệ cao đã nhận lời giúp đỡ tập đoàn công nghệ này. Ông cho biết: "Mọi chuyện vẫn chưa ngã ngũ, Google hoàn toàn có khả năng thay đổi lại phán quyết của tòa. Chỉ cần điều chỉnh lại một số "lỗ hổng" trong hệ điều hành là có thể thoát khỏi nguy cơ vi phạm bản quyền sáng chế". Theo đánh giá của Mueller, các

(Xem tiếp trang 53)

Ngày Nhà giáo

Dạy học được coi là một nghề cao quý, quyết định việc thúc đẩy sự tiến bộ của nền văn minh nhân loại. Theo ước tính, hiện nay trên thế giới có khoảng 60 triệu giáo viên. Từ năm 1957 tại thủ đô Warszawa của Ba Lan, hội nghị của Liên hiệp quốc tế các công đoàn giáo dục (FISE) đã quyết định lấy ngày 20/11 làm Ngày Quốc tế hiến chương các nhà giáo.

Trang Trình

Tùy vào lịch sử, phong tục tập quán, văn hóa mà mỗi nước trên thế giới có cách tổ chức ngày nhà giáo khác nhau. Tuy khác nhau nhưng đều là những ngày hội để tôn vinh những người tham gia sự nghiệp "trồng người".

Tại Mỹ, ngày nhà giáo được gọi là Ngày nhà giáo Quốc gia (National Teacher Day). Ngày nhà giáo Quốc gia ở Mỹ được tổ chức vào ngày thứ Ba trong Tuần lễ Tôn vinh các Nhà giáo (Teacher Appreciation Week), là trọn tuần đầu tiên trong tháng Năm hằng năm. Hiệp hội Giáo dục Quốc gia Mỹ coi Ngày nhà giáo Quốc gia là "một ngày để tôn vinh các nhà giáo và ghi nhận những đóng góp của họ đối với cuộc sống của chúng ta". Trong Ngày nhà giáo Quốc gia, các em học sinh Mỹ thường bày tỏ lòng biết ơn những thầy cô giáo bằng những món quà lưu niệm ý nghĩa.

Ở Chile, ngày nhà giáo được tổ chức hằng năm vào ngày 16/10. Trước năm 1947, ngày nhà giáo Chile được chọn là 10/12 để kỷ niệm ngày nhà thơ Chile Gabriela Mistral được trao tặng giải Nobel văn học vào năm 1945. Nhưng từ năm 1977, ngày nhà giáo Chile được đổi sang ngày 16/10, là ngày thành lập Trường Sư phạm Chile (Colegio de Profesores de Chile).

Ngày nhà giáo của Peru được tổ chức hằng năm vào 6/7. Đây là ngày anh hùng dân tộc của Peru Jose de San Martin đã thành lập trường học đầu tiên dành cho những người

trên thế giới

bình dân, sau khi giành được độc lập từ Tây Ban Nha. Trước đó, ở Peru chỉ những quý tộc giàu có mới được đi học.

Ngày 15/10 hằng năm là ngày nhà giáo ở Brazil. Năm 1947, những giáo viên và học sinh tại một trường học ở thành phố São Paulo đã là những người đầu tiên ở Brazil tổ chức ngày nhà giáo vào ngày 15/10. Và ngày này đã được chính thức chọn làm ngày nhà giáo ở Brazil từ năm 1963.

Ngày nhà giáo - Ngày giáo dục Quốc gia Ba Lan hằng năm được tổ chức vào ngày 14/10. Ngày nhà giáo Ba Lan được lấy theo ngày vua Ba Lan Stanislaw Poniatowski đã thành lập ra Ủy ban giáo dục quốc gia vào năm 1773. Ngày nhà giáo ở Ba Lan được các giáo viên và học sinh nước này rất coi trọng. Theo truyền thống, trong ngày hội này các em học sinh mang những bó hoa tươi và món quà nhỏ, nhưng ý nghĩa để kính tặng thầy cô giáo của mình. Những hoạt động kỷ niệm ngày nhà giáo dưới nhiều hình thức khác nhau được tổ chức ở trường học cho cả giáo viên và học sinh. Đây là dịp để những học sinh bày tỏ lòng biết ơn đối với những nỗ lực của thầy cô giáo đã dạy dỗ các em nên người. Những bậc phụ huynh cũng đến trường cùng với con cái họ để cảm ơn các thầy cô giáo.

Ở Pháp, ngày lễ tết của Nhà giáo là 25/12. Vào ngày này, khắp nơi trên nước Pháp đều tổ chức lễ hội để biểu dương thành tích của các thầy cô giáo nói riêng và của ngành giáo

dục nói chung. Phụ huynh và học sinh đều đi thăm hỏi gia đình các thầy cô giáo.

Bồ Đào Nha là nước có ngày tết các Nhà giáo sớm nhất thế giới, vào năm 1899. Cứ đến ngày 18/5, cả nước này lại tung bùng như mọi ngày hội để đón mừng các thầy cô giáo. Tất cả học sinh và phụ huynh cùng đem hoa quả đến nhà, đến trường chúc mừng các thầy các cô giáo

Ở Ấn Độ, chính phủ đã chọn ngày sinh của tiến sỹ Sarvepalli Radhakrishnan, nguyên Tổng thống thứ 2 của quốc gia làm ngày nhà giáo, nhằm tôn vinh những thành tựu cũng như cống hiến của Ngài. Vào ngày này, sinh viên cuối cấp phải đứng trên bục giảng giảng bài như một biểu hiện của lòng thành kính với các thầy cô.

Nước Nga lấy ngày 5 tháng 10 hàng năm là ngày hiến chương các Nhà giáo. Trước năm 1994, người Nga thường lấy ngày thứ sáu đầu tiên của tháng 10 làm ngày Nhà giáo. Họ kỷ niệm ngày lễ này với nhiều hoạt động tung bùng. Những bó hoa tươi thắm, những viên kẹo ngọt ngào và các món quà lưu niệm đầy ý nghĩa được tặng cho hơn 1,5 triệu Nhà giáo Nga.

Ngày nhà giáo ở Hàn Quốc được tổ chức hằng năm vào ngày 15/5 từ năm 1963. Ngày nhà giáo Hàn Quốc được chọn theo ngày một nhóm thanh niên là thành viên hội chữ thập đỏ đã đến thăm những thầy cô giáo cũ của họ

bị ốm phải nằm trong bệnh viện. Hoa cẩm chướng là món quà không thể thiếu trong ngày này. Ngoài ra, cũng giống như ở Việt Nam, các cựu học sinh đến thăm để chúc mừng và bày tỏ lòng biết ơn những thầy cô giáo đã dạy mình bằng những bó hoa cẩm chướng và những món quà đầy ý nghĩa.

Ngày nhà giáo ở Afghanistan được tổ chức vào 24/5 hằng năm. Vào ngày này, các trường học ở Afghanistan vẫn mở, nhà trường tổ chức lễ kỷ niệm, chương trình tọa đàm, các sinh viên tặng quà cho giáo viên của họ. Các quan chức của Bộ Giáo dục cũng tham dự lễ kỷ niệm mang tính tượng trưng tại thủ đô Kabul. Họ khen ngợi và khẳng định vai trò của giáo viên trong xã hội.

Từ năm 1967 ở Mông Cổ, ngày Chủ nhật tuần thứ nhất của tháng 2 hằng năm là ngày tết của Nhà giáo. Cả nước đều tuyên dương công trạng những người làm công tác giáo dục tiên tiến bằng buổi lễ trọng đại. Vào thời gian đó, báo chí đều đăng trên trang nhất những thành tích nổi bật của ngành giáo dục nước này.

Ở Nepal ngày nhà giáo là ngày trăng tròn của tháng nepali Ashad, còn được gọi là 'Ashad sukla Purnima' và ngày thường rơi vào giữa tháng Bảy. Ngày Nhà giáo được gọi là "Guru Purnima" ở Nepal, tiếng Phạn có nghĩa là "Thầy là Thiên Chúa", giáo viên rất được tôn trọng ở đất nước này. Học sinh bày tỏ lòng tôn kính các giáo viên của mình bằng hoa, quà

tặng; đôi khi thực phẩm và đổi lại giáo viên sẽ ban phước lành cho họ.

Ngày 16/1 hằng năm là ngày nhà giáo ở Thái Lan. Ngày này, các học sinh và toàn thể cộng đồng cùng nhớ lại vai trò quan trọng của những người thầy giáo như những ân nhân và là người đem lại ánh sáng cho cuộc sống. Trong cả buổi sáng, họ thường tổ chức một lễ kỷ niệm đặc biệt dành cho giáo viên. Điểm nổi bật của ngày này bao gồm các hoạt động tôn giáo. Một buổi lễ tôn giáo được tổ chức để cầu nguyện cho các Nhà giáo và các hoạt động khác nhằm tăng cường sự thống nhất trong giới giáo viên.

Tại Malaysia, ngày nhà giáo (Hari Guru theo tiếng Malay) được tổ chức hằng năm vào 16/5. Đây là ngày vào năm 1956, Ủy ban Lập pháp Liên bang Malaysia đã tiếp nhận những văn bản đệ trình của Ủy ban Giáo dục nước này, mang tên Báo cáo Razak, làm nền tảng cho chính sách giáo dục ở Malaysia từ đó đến nay.

UNESCO đã chọn ngày 5/10 là ngày Nhà giáo Thế giới vào năm 1994 để kỷ niệm lễ ký kết chung giữa UNESCO và Tổ chức lao động Quốc tế ILO về vấn đề quy chế giáo viên vào 5/10/1966. Theo UNESCO, ngày Nhà giáo thế giới thể hiện sự biết ơn và tôn trọng đối với những đóng góp quan trọng của đội ngũ giáo viên đối với sự nghiệp giáo dục và phát triển xã hội.

(tổng hợp)

CUỘC CHIẾN BẢN QUYỀN CÔNG NGHỆ -...

(Tiếp theo trang 49)

phiên bản cơ bản của hệ điều hành Android được sử dụng trên các sản phẩm Google Motorola có tính năng "bounce - back" được tố cáo là "đạo" ý tưởng sáng chế của Apple. Vì thế, chỉ cần chỉnh sửa lại hay loại bỏ tính năng này khỏi hệ điều hành sẽ giúp tập đoàn công nghệ này tránh khỏi việc vi phạm bản quyền sản phẩm. Dự kiến, vụ kháng án sẽ diễn ra vào tháng 2 năm sau.

Góc nhìn trung lập

Đứng trên lập trường trung lập, Steve Wozniak - người đồng sáng lập ra Apple tỏ ra không mấy vui vẻ gì khi công ty của ông giành chiến thắng trước những vụ kiện bản quyền vừa qua. Thậm chí ông còn so sánh chiến thắng mà Apple giành được trước Samsung trước đó giống như là họ đã trúng thưởng trong một trò chơi quay số may mắn do Bloomberg làm ban giám khảo. Và phần thưởng là 1,05 tỉ USD (648 triệu bảng Anh) mà Samsung bồi thường thiệt hại. Ông cho biết: "Tôi ghét điều này và thật sự cảm thấy mệt mỏi. Tôi muốn mọi người, mọi công ty được tự do trao đổi tất cả các bằng sáng chế với nhau để cùng nhau tạo nên một hình thức tốt nhất mà họ có thể để phục vụ cuộc sống. Đó là mục đích chính mà giới công nghệ hướng tới". Steve Wozniak được mệnh danh là "Steve Job thứ hai của Apple", ông là một thiên tài máy tính với những phát minh ra Apple 1 và 2 trong những năm 1970 góp phần đáng kể vào cuộc cách mạng vi tính thời kì đó. Mặc dù đã từng là một thành viên chủ chốt của Apple nhưng tư tưởng của Steve Wozniak vô cùng khoáng đạt, ông không bận tâm đến vấn đề vi phạm bản quyền mà luôn muốn hướng tới một sự hòa hợp, bắt tay cùng phát triển giữa các tập đoàn công nghệ trên thế giới. Tuy nhiên, điều đó khó mà thực hiện được nhất là ở thời điểm hiện tại.

Cuộc chiến không hồi kết...

Sau khi Steve Job qua đời, tập đoàn Apple đã liên tục triển khai các vụ kiện bản quyền sáng chế với các đối thủ sừng sỏ khác. Mặc dù, nhãn hàng với biểu tượng trái táo cắn dở đang tạm thời chiếm ưu thế trên hầu hết các mặt trận (California, Hoa Kỳ hay Munich, Đức). Tuy nhiên, không tránh khỏi viễn cảnh cuộc chiến đó sẽ còn tiếp tục kéo dài khi mà các tập đoàn công nghệ khác cũng tỏ ra không mấy "khuất phục". Trong thời kì bùng nổ công nghệ số, Apple đã không còn giữ vị thế độc tôn trên thị trường dưới sự phát triển mạnh mẽ của các đối thủ khác như: Samsung, Google Motorola hay Nokia... Vì thế, nhiều khả năng trong thời gian tới họ sẽ phải đối mặt với sự đáp trả của các đối thủ cạnh tranh nặng kí nói trên. Giám đốc bộ phận của Samsung, Shin Jong-kyun cho biết: "Chúng tôi sẽ kháng cáo đến cùng, chúng tôi tin rằng mình không vi phạm bản quyền sáng chế, nhưng chúng tôi sẽ cẩn trọng hơn trong những lần đối đầu tiếp theo với Apple".

Nguồn: Dailymail

Mẫu sản phẩm bị xem là vi phạm bản quyền sáng chế của Google Motorola

An Chi

Ảnh 1

* **Mai Uyên TP.HCM:** Xin ông vui lòng cho biết bức ảnh Bác Hồ và Đại tướng Võ Nguyên Giáp gửi kèm theo đây (Ảnh 1) được chụp trong hoàn cảnh nào và ai là chủ nhân của nó.

Trả lời: Bức ảnh này xuất hiện trong bài "Bức ảnh có một không hai về Cụ Hồ và Tướng Giáp", đăng trên nhiều tờ báo và trang mạng khác nhau, với ghi chú cuối bài: "Theo DTQ - KH & ĐS Online". Còn nguyenduyxuan.net ngày thứ Ba 17-5-2011 thì ghi là của Dương Trung Quốc, dưới nhan đề "Bức ảnh có chữ ký của Cụ Hồ và Võ Nguyên Giáp". Cũng dưới nhan đề này, Cổng thông tin tư liệu về Chủ tịch Hồ Chí Minh ngày 3-9-2010 còn chính thức ghi rõ ràng hơn: tác giả là "Nhà sử học Dương Trung Quốc".

Ông Dương Trung Quốc cho biết bức ảnh này được sưu tập từ một cuốn sách biên khảo về lịch sử Việt Nam hiện đại của nhà sử học Australia gốc Mỹ, ông David Marr, đã khiến nhiều người đặt câu hỏi về người chụp và trường hợp nó được chụp. Theo ông Quốc thì nhà báo Vũ Hạnh Hiên (đã qua đời) có cho biết tác giả bức ảnh đó là nhà nhiếp ảnh nổi tiếng Võ An Ninh

Bức ảnh đặc biệt về Cụ Hồ và Đại Tướng.

(cũng đã qua đời), chụp vào Ngày Độc lập 2-9-1945. Dưới bức ảnh, cũng theo lời ông Quốc, là bút tích của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đại tướng Võ Nguyên Giáp ký tặng cho một người bạn nước ngoài. Nghệ sĩ Võ An Ninh cho biết tám ảnh này đã được treo triển lãm nhân Ngày độc lập (mà không nói năm nào) ở phố Tràng Tiền... nhưng sau đó, vì nhiều lý do, cả ảnh lẫn phim ông đều để thất lạc... Lời của ông Dương Trung Quốc thì như thế nhưng về phần mình thì chúng tôi lại thấy ngờ vực.

Thứ nhất là ông Quốc đã quá thụ động nghe theo lời kể của nhà báo Vũ Hạnh Hiên mà thuật lại lời của nhà nhiếp ảnh Võ An Ninh như sau :

"Nhà nhiếp ảnh kể lại với nhà báo rằng vào Ngày Độc lập, 2-9-1945, dân cả Hà Nội ai cũng muốn ra đường làm một việc gì đó. Võ An Ninh cầm máy ảnh quyết làm sao chụp cho được ảnh Cụ Hồ trên kỳ đài nhưng không được vì đông quá khó tiếp cận. Cho đến khi buổi lễ đã kết thúc, thấy có chiếc ô tô ghé vào gần kỳ đài, Võ An Ninh bèn chạy đến gần vừa lúc Cụ Hồ và ông Võ Nguyên Giáp bước vào trong xe. Nhà nhiếp ảnh vội đưa máy ảnh vào khoang cửa và năn nỉ xin Cụ cho phép chụp bức ảnh. Nhà nhiếp ảnh kể rằng, Cụ Hồ khẽ gật đầu nhưng chiếc mũ cát vành rộng khiến khuôn mặt của Cụ bị xấp bóng. Võ An Ninh đánh liều: "Thưa Cụ, con muốn Cụ hạ mũ xuống ạ", và kể tiếp "Ông Giáp ngồi bên tùm tùm cười như hiểu ý của tôi. Ông đưa tay lên hạ cái mũ Cụ đang đội và nhìn tôi... Thế là tôi có được một bức ảnh có một không hai trong cả cuộc đời gắn bó với nghệ thuật nhiếp ảnh: Cụ Hồ ngồi bên có ông Giáp, cả hai gương mặt đều cương nghị, nhưng hiền hoà, có chút khắc khổ vì những lo toan cho vận nước ở

giờ phút ngàn cân treo trên sợi tóc".

Tinh tiết thì hấp dẫn đầy nhưng, ở chỗ này - vẫn là qua lời kể của ông Dương Trung Quốc - không biết nhà báo Vũ Hạnh Hiên nhớ nhầm hay nhà nhiếp ảnh Võ An Ninh đã kể chuyện một cách téo ngoe. Số là tất cả mọi bức ảnh đều cho ta thấy ngày 2-9-1945, lúc đọc Tuyên ngôn Độc lập thì Chủ tịch Hồ Chí Minh mặc áo đại cán nhưng trong tám ảnh mà Võ An Ninh cho là do mình chụp cũng đứng vào hôm đó và đúng lúc Cụ Hồ rời lễ đài để bước vào ô tô thì Cụ lại mặc vét tông. Trong trường hợp này, dĩ nhiên là Cụ Hồ không có nhu cầu cải trang như hồi còn hoạt động bí mật vì Cụ đã đường đường chính chính là Chủ tịch nước Việt Nam Dân Chủ Cộng hòa. Vậy thì chắc chắn bức ảnh đã được chụp trong một dịp khác và nó có phải tác phẩm của Võ An Ninh hay không thì cũng còn là chuyện phải thẩm định lại, nhất là khi mà chính nhà nhiếp ảnh còn nói thông rằng ông cũng đã làm thất lạc cả ảnh lẫn phim.

Thứ hai là ông Dương Trung Quốc đã khẳng định rằng hai chữ ký bên dưới ảnh là của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đại tướng Võ Nguyên Giáp. Rõ ràng đây là một lời khẳng định vội vàng và dễ dãi. Bất cứ ai đã quen với nét chữ và chữ ký của Chủ tịch và Đại tướng cũng đều có thể dễ dàng nhận thấy đây chỉ là một sự tự biên tự diễn vụng về (không biết là do ai), chứ không thể là bút tích của Cụ Hồ và Đại tướng. Ngữ đoạn "Best greetings from Hoo chi Minh" được viết một cách nắn nót, gò gẫm - chuyện này đập ngay vào mắt - chứ đâu có bình dị, tự nhiên và thanh thoát như chữ của Cụ Hồ! Huống chi, ở đây, ba chữ "Hoo chi Minh" cũng chẳng phải chữ ký của Cụ mà lại là một thành phần trong lời đề tặng (nên chỉ là chữ viết bình thường).

Ảnh 2

Và cuối cùng là màu mực của "chữ ký" lại quá "mới" so với tuổi của bức ảnh, nhất là khi nó được viết trên giấy ảnh cách đây ước tính đã gần 70 năm. Cái nét mực gốc thì đã phai mờ đến nỗi nhiều chữ không còn đọc được như sẽ thấy thêm ở một phần dưới.

Cuốn sách của David G. Marr mà ông Dương Trung Quốc nói đến là *Vietnam 1945: the Quest for Power* (University of California Press, Berkeley, 1995). Trong quyển sách này, bức ảnh đã được in thành ảnh đầu sách (frontispiece) và đã được Marr chú thích như sau:

"Ho Chi Minh and Vo Nguyen Giap in Hanoi in early September 1945. Ho often signed himself "Hoo" when communicating with Americans, in this case Major Allison Thomas, head of the Deer Team. Giap's fedora hat was his trademark in 1945. *Courtesy of Allison K. Thomas.*"

(Hồ Chí Minh và Võ Nguyên Giáp tại Hà Nội đầu tháng Chín 1945. Chính ông Hồ thường tự mình ký là "Hoo" khi giao tiếp với người Mỹ, trong trường hợp này là Thiếu tá Allison Thomas, trưởng toán Con Nai (của tổ chức OSS, tiền thân của CIA trước năm 1947 - AC). Chiếc mũ phớt của ông Giáp là nét (phục sức) đặc biệt của ông hồi 1945. Allison K. Thomas có

nhã ý [cho sử dụng]).

David Marr viết về lịch sử Việt Nam năm 1945 trong đó ngày 2 tháng Chín là một điểm son chói lọi nhưng ông chỉ nói bức ảnh thuộc về "đầu tháng Chín". Đây là một bằng chứng chắc chắn, bên cạnh cái cổ áo vét tông (chứ không phải cổ đại cán) giúp ta phủ nhận lời của Võ An Ninh qua hai "nác" kể của nhà báo Vũ Hạnh Hiên rồi nhà sử học Dương Trung Quốc. Huống chi, ngoài quyển sách của David Marr, ta còn có quyển *Victory At Any Cost: The Genius of Viet Nam's Gen. Vo Nguyen Giap* của Cecil B. Currey (Brassey's, New York, 1996). Bức ảnh đang xét cũng được in trong quyển này với lời chú thích của Currey:

"Autographed photo of Ho Chi Minh (left) and Vo Nguyen Giap (right) seated in automobile in Ha Noi in 1945. *Courtesy of Allison Kent Thomas.*"

(Ảnh có bút tích của Hồ Chí Minh (trái) và Võ Nguyên Giáp (phải) ngồi trên xe ô tô (chụp) tại Hà Nội năm 1945. Allison Kent Thomas có nhã ý [cho sử dụng]).

Thì cũng chỉ là 1945 chung chung chứ không hề khẳng định là chụp vào ngày 2-9. Vậy ta có thể dứt khoát phủ nhận thời điểm cụ thể mà ông Dương Trung Quốc đã kể lại. Đồng thời, với hai quyển sách của hai tác giả khác nhau nhưng đều có ghi rõ xuất xứ (Courtesy of Allison K(ent) Thomas) thì ta cũng có thể biết được chủ nhân của bức ảnh phải là chính Allison K. Thomas.

Thực ra bức ảnh trong bài báo trên, cũng như trong sách của Marr, rồi của Currey (Ảnh 1), chỉ là ảnh gốc đã bị cắt bỏ phần dưới. Bức ảnh gốc

Ảnh 3

này (Ảnh 2) đã được in nguyên vẹn tại trang 13 và trang 109 trong quyển *Võ Nguyên Giáp hào khí trăm năm* của Trần Thái Bình (Nxb Trẻ, 2011). Tuy là phần trắng của ảnh (không có hình) nhưng phần dưới đó (Ảnh 3) lại tối quan trọng vì đây mới chính là phần mang chữ ký. Dù là nét mực rất mờ, nó vẫn còn cho ta thấy được đúng chữ ký của Đại Tướng ở nửa bên phải, còn bên trái vẫn là nét chữ của ông: trên là mấy chữ "Thân tặng Anh..." còn dưới là ngày " ??-12-19??". Những chữ này đã mờ hẳn đi nhưng đây mới đích thị là thủ bút của Đại Tướng chứ ba chữ "Vo Nguyen Giap" nhại chữ ký ở phần trên chỉ là những chữ thêm vào sau một cách vụng về vì nghiệp dư. Ngữ đoạn "Best greetings from Hoo chi Minh" với nét mực rất đậm ở bên trái của phần trên cũng không phải chữ của Cụ Hồ. Sự "chế biến" này đã làm mất đi tính trung thực của một bức ảnh độc đáo, ghi lại một sự kiện quan trọng của đất nước trong buổi đầu độc lập mà ta chưa có thể xác định rõ trường hợp nó được chụp. Nhưng điều có thể khẳng định một cách chắc chắn là bức ảnh này không phải được chụp vào ngày 2-9-1945.

Mục đích của bài này chưa phải là đi đến tận cùng của vấn đề truy nguyên. Chúng tôi chỉ muốn gợi ý về thái độ thận trọng và phương pháp quan sát thực sự khoa học khi đứng trước "hiện vật" mà thôi. David Marr và Cecil B. Currey có thể nhầm lẫn trong việc nhận chân chữ ký của Cụ Hồ và Đại tướng chứ nhà sử học người Việt Nam mà lại bị nét chữ đánh lừa trong trường hợp có liên quan đến lãnh tụ thì hiển nhiên là chuyện hoàn toàn đáng tiếc.

Diễn ra từ tháng 3-2012, với chủ đề An toàn giao thông, cuộc thi đã nhận được 187 ý tưởng sáng tạo của sinh viên đến từ các trường, khoa thành viên trực thuộc ĐHQG TP.HCM. Rất nhiều ý tưởng đã được đánh giá cao về mặt thực thi ứng dụng. 10 ý tưởng tranh tài vòng chung kết cuộc thi Ý tưởng sáng tạo trẻ ĐHQG-HCM lần 2 năm 2012 mang màu sắc chung cùng hướng tới chủ đề An toàn giao thông.

Sinh viên ĐHQG-HCM đi tìm giải pháp an toàn giao thông

Thái Việt

Những ý tưởng mới

Trong mười ý tưởng được báo cáo, hầu hết các ý tưởng đề xuất phát từ ngành học của sinh viên từ đó sinh viên có thể ứng dụng các kiến thức có được vào việc đưa ra giải pháp thực tế. Đối với Đỗ Phương Đông (Trường ĐH Bách Khoa) cho ra đời ý tưởng "Chân chống chạy". Ý tưởng này xuất phát từ việc Đông thấy những cảnh té xe gây ra tai nạn. "Hầu hết khi bị va quệt thì xe không ngã ngay và có khoảng thời gian xe nghiêng, tuy nhiên thời gian quá ngắn để con người thoát khỏi xe". Suy nghĩ này cộng thêm ý tưởng từ chiếc xe đạp ba bánh Đông thiết kế ra một bộ chân chống có gắn bánh xe. Khi xe bị va quệt chân chống sẽ bung ra tự động và giúp chiếc xe chạy thêm một đoạn nghiêng đủ để người ngồi trên xe thoát ra khỏi vụ tai nạn.

Trần trở và đam mê với ý tưởng Mô hình chi trả dịch vụ xe buýt tương lai, Nguyễn Tấn Lực đã hình thành một quy trình thanh toán tiền đi xe buýt bằng thẻ từ. Đối với ý tưởng Mật độ đèn giao thông của Đức Tài - Ngọc Linh (Trường ĐH KHTN) được đánh giá cao về mặt ý tưởng. Đức Tài chia sẻ "khi đi xe máy chúng ta không thể nghe radio và cũng chẳng thể sử dụng điện thoại thông minh. Vì vậy đèn màu báo hiệu ở các ngã tư sẽ báo hiệu cho người đi đường biết phía trước xe bị kẹt hay không". Với đề tài này, nhóm đã đặt tính tương tác lên hàng đầu.

Một ý tưởng được BGK đánh giá khá mới mẻ là vẽ tranh 3D làm giảm tai nạn giao thông của Ông Quang Sâm (Trường ĐH KHXH&NV), tác giả của ý tưởng này muốn vẽ tranh 3D ứng dụng tại các giao lộ. Những hình ảnh này sẽ là người tham gia giao thông thận trọng và giảm tốc độ khi đi qua các giao lộ. Không chỉ dừng lại, ý tưởng này Sâm muốn vẽ lên các dải phân cách trên các con đường để tăng thẩm mỹ cho giao thông.

Không chỉ dừng lại ở hiện kế

Các đề tài tranh đấu ở trận chung kết không chỉ dừng lại ở hiện kế. Đã có rất nhiều ý tưởng táo bạo. Ý tưởng Dịch vụ tin nhắn sms tư vấn tình hình giao thông của nhóm Thế Trọng, Tường Vi, Ánh Tuyết (Trường ĐH Kinh tế - Luật) còn đem mô hình kinh doanh vào thuyết phục BGK. Với đề tài này, ngoài giải quyết thông tin về tình hình giao thông, nhóm còn có thể kinh doanh lợi nhuận vào việc ứng dụng mô hình.

Ngoài đưa ra các giải pháp chống ùn tắc, ý tưởng của SV ĐHQG-HCM còn hướng tới việc tiết kiệm năng lượng. Với ý tưởng "Đèn đường thông minh" được ứng dụng ở các đoạn đường dốc và vùng sâu của Ngọc Thuận, Anh Đức (Trường ĐH CNTT) được BGK đánh giá cao và dành được giải nhì của cuộc thi. Nguyên tắc hoạt động đèn đường theo đề tài sẽ tự bật khi có phương tiện giao thông đi qua và tự tắt khi không có người tham gia trên đường.

"Những đề tài của các bạn sinh viên mới, sáng tạo, ý tưởng nào cũng hay và đa dạng về đối tượng. Ở VN nếu có điều kiện áp dụng những ý tưởng này sẽ khả thi. Đặc biệt trong các ý tưởng có tính kỹ thuật và tính nhân văn cao".

Ý tưởng riêng lẻ và táo bạo của ba cô gái Thùy Dương, Thu Ngân, Hồng Nhung đến từ khoa Y với ý tưởng "Vạch dừng thông minh" khiến BGK hết sức ngỡ ngàng. Vạch dừng thông minh là mô hình được gắn với kỹ thuật cảm quang, khi xe dừng quá vạch quy định thì sẽ được bộ cảm quang ghi lại và phát ra âm thanh cảnh báo người vi phạm. Tuy đề tài chưa khắc phục được hạn chế ở các giao lộ chưa có làn đường rẽ phải nhưng đề tài này được khán giả ủng hộ sự táo bạo của các cô gái khoa Y.

PGS. TS Nguyễn Văn Hiếu (Trường ĐH

CNTT) thành viên ban giám khảo nhận xét "những đề tài của các bạn sinh viên mới, sáng tạo, ý tưởng nào cũng hay và đa dạng về đối tượng. Ở VN nếu có điều kiện áp dụng những ý tưởng này sẽ khả thi. Đặc biệt trong các ý tưởng có tính kỹ thuật và tính nhân văn cao. Đề tài năm nay là An toàn giao thông một chủ đề khô khan cũng là điểm nóng mà các bạn sinh viên đã đem lại nhiều ý tưởng tốt".

Sau cuộc thi, Ban Cán sự đoàn ĐHQG-HCM sẽ gửi các ý tưởng đạt giải sang Sở Giao thông vận tải TPHCM và các doanh nghiệp để triển khai.

Kết quả cuộc thi

Ý tưởng được yêu thích nhất: Mô hình chi trả dịch vụ xe buýt tương lai của Nguyễn Tấn Lược (ĐH KHTN)

Giải nhì: Ý tưởng Đèn đường thông minh, nhóm SV Nguyễn Ngọc Thuận, Nguyễn Đức Anh (ĐH CNTT)

Giải nhất: Ý tưởng Cải tiến chuông báo trên xe buýt, SV Tạ Thu Thủy (ĐH CNTT)

NHỮNG SINH VIÊN TRONG PHÒNG THÍ NGHIỆM TRIỆU ĐỘ

Để trở thành những học viên nghiên cứu trong các phòng thí nghiệm trọng điểm Quốc gia được trang bị cả triệu đô thì không khó. Rất nhiều các bạn SV năm hai đã có mặt ở các PTN trọng điểm để hoàn thành đề tài nghiên cứu của mình chỉ cần có lòng đam mê nghiên cứu khoa học nghiêm túc.

*SV làm thí nghiệm trong phòng
thí nghiệm Nano (ĐHQG-HCM)*

Tấm vé cho những người đam mê

Hàng năm phòng thí nghiệm Nghiên cứu và ứng dụng tế bào gốc, PTN Sinh lý học và CNSH Động Vật của ĐHQG-HCM luôn tạo điều kiện cho sinh viên, học viên cao học nghiên cứu và tiếp xúc ở phòng thí nghiệm. Điều kiện tuyển chọn là sinh viên thuộc các trường ĐH trên cả nước đam mê nghiên cứu và đặc biệt phải đang có một ý tưởng nghiên cứu khoa học.

Thông thường các phòng thí nghiệm thường tuyển từ 10-15 sinh viên trong kỳ hè và chính thức thực tập nghiên cứu trong năm học mới. Tùy từng phòng thí nghiệm, ngoài ý tưởng thì các đề tài triển khai theo các hướng đề tài của từng phòng thí nghiệm sẽ là điều thuận lợi cho các bạn sinh viên tham gia.

Đề tài của Tường Vi (ĐH KHTN ĐHQG-HCM) đã may mắn trở thành 15 sinh viên được làm đề tài trong phòng thí nghiệm. Vi chia sẻ "lúc đăng ký vào PTN khá hồi hộp, một đề tài làm về Tiểu đường khá lớn, nếu chọn một nơi khác như bệnh viện thì mình chỉ là người thực tập sử dụng máy móc thôi. PTN Tế Bào Gốc có nhiều trang thiết bị hiện đại, chuyên nghiệp và hơn hết là mình được làm thí nghiệm riêng của mình".

So với việc độc lập nghiên cứu, các PTN trọng điểm với số lượng máy móc nhiều, giá trị trên dưới tỷ đồng giúp sinh viên đầu tư hơn trong các hoạt động nghiên cứu. Ngoài ra lực lượng giảng viên kinh nghiệm là môi trường tốt nhất để sinh viên triển khai và thực hiện đề tài của mình.

Không chỉ dành cho SV của hệ thống ĐHQG-HCM, các PTN còn là sự lựa chọn của sinh viên khắp cả nước. Đối với Tôn Long Tuấn (ĐH Nông Lâm TPHCM) khi nghiên cứu đề tài "phân lập, nuôi cấy và bảo quản tế bào gốc thần kinh từ thai chuột nhắt trắng (Musculus

var. Albino)" đã là tấm vé đặc cách vào PTN để thực hiện hóa đề tài. Tuấn kể bản thân học Nông Lâm nhưng thực sự yêu thích nghiên cứu công nghệ sinh học và mình gửi email xin Trưởng PTN tế bào gốc xin làm khóa luận tốt nghiệp tại phòng thí nghiệm. Và niềm đam mê nghiên cứu đã là tấm vé đưa Tuấn tới PTN. Tuấn bảo đó là một may mắn cho người đam mê.

Đến PTN được trả lương

Hàng năm PTN Công nghệ Nano ĐHQG-HCM nhận sinh viên nghiên cứu sinh tham gia. Ngoài việc sinh viên được sử dụng miễn phí các máy móc, làm các xét nghiệm tốn hàng trăm USD, sinh viên còn được hỗ trợ thêm kinh phí, có thêm phụ cấp đi làm, và cơm trưa. Hàng năm, phòng thí nghiệm Nano nhận SV các trường vào thực tập, nghiên cứu trong sáu tháng. Ngoài việc nghiên cứu bảo vệ đề án như ở trên trường, SV còn được hỗ trợ về phân nghiên cứu chuyên sâu.

Để nghiên cứu trong các phòng thí nghiệm triệu đô, sự an toàn phòng thí nghiệm là vấn đề được đặt lên hàng đầu. Vì vậy, tất cả sinh viên thực hành tại phòng thí nghiệm và cán bộ giảng dạy, cán bộ làm công tác nghiên cứu tại phòng thí nghiệm phải thực hiện theo đúng nội quy như phải nắm vững các nguyên tắc cơ bản trong PTN như mặc áo blouse trong phòng, không ăn uống, giữ vệ sinh trong PTN, tuân thủ việc sử dụng hóa chất.

PTN không chỉ đem lại một môi trường thực hành tốt còn là nơi lý tưởng để sáng tạo. Tường Vi chia sẻ thất bại luôn xảy ra, nghiên cứu khoa học cũng như một việc "mạo hiểm" không có gì là chắc chắn 100%, đôi khi 1% cũng làm mình thất bại Nhưng mà như vậy mình mới biết thế nào "tối ưu hóa".

Từ năm 2011 đến nay, ĐHQG-HCM đã và đang đầu tư xây dựng hệ thống mạng PTN trải rộng khắp các lĩnh vực KH&CN trọng điểm. Các PTN phục vụ nghiên cứu đầu tư lớn.

- + PTN trọng điểm quốc gia Điều khiển số - Kỹ thuật hệ thống
- + PTN trọng điểm quốc gia Vật liệu Polymer-Composite
- + PTN Công nghệ Nano
- + PTN Công nghệ Sinh học phân tử
- + PTN Nghiên cứu và ứng dụng tế bào gốc
- + PTN Công nghệ và chất lượng môi trường

Hiện nay ĐHQG-HCM có 2 phòng thí nghiệm trọng điểm cấp nhà nước, 10 PTN trọng điểm cấp ĐHQG, 41 PTN cấp ĐHQG và 10 PTN cấp trường, khoa.

Nhóm sinh viên Chu Quang Bảo, Nguyễn Quốc Bảo, Nguyễn Tiến Bảo, Trần Thiên Tính của trường ĐH KHTN (ĐHQG-HCM) vừa đạt giải nhất cuộc thi Sử dụng phần mềm IBM trong Khóa luận hoặc Đồ án tốt nghiệp với đề tài Hệ thống cấp báo ứng dụng công nghệ định vị GPS trên thiết bị di động (mSOS). Đồ án này vừa nhận được giải thưởng của IBM Việt Nam và được đánh giá là một đồ án tốt nghiệp xuất sắc mang tính nhân văn.

Đồ án HÌNH TRÁI TIM

Thái Việt

Một đề tài xuất sắc

Từ khi còn là sinh viên năm hai, một lần tình cờ Tiến Bảo đi trên đường và gặp một cảnh tai nạn. "Lúc đó bà mẹ vừa ãm đưa con nhỏ vừa nhờ người gọi 115 nhưng chờ lâu không có xe cấp cứu tới" Bảo kể, vậy là trên suốt quãng đường đi Bảo nghĩ tại sao mình không thể ứng dụng ngành CNTT mình đang học để làm một cái gì đó cho cấp báo cấp cứu. Ấp ủ ý tưởng đó cho mãi tới hai năm sau Tiến Bảo chọn đề án này làm đề án tốt nghiệp.

Sau khi hoàn thành luận văn ra trường với xếp hạng xuất sắc (9.5 điểm), nhóm được thầy Nguyễn Tri Tuấn là giáo viên hướng dẫn luận văn tốt nghiệp của nhóm khuyến khích gửi luận văn tham gia cuộc thi "Sử dụng phần mềm IBM trong Khóa luận hoặc Đồ án tốt nghiệp" do công ty IBM tổ chức. Trước đó luận văn này cũng được xếp giải nhất cuộc thi Ý tưởng sáng tạo Khoa học công nghệ năm 2011 (Khu Công nghệ cao TPHCM tổ chức). Với sự hướng dẫn của thầy Tuấn cùng sự chung sức của ba người bạn thân trong nhóm học tập, sau sáu tháng miệt mài làm việc nhóm đã cho ra đời "Hệ thống cấp báo ứng dụng công nghệ định vị GPS trên thiết bị di

động", hệ thống đã được chạy thử nghiệm ở bệnh viện Trung Vương và đạt kết quả tốt.

Tiến Bảo chia sẻ, ở Việt Nam hiện nay có ba tổng đài thông báo sự cố lớn là 113 (Cảnh sát), 114 (Cứu hỏa), 115 (Cấp cứu). Tuy nhiên, thời gian từ khi bạn thông báo đến tổng đài cấp cứu và quá trình trung gian xử lý để di động gọi đến số khẩn cấp thì còn gặp nhiều vấn đề như tìm trạm cơ quan chức năng gần hiện trường nhất mất khoảng thời gian rất lớn. Khi dùng điện thoại nhất thiết phải qua nhiều khâu trung gian, hơn nữa khó xác định vị trí xảy ra sự cố, nhất là tình hình đường phố, địa chỉ rắc rối ở TPHCM, hoặc lúc điện thoại mất sóng, hay bất đồng ngôn ngữ địa phương,...

Cấu tạo hệ thống cấp báo gồm ba hệ thống. Máy chủ xử lý toàn bộ dữ liệu, máy trạm đặt ở các bệnh viện, còn quan trọng nhất là người dùng phần mềm được cài đặt trên điện thoại.

Mô hình này được sử dụng khi cần gọi cấp cứu, thay vì gọi điện thoại đến hệ thống thông thường người sử dụng điện thoại thông minh hoặc máy tính bảng chỉ cần nhấn vào ứng dụng của mình, phần mềm sẽ gửi thông tin về máy chủ, ngay lập tức máy chủ xử lý tín hiệu

gửi đến bệnh viện gần nhất. Sẽ có một thông báo được hiện lên trên máy tính của bệnh viện được cài đặt, và hiển thị bản đồ vị trí tai nạn và thông tin loại tai nạn và bệnh viện đó sẽ nhanh chóng tới cấp cứu bệnh nhân. Khác biệt với 115 truyền thống người dùng có thể dùng điện thoại thông minh định vị vị trí, chụp ảnh, quay phim và ghi âm. Hệ thống còn có thể trao đổi giữa các bệnh viện trong các trường hợp quá tải, thiếu xe cấp cứu hoặc không chữa được bệnh đặc thù.

Để xây dựng dự án ban đầu nhóm gặp nhiều khó khăn vì nhóm phải tìm hiểu nhiều công nghệ mới, viết trên nhiều môi trường (iOS, Android, Webservice, Winform, Website ...) khó khăn nữa là nhóm không có các thiết bị để thử, vì để lập trình và chạy thử đòi hỏi phải có Server, Macbook, thiết bị smartphone chạy Android và iOS, như chức năng chụp ảnh, quay phim hiện trường rồi gửi đến cơ quan chức năng đòi hỏi phải có smartphone thật và một máy chủ online để nhận thông tin, nhưng nhờ sự giúp đỡ của thầy và khoa CNTT nhóm cũng mượn được thiết bị để vận hành thử nghiệm.

May mắn nhóm thuyết trình đề tài tại Bệnh viện Cấp cứu Trung Vương và được các bác sĩ Bệnh viện Trung Vương nhiệt tình ủng hộ và giúp đỡ về qui trình vận hành cấp cứu.

Công nghệ thông tin mang tính nhân văn

Một đề tài CNTT nhưng được Hội đồng chấm giải cuộc thi Sử dụng phần mềm IBM trong Khóa luận hoặc đánh giá là mang tính nhân

văn cao. Ngoài ra đề tài còn giải quyết được các vấn đề tiêu cực trong thông báo sự cố đối với cơ quan chức năng và thay thế phương pháp truyền thống.

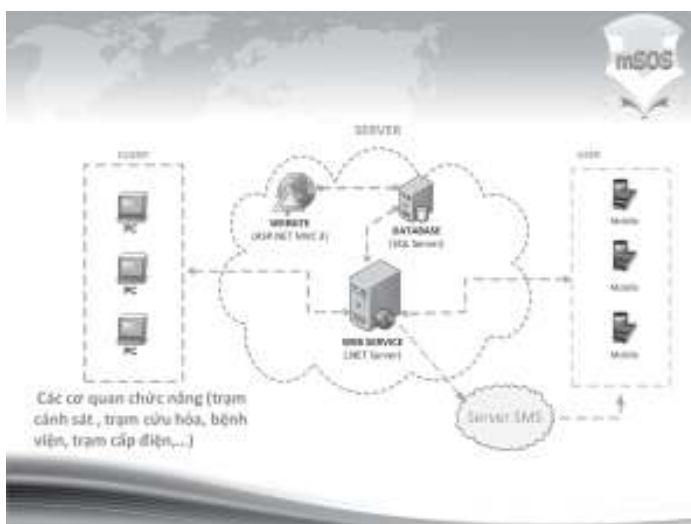
Đề tài của nhóm cũng đang hướng tới dùng thông báo đến cơ quan Cảnh sát khi có sự cố về an ninh, trật tự, tệ nạn xã hội, khi có hỏa hoạn xảy ra hoặc các trường hợp khác cần lực lượng Cứu hỏa, hệ thống đồng thời được đặt tại các bệnh viện có chức năng cấp cứu, thông báo cấp cứu khi có tai nạn giao thông, bệnh tật, tai nạn khác, trong các sự cố chập điện, điện bị hư, cháy nổ trạm điện, hoặc khi bị hư đường ống nước gây thất thoát nước, hoặc nước nhiễm bẩn, nghẹt nước,...

Ban đầu, nhóm chú trọng nhiều nhất vào hệ thống xử lý tại bệnh viện, vì đây là tiêu chí đầu tiên nhóm đặt ra khi làm về đề tài này. Nhưng nếu áp dụng được vào hệ thống cấp cứu 115 thì hệ thống gọi Cảnh sát 113 và Cứu hỏa 114 cũng tương tự và ngay cả dùng được vào thông báo sự cố về điện và nước.

Ths Nguyễn Tri Tuấn (Phó trưởng phòng thí nghiệm công nghệ phần mềm ĐH KHTN) nhận xét đây là một ý tưởng hay để chúng ta có thể phát triển kênh hỗ trợ thông báo sự cố cấp cứu trong cộng đồng. Để đi vào hoạt động thực sự còn phải phụ thuộc vào nhiều yếu tố khác về hạ tầng và sự phối hợp cho phép của các cơ quan chức năng tích hợp cho nhiều đơn vị khai thác.

Ths BS Võ Quang Huy (Trưởng khoa cấp cứu BV Trung Vương) là đơn vị hỗ trợ cho đề tài chia sẻ đây là đề tài hay nếu thực hiện trong tương lai sẽ là một cách tốt để cấp cứu. Để nhân rộng thì cần nhân rộng qua các cơ quan chức năng, chúng tôi hoàn toàn ủng hộ việc này. Nhờ GPS kết nối các giảm rủi ro cho cấp cứu.

Vượt qua sinh viên CNTT của các trường ĐH trên cả nước, đề tài của nhóm đã nhận được giải nhất của cuộc thi do IBM Việt Nam tổ chức và nhận được giải thưởng là một chiếc máy tính xách tay và bốn ổ cứng di động. Tiến Bảo chia sẻ "hiện tại thì đa số các bạn đã đi làm cho nên trước mắt phải tập trung vào công việc. Mình rất muốn được triển khai đề tài ra thực tế vì đây là một đề tài nhân văn, có ích cho xã hội".

Thái Việt - Vũ Em *Inghe*
của Sinh viên KHTN

Inghe - Phần mềm đọc báo tiếng Việt là công trình của nhóm nghiên cứu gồm 5 thành viên đến từ phòng thí nghiệm Allab thuộc ĐH KHTN (ĐHQG-HCM) Trần Minh Trường, Lê Hà Minh, Phạm Minh Nhật, Lê Nguyễn Tường Nhi, Nguyễn Ngọc Huệ. Hai tháng ròng rã nghiên cứu và thử nghiệm, ứng dụng đã được thử nghiệm thành công và đưa lên Apple Store, Play Store cho người dùng sử dụng miễn phí. Ứng dụng này giúp công việc đọc báo dễ dàng, nhất là đối với những người khiếm thị.

Phần mềm thông minh

Phần mềm Inghe có thể đọc được chín tờ báo (Tuổi Trẻ, Thanh Niên, Tiền Phong, Hà Nội Mới, Vietnamnet, Vnexpress, Dân Trí, Lao Động, Người Lao Động) và 13 chuyên mục. Người dùng chỉ cần tương tác qua giọng nói dùng các câu lệnh, phần mềm sẽ nhận biết và tương tác chọn ra các tờ báo và nội dung theo yêu cầu. Ví dụ người đọc báo cần đọc mục Nhịp sống trẻ của báo Tuổi Trẻ thì dùng câu lệnh "Báo Tuổi Trẻ, tôi muốn đọc mục nhịp sống trẻ" là phần mềm sẽ tự động đọc. Trần Minh Trường chia sẻ phần mềm ban đầu được tích hợp giọng nói của ba miền Hà Nội, Huế và TP HCM, trong thời gian tới phần mềm sẽ tích hợp thêm giọng nói của các vùng khác.

Với chức năng tương tác qua giọng nói, Inghe sẽ giúp người khiếm thị tiếp cận thông tin báo chí thuận tiện. Người khiếm thị chỉ cần nhấn vào nút Home của thiết bị di động và nói nội dung muốn nghe. Ngoài chức năng chính đọc báo tiếng Việt, Inghe còn có chức năng đọc văn bản. "Điều này sẽ giúp kiều bào hoặc người nước ngoài sử dụng học tiếng Việt hiệu quả" - Minh Trường chia sẻ.

Bên cạnh đó, Inghe còn có một số tính năng khác. Tính năng tạo Playlist giúp người dùng lưu lại những tờ báo, chuyên mục yêu thích. Tính năng đọc SMS giúp người sử dụng vừa nghe báo vừa nghe nội dung tin nhắn điện thoại nhận được. Đặc biệt, với tính năng chia sẻ, người dùng có thể đăng lên facebook hoặc gửi email nội dung bài viết.

Giải thích về tên Inghe Trường chia sẻ: "Phần mềm mang tên Inghe với ý nghĩa, mình nói phần mềm nghe. Phần mềm nói, mình nghe". Để hoàn thành công trình, nhóm đã chia Inghe làm hai phần: phần tổng hợp tiếng nói và phần viết lập trình. Phần tổng hợp tiếng nói được phát triển từ dự án "Tiếng nói phương Nam - VOS" đoạt giải ba Nhân tài đất Việt 2011, dự án này cũng là sản phẩm của

phòng thí nghiệm. Để có được phần tổng hợp tiếng nói, nhóm đã xây dựng kho dữ liệu huấn luyện mẫu câu "phủ sóng" toàn bộ kí tự tiếng Việt. Đồng thời, nhóm hợp tác với phát thanh viên Kim Phượng của đài tiếng nói TP.HCM để thu âm các mẫu câu.

Ứng dụng trên Apple

Hơn hai tháng thực hiện, Inghe phiên bản 1.1 đã được tải lên mạng dành cho thiết bị có sử dụng hệ điều hành IOS và Android. Để đưa ứng dụng Inghe lên Apple Store, nhóm phải đăng kí tài khoản trên trang ứng dụng bằng thẻ ngân hàng có Master Card, phía Apple kiểm xác thực thông tin và kiểm duyệt nội dung, bản quyền của phần mềm. Khi các thông tin kiểm duyệt hoàn thành hệ thống sẽ đưa ứng dụng vào sử dụng.

Hiện nay các thiết bị di động có sử dụng hệ điều hành IOS, Android có thể tải ứng dụng miễn phí để sử dụng.

Ngọc Huệ chia sẻ: Phần mềm khi xây dựng khó nhất là nhận biết và xử lý tiếng nói, tuy nhiên dựa trên nền tảng dự án Tiếng nói phương Nam, nhóm triển khai thêm ứng dụng. Phần mềm gồm 4 module: module tổng hợp tiếng nói, module tổng hợp tin tức, module xử lí, module phát tiếng nói.

Module tổng hợp tin tức có nhiệm vụ cứ một tiếng cập nhật tin từ các báo online. Module tổng hợp tiếng nói nhận tiếng nói của người yêu cầu và chuyển sang ngôn ngữ lập trình. Module xử lí tiếng nói giữ chức năng xử lí ngôn ngữ lập trình sang ngôn ngữ âm thanh. Cuối cùng, Module phát tiếng nói sẽ phát nội dung chuyên mục của tờ báo.

Tuy phần mềm còn một số hạn chế như chạy chậm, chưa hiểu được các từ viết tắt. Nhưng với nhiều tính năng nổi bật, Inghe có thể giúp những người bạn rận tiết kiệm thời gian cập nhật tin tức, giúp người khiếm thị có cơ hội đọc các báo yêu thích.

PHÒNG THÍ NGHIỆM BỎ TÚI tại Đại học Khoa học Tự nhiên

Nhã Nam

Xưa nay, các nhà nghiên cứu và sinh viên thực tập khi muốn xử lý các số liệu thực nghiệm đều phải vào phòng thí nghiệm. Thấu hiểu được những khó khăn đó, hai sinh viên đã gom tất cả dụng cụ của phòng thí nghiệm vào trong một thiết bị nhỏ gọn, nhiều chức năng nhưng với mức giá lại rất sinh viên.

Minilab không những là một dụng cụ học tập lí tưởng mà còn tỏ tín hiệu khả quan cho sự xuất hiện của dòng thiết bị mới, nhỏ gọn, nhiều chức năng mà giá thành lại rẻ.

Thiết bị này có tên gọi minilab tức là phòng thí nghiệm nhỏ, được chế tạo bởi Hoàng Bảo Anh và Đặng Thanh Sơn, sinh viên khoa Vật lý Kỹ thuật, Đại học KHTN (ĐHQG-HCM)

Với đặc điểm đa chức năng, minilab có khả năng giúp các nhà nghiên cứu làm việc ngay tại hiện trường. Điển hình như: Realtime Data Sensor là chức năng giúp đo các giá trị cảm biến ứng với thời gian thực; chức năng Oscilloscope giúp ta thấy được dạng tín hiệu trong mạch điện mà mắt thường, hay những công cụ đơn giản không làm được; Nó còn có thể tính được điện trở trong mạch thông qua chức năng Resistor calculator; Ngoài các phép tính đơn giản cộng, trừ, nhân, chia, nó cũng có thể dùng để tính sin, cos, tan hoặc trở thành một quyển vở nháp. Bên cạnh đó, Mini Lab có thể vẽ biểu đồ nhiệt độ, độ ẩm trong ngày, các thay đổi trong quá trình thí nghiệm nào đó... thông qua các cảm biến.

Bảo Anh chia sẻ: "mình thì thông phần cứng còn Sơn thì thạo phần mềm nên khi bắt tay vào làm rất thuận lợi. Mình nhớ nhất là những ngày đi lùng sục khắp chợ Nhật Tảo để tìm linh kiện rẻ, vì muốn hạ giá thành cho các bạn sinh viên nên linh kiện giá rẻ là điều bọn mình ưu tiên nhất."

Phần cứng minilab gồm mạch điều khiển, mạch xử lí tín hiệu và màn hình LCD. Phần mềm thì tương ứng mỗi chức năng sẽ có một phần mềm riêng. Cấu tạo của minilab có tính mở, do đó dễ dàng tháo rời và nâng cấp thêm nhiều chức năng khác nhau nếu người dùng yêu cầu. Nhìn bề ngoài, minilab rất mỏng manh nhưng lại có độ

bền cơ học và tuổi thọ rất cao. Sản phẩm này được hoàn thành trong vòng một tháng với chi phí là 750.000 ngàn đồng.

Sản phẩm này đã được tung ra trên thị trường với số lượng nhỏ và nhận được nhiều đơn đặt hàng mới, kèm theo đó là những ý kiến tích cực đối với sản phẩm. Bạn Lê Thị Minh Huyền - Sinh viên năm 3, Khoa Vật lý Trường Đại học Khoa học Tự nhiên Thành phố Hồ Chí Minh (người dùng) nhận xét: "sản phẩm này có tính ứng dụng cao trong nhiều lĩnh vực đặc biệt là lĩnh vực vật lí mà mình đang theo học. Nó giúp thay thế những thiết bị trong phòng thí nghiệm. Tuy nhiên, máy còn hạn chế ở chỗ chỉ đo được giá trị tại vị trí đặt máy."

Nhóm bạn trẻ cho biết: "rẻ, có tính ứng dụng là phương châm sáng tạo của nhóm". Họ không chú trọng trong lĩnh vực bản quyền, mà muốn tất cả mọi người đều có thể làm được một sản phẩm để phục vụ công việc học tập và nghiên cứu. Họ sẵn sàng hướng dẫn cho bất ai muốn tự mình làm minilab.

Vừa làm vừa học nên việc phân bổ thời gian để làm sản phẩm là một khó khăn lớn đối với nhóm. Bên cạnh đó, kinh phí - thời gian - kiến thức... cũng gây không ít rắc rối. Không khuất phục trước những khó khăn đó đôi bạn này đã dùng sự đam mê để chiến thắng tất cả. Sơn chia sẻ: "Làm Mini Lab thì vui lắm, thức cũng phải mười mấy đêm ròng, chạy đi chạy lại liên tục để tìm linh kiện, rồi quen được nhiều người bạn mới. Vì chưa được đầu tư kinh phí nên mình vừa làm vừa bán từng phần của Mini lab để hoàn vốn mà còn làm cái khác. Quá trình làm sản phẩm đã mang lại cho bọn mình nhiều bài học cả về kiến thức, kinh nghiệm kinh doanh, cách ứng xử, và nhiều điều khác nữa."

Minilab không những là một dụng cụ học tập lí tưởng mà còn tỏ tín hiệu khả quan cho sự xuất hiện của dòng thiết bị mới, nhỏ gọn, nhiều chức năng mà giá thành lại rẻ. Sản phẩm này đạt giải nhì tại cuộc thi TI MCU contest 2012 khu vực miền Nam và sẽ dự thi vòng chung kết tại Đà Nẵng vào tháng 11.

Một thoáng UCLA

K. Phạm

Đại học California - Los Angeles (UCLA) là một trường trong hệ thống trường Đại học California (UC). UCLA nằm trong khu vực dân cư của khu Westwood trong nội vi thành phố Los Angeles của Mỹ. Thành lập như một viện đại học vào năm 1919, đây là viện đại học cổ xưa thứ hai trong hệ thống Đại học California và là đại học có nhiều sinh viên ghi danh nhất ở tiểu bang California. Chương trình học của UCLA được xếp thứ hạng cao nằm trong 20 trường có chất lượng cao nhất của Mỹ theo thống kê của National Research Council, và chương trình đại học xếp thứ 25 trên toàn nước Mỹ.

13.000 sinh viên tốt nghiệp mỗi năm ở UCLA.

Trường được thành lập năm 1881 và trở thành một phần của hệ thống UC vào năm 1919. Sinh viên của UCLA khoảng 25.000 và 11.000 SV hệ cao đẳng. UCLA có 11 người đoạt giải Nobel, 12 người đạt học bổng Rhodes (Học bổng lớn và uy tín nhất thế giới dành cho nghiên cứu), có 250 huy chương Olympic và hơn 100 công ty đã được tạo ra dựa trên sự phát triển của UCLA.

UCLA gần 100 năm kiên trì xây dựng một khu Campus. Campus của UCLA không phải là một bối cảnh mà nó là tiền cảnh trong tương lai.

UCLA nằm ở trung tâm của một trong những thành phố năng động nhất trên thế giới - LOS ANGELES. UCLA là một ngã tư của các ý tưởng, các nền văn hóa và cơ hội. Los Angeles là một thành phố toàn cầu, nơi văn hóa, kinh doanh và các ngành công nghiệp, nơi tập trung các tập đoàn lớn như Boeing, Skechers, Nestle và Dole.

Y tế, chăm sóc sức khỏe, bảo hiểm UCLA đáp ứng cho sinh viên một cách tốt nhất.

Trung tâm y tế trong khuôn viên của UCLA được công nhận là một trong 5 bệnh viện hàng đầu của Mỹ và luôn được xếp hạng tốt nhất ở miền Tây nước Mỹ.

Với hơn 800 câu lạc bộ và tổ chức sinh viên, UCLA là nơi giao lưu của nền văn hóa các nước trên thế giới và các hoạt động lễ hội. UCLA còn có Trung tâm Tình nguyện viên Trung tâm học tập cộng đồng

Trung tâm Hướng nghiệp UCLA cung cấp các dịch vụ toàn diện. Từ ngày đầu tiên của năm thứ nhất thông qua tất cả các cấp học sau đại học, trung tâm sẽ giúp sinh viên có được mục tiêu nghề nghiệp và học tập.

Khu campus của trường là những lớp học ngoài tự nhiên, giảng đường, các phương tiện giải trí, KTX sinh viên đều trong một khu liên kết. Khuôn viên trường UCLA đẹp cổ kính như tranh vẽ, có các dịch vụ của hàng tiện lợi cho sinh viên.

GIỚI TRẺ TOÀN CẦU

KÝ TÚC XÁ

trên thế giới

Ngọc Khanh

Ký túc xá là hình thức được nhiều sinh viên trên thế giới lựa chọn khi học tập xa nhà. Hiện nay trên thế giới có rất nhiều ký túc xá hiện đại, đáp ứng nhu cầu học tập, giải trí cho sinh viên mà còn tiết kiệm.

Ở Singapore

Học viện phát triển quản lý Singapore (MDIS) có một khu tổ hợp Ký túc xá dành cho sinh viên ở Stirling Road. Công trình xây dựng này có tổng trị giá 120 triệu USD, với các khu ký túc xá 15 tầng. Đây là một trong những khu ký túc xá lớn và hiện đại nhất của trường đại học tư thục tại Singapore. Ký túc xá này có sức chứa cho 1.700 sinh viên, đồng thời có nội thất sáng tạo nhằm đảm bảo chỗ ở thoải mái, kinh tế và an toàn nhất cho sinh viên quốc tế. Tổ hợp này có tên gọi chính thức là MDIS Residences @ Stirling.

Ở Mỹ

Ký túc xá ĐH Harvard là niềm ao ước của rất nhiều sinh viên trên thế giới. Một điểm cộng khác bên cạnh chất lượng giảng dạy của Harvard chính là khu ký túc xá nổi tiếng của trường. Tại ký túc xá Harvard, mỗi phòng đều có hai chiếc giường tầng và có dịch vụ vệ sinh mỗi ngày. Đặc biệt tòa nhà còn có phòng chiếu phim, bể bơi, phòng vi tính, phòng tập nhảy.

KTX ĐH Harvard nhìn từ bên ngoài

KTX được trang bị đầy đủ tiện nghi

Mỗi phòng đều có giường tầng

Ở Pháp

Alice H. Cook House là một ký túc xá có sức chứa 360 sinh viên tại Pháp. KTX nằm trong khuôn viên trường Đại học Cornell. Ký túc xá này được xây dựng với kiến trúc rất hiện đại, trên mái nhà được phủ một lớp cây cỏ làm cho mái nhà rất mát trong những ngày nắng nóng. Ký túc xá không những góp phần tiết kiệm cho sinh viên xa nhà mà còn rất an toàn, tiện lợi cho việc sinh sống và học tập. Không những thế, ký túc xá còn giúp sinh viên thích nghi với môi trường tập thể, cung cấp cho sinh viên nhiều kỹ năng sống hữu ích.

South

Ngon đèn trong mơ

"Ngon đèn trong mơ" (1987) là một bộ phim thiếu nhi đặc biệt. Vừa là câu chuyện xúc động về tình bạn, nghị lực, ước mơ của chú bé nghèo khổ, vừa khắc họa chân dung xã hội một thời, khi đồng tiền lên ngôi và phá vỡ các giá trị đạo đức gia đình truyền thống. Với nhiều chi tiết nghệ thuật đắt giá, lối dẫn chuyện mượt mà sống động, những khung hình khắc khổ đan xen dòng cảm xúc sáng trong, bộ phim đầu tay của đạo diễn Đỗ Minh Tuấn đã gây tiếng vang, không chỉ trong nước mà còn ở các LHP lớn trên thế giới.

Bi kịch thời đại

Bộ phim mở đầu với giấc mơ của cậu bé Trung nghèo khổ. Cậu thấy mình cười trên lưng một con ngựa đen tuyền đang chạy giữa cánh đồng. Con ngựa bỗng dừng lại, Trung ngơ ngác nhìn quanh như đang tìm kiếm một điều gì. Tiếp đó, cuộc sống thực tại trở về. Cô giáo Hà dạy văn vừa nhận chủ nhiệm lớp mới,

và vô cùng bất ngờ khi đọc thấy những dòng bi quan trong bài văn của Trung. Cô gọi cậu và lớp trưởng Nga Linh lên hỏi chuyện.

Từng lớp câu chuyện dần mở ra. Nhà Trung có ba anh em, nhưng không được sống cùng nhau. Người anh cả theo bước giang hồ hư hỏng, làm chuyện phạm pháp bị truy nã đã trốn mất. Em trai thi ở với mẹ

Nhưng đâu đó trong lòng, người xem vẫn tin rằng cậu bé sẽ trưởng thành với nhân cách cao đẹp không thay đổi. Bởi chính trái tim cậu đã là một ngọn đẹp ấm áp, nơi chứa ba chữ cuối của dòng thơ Cao Bá Quát không in lên giấy trắng.

tại nhà bố dượng. Bố ruột cậu mất trong chiến tranh. Mẹ cậu là một người phụ nữ chỉ biết nhẫn nhịn trước sự đàn áp của chồng kẻ, trong khi ông ta luôn dùng sức mạnh đồng tiền để điều khiển mọi thứ. Trung vì không chịu nổi cảnh bị chà đạp đã tự ra ở riêng, kiếm tiền nuôi thân.

Phim khắc họa bi kịch của Trung, cũng như gia đình cậu một cách rõ nét bằng những chi tiết đắt giá. Đó là bi kịch đại diện cho tình cảnh chung của một xã hội thời kỳ bắt đầu đổi mới. Tất cả chỉ xoay quanh đồng tiền, thứ đang đảo lộn mọi giá trị đạo đức truyền thống. Kẻ có tiền sẵn sàng cho con chó cưng ăn phở ngon lành, trong khi người không có mà ngủ. Ông chủ tiệm bóc lột đứa bé nghèo khổ mà không mấy bận tâm, với lời giải thích về giá trị đồng tiền khá đáng nhớ. Thậm chí, đến đứa con gái nhỏ còn biết cách dùng tiền để "hồi lộ" Trung làm bài dùm nó.

Sự nghèo khó đẩy ba mẹ con Trung vào cảnh chia ly. Người mẹ vì không thể sống mà thiếu đi tiền của ông bố dượng, chỉ biết phản kháng yếu ớt rồi lặng lẽ nhìn từng đứa con bị hành hạ. Anh trai cậu bé cũng chỉ vì miếng cơm manh áo mà sa vào con đường tội phạm. Điều mỉa mai là mọi người đang dần quen với lối sống đó. Một gã trong quán phở khi nghe mọi người bàn tán "người còn không bằng chó", đã đòi đánh một người khác lên giọng phản đối. Ông chủ xưởng sơn nơi Trung làm việc thì sẵn sàng bán sơn kém chất lượng kiếm lời, dù là dùng để sơn quan tài. Vì đồng tiền, người ta bỏ qua cả những giá trị tinh thần từng là vốn quý dân tộc.

Ngọn đèn lập lánh

Nhưng từ trong đồng đồ nát giá trị ấy, cậu bé Trung hiện lên với đầy đủ phẩm chất sáng ngời. Điều đẹp đẽ trong nhân cách Trung là sự chính trực, cương quyết với cái xấu, bên cạnh một tâm hồn nhạy cảm giàu lòng yêu thương. Gương mặt cậu gầy gò, khắc khổ, nhưng đôi mắt vẫn giữ được nét sáng trong kiên định, khiến người xem vừa cảm phục vừa thương yêu.

Giống như lời ông lão mà Trung quen trong hội thả chim nói, cậu bé là ngọn sen trắng giữa đầm bùn tanh. Người xem rơi nước mắt khi xem cảnh cậu vừa ăn cơm nguội vừa học bài, làm lụng đủ nghề, thậm chí còn bồng tay khi đập lửa xưởng sơn, nhưng vẫn không chấp nhận sự thương hại. Trung sẵn sàng chống lại bố dượng để bảo vệ em trai, nghỉ việc ngay khi bắt bình, và kiên quyết không nhận số tiền cô giáo và bạn bè giúp đỡ. Nhưng cũng cậu bé đó, biết yêu những bông hoa thơm ngát, nghèo không có tiền ăn

nhưng vẫn chăm lo cho chú chó nhỏ, và thả vào tù cũng không khai ra anh trai phạm tội. Một cậu bé có nhân cách cao đẹp hơn tất thảy người lớn xung quanh.

Trong cảnh khốn cùng, ba chữ trong câu thơ còn thiếu của ông lão "vạn niên đấng", là ngọn đèn sáng cả trăm năm không tắt, đã hiện lên lấp lánh. Đó là ánh sáng từ tình người chiếu rọi lên số phận cậu bé khốn khổ, làm trái tim người xem ấm áp. Vẫn còn đó những người tốt, như cô giáo Hà, hết lòng tìm cách để Trung không phải nghỉ học. Anh trai Trung tuy cộc cằn, thô lỗ nhưng yêu thương em hết mực, không bao giờ muốn Trung sa ngã giống mình. Phim còn đề cao tình bạn sáng trong, chân thành giữa Trung và lớp trưởng Nga Linh, không phân biệt giàu nghèo, gia đình và địa vị.

Kết thúc phim khiến người xem nao lòng, một kết thúc mở không theo con đường có hậu dành cho những bộ phim thiếu nhi. Hình ảnh Trung ngỡ ngàng trong giấc mơ như đang tìm kiếm một ngọn đèn dẫn đường cho tương lai, nhưng ở đó, chỉ có cậu một mình tiến bước. Cậu đi tìm ngọn đèn trong giấc mơ của mình. Nhưng đâu đó trong lòng, người xem vẫn tin rằng cậu bé sẽ trưởng thành với nhân cách cao đẹp không thay đổi. Bởi chính trái tim cậu đã là một ngọn đèn đẹp ấm áp, nơi chứa ba chữ cuối của dòng thơ Cao Bá Quát không in lên giấy trắng.

Bộ phim thiếu nhi xuất sắc

"Ngọn đèn trong mơ" đã chiếm được tình cảm của đông đảo khán giả khi ra mắt, và giành giải thưởng Bông Sen Bạc cho hạng mục phim thiếu nhi tại LHP Việt Nam lần thứ 8 năm 1988. Không chỉ gây ấn tượng trong nước, bộ phim còn được 15 nước chọn mua và lần lượt tham dự các LHP quốc tế lớn trên thế

giới. Nhà phê bình điện ảnh người Nga Miakova đã đánh giá bộ phim "nặng chất Dostoevki" - nhà văn có ảnh hưởng sâu rộng đến đời sống tinh thần của cả nhân dân Liên Xô và Việt Nam những năm 50 thế kỷ trước.

Ở các tác phẩm của mình, nhà văn Nga thường đề cập đến chủ đề các giá trị bị đảo lộn và sắp xếp lại trong xã hội, cũng như nói về tầng lớp người dân nghèo khổ và bày tỏ cái nhìn cảm thông sâu sắc. Nhưng điều đẹp đẽ nhất là Dostoevki không chỉ mô tả "thế giới ma quái" một cách chân thực, mà còn chứa chan tình người. Cốt truyện của "Ngọn đèn trong mơ" thuật tả lại một xã hội đang bị mãnh lực đồng tiền len lỏi và phá hoại giá trị truyền thống, song song với việc thể hiện chất tình cảm gắn kết không bao giờ mất đi nơi con người. Điều này tạo nên sự chân thực và sức sống cho phim.

Đạo diễn Đỗ Minh Tuấn cũng đã sử dụng nhiều thủ pháp nghệ thuật, cách kể chuyện đa tầng, đa tuyến, đan xen giữa hiện thực và hư ảo, để kể sự đời nhưng đầy chất thơ. Những chi tiết nhỏ nhưng ấn tượng, đôi khi để tạo áp lực, đôi khi để tạo không gian mượt mà, lắng đọng. Những cảnh nhẹ nhàng khi ở bên ông lão tóc trắng nhân hậu, như dung hòa cho những cảnh gai góc trước đó, vừa khiến bộ phim "dễ thở" hơn, lại vừa nói lên góc độ đáng trong nhân cách của Trung. Cả kết cấu giấc mơ được sử dụng, tạo nên một nét lạ lùng riêng và làm nên giá trị nghệ thuật cho phim.

"Ngọn đèn trong mơ" là bước khởi đầu ngọt ngào của đạo diễn Đỗ Minh Tuấn, dẫn lối cho những thành công sau này của anh với các bộ phim "Dịch cười" (1988), "Người đàn bà nghịch cát" (1990), "Hoa của trời" (1995)... và gần đây nhất là bộ phim "Ký ức điện biên" (2004).

Chợ Trầu cau

NÉT DUYÊN CỦA PHỐ PHƯỜNG SÀI GÒN

Chợ Lê Quang Sung, Quận 6, TP.HCM

Bài và ảnh: Như Bình

Từ cái thuở còn để tóc ba chôm tôi thường leo đèo theo nội đi từ đầu làng đến cuối làng, từ nơi này đến nơi khác mà không biết chán, song có lẽ rằng cái vui nhất là được cùng nội ra vườn chăm cây hái trái. Ôi thôi thì khu vườn tươi tốt và đủ mọi loại cây trái, nhưng lúc ấy tôi vẫn thấy nội chăm sóc cẩn thận và quý nhất giàn trầu và mấy cây cau. Cùng nội nâng niu, ngắt từng chiếc lá trầu, rửa từng quả cau, quệt miếng vôi cho nội tằm từng miếng trầu xinh xinh. Có nhiều lúc tò mò lấy trộm một miếng trầu bắt chiếc nội cho vào miệng nhai xem có ngon lành gì không mà cũng thấy ngày nào nội cũng ăn, khiếp, hơi cay sặc lên tới óc, sặc sụa để rồi tự răn mình một bài học nhớ đời rằng... không nên mạo hiểm!

Lúc ấy còn nhỏ nên tôi có biết gì đâu về ý nghĩa và giá trị văn hóa mà dây trầu, cây cau mang trong mình. Cùng với thời gian và sự tích lũy kiến thức tôi mới khám phá ra nhiều điều thú vị và sâu sắc, theo đó miếng trầu được sinh ra bởi tình vợ chồng thủy chung, son sắt; tình anh em keo sơn, gắn bó; lòng tự trọng; đức hy sinh cao cả... qua câu chuyện Sự tích trầu cau hay như người chồng quân vương nhìn miếng trầu nhận ra người vợ đầu yêu sau bao kiếp bị đọa đày thân xác, để rồi cô Tấm lại lên ngôi Hoàng hậu trong truyện cổ tích Tấm Cám. Không những thế, hình ảnh trầu cau đã đi vào văn học, nghệ thuật với nét thanh cao, diễm lệ qua những câu ca, lời hát quan họ dùng dằng mà tha thiết, nhớ thương của bao thế hệ liên anh, liên chị. Nữ sĩ Hồ

Xuân Hương nhắc đến trà cau trong văn chương của mình với niềm tâm sự chân thành mà khí khái: Quả cau nho nhỏ, miếng trà hôi; Này của Xuân Hương mới quệt rồi; Có phải duyên nhau thì thăm lại; Đùng xanh như lá, bạc như vôi.

Từ già miền quê yên ả thanh bình lên thành phố hào hoa náo nhiệt để tiếp tục thực hiện ước mơ của cuộc đời tôi tưởng đâu mình không còn thấy hình ảnh quả cau, miếng trà của nội một thời nữa, nhưng thật không ngờ giữa lòng Sài Gòn vẫn có một chợ trà cau thật lớn, sầm uất vẫn còn tồn tại cho đến ngày hôm nay mặc cho bao thăng trầm của thời gian.

MỘT THỜI VÀNG SƠN

Chợ trà cau Lê Quang Sung có thể nói là chợ trà cau truyền thống duy nhất còn tồn tại ở Sài Gòn hiện nay. Không ai biết chợ được hình thành từ khi nào nhưng theo các cụ lớn tuổi thì chợ đã tồn tại cả trăm năm nay. Chợ nằm trên đường Lê Quang Sung (Thuộc quận 6 thành phố Hồ Chí Minh ngày nay) đoạn cắt từ Chu Văn An đến Nguyễn Hữu Thận, đối diện bến xe Chợ Lớn. Khi mới thành lập, chợ

chỉ là vài gánh trà cau nhỏ, lẻ buôn bán trên vỉa hè rồi dần dần phát triển, thời cực thịnh lên tới hàng trăm gánh của tiểu thương tứ xứ đổ về. Nguồn nguyên liệu được lấy từ Bà Điểm - Hóc Môn. Thời đó Bà Điểm, Hóc Môn là vùng đất nổi tiếng với 18 thôn vườn trà, là nơi cung cấp trà cau chủ yếu cho các chợ trên địa bàn thành phố và thậm chí cả miền Đông Nam bộ. Trà Bà Điểm nổi tiếng với hương vị cay, thơm đặc biệt, không đâu sánh bằng.

Những năm đất nước còn chiến tranh cho đến khoảng những năm 1990 là khoảng thời gian chợ trà cau buôn bán sầm uất, nhộn nhịp nhất. Người bán ngồi nói lung nhau, hàng bày chật ních cả chợ, có khi còn bày tràn lan xuống cả đường. Chợ bắt đầu họp từ ba giờ sáng và kéo dài cho gần hết ngày. Trà cau được nhập về chợ bằng xe tải nhỏ hoặc thồ bằng xe máy từ Bà Điểm - Hóc Môn rồi từ đó hàng chia theo các ngã tủa ra khắp thành phố. Chủ hàng là những cô, những chị gái duyên dáng, yêu kiều, thướt tha trong chiếc áo bà ba mộc mạc nhưng không làm mất đi cái nét duyên của người cũng như cái nét duyên của trà cau. Phần lớn họ là những người con của Bà Điểm - Hóc Môn, lặn lội buôn bán và sống với nghề là để nuôi chồng, nuôi con, phụ giúp kinh tế gia đình. Cũng nhờ nghề buôn bán trà cau này mà thời đó nhiều người giàu lên nhanh chóng.

NHỮNG NGƯỜI MUÔN NĂM CŨ...

Với sự phát triển nhanh chóng của thành phố, chợ trà cau ngày càng thu nhỏ, dần dần đi vào quên lãng bởi làm ăn thua lỗ. Bây giờ nhìn đoạn đường nổi tiếng một thời chỉ dài chưa tới 100m của chợ trà cau khi xưa chúng tôi không khỏi thấy chạnh lòng xót xa. Không còn cảnh buôn bán tấp nập, nhộn nhịp của hàng trăm gánh trà, gánh cau, thay vào đó chỉ còn lác đác khoảng 10 gánh rời rạc, đìu

---

Chợ tràu cau tồn tại giữa lòng Sài Gòn như một nét văn hóa, một nét duyên của trời đất đang làm đẹp cho đời, cho người song ngày nay cái nghề bán tràu cau đang ngày càng mai một, đi vào dĩ vãng không nuôi nổi bản thân.

hiu. Nền kinh tế khó khăn đã khiến nghề trồng tràu cau không thể làm giàu, nhiều chủ vườn tràu đã phá bỏ hết tràu cau, thay vào đó là những tòa nhà cao vút, những khu nhà trọ cho thuê. Cũng chính vì thế khiến cho nguồn hàng Bà Điểm - Hóc Môn cạn kiệt, không đủ cung cấp cho các chợ, các chủ hàng lại phải cực khổ trăm bề tìm kiếm nguồn hàng mới xa hơn, chi phí cao hơn, thường thì các nguồn hàng mới từ các tỉnh miền Trung như Quảng Ngãi, Thanh Hóa chở vào và từ miền Tây như Bến Tre, Cần Thơ chở lên.

Chợ không xô bồ như chợ bình thường, chợ tràu cau dân dã, mộc mạc như phiên chợ quê. Những chủ hàng gắn bó với chợ tràu cau ngày nay vẫn là những cô, những chị ngày xưa nhưng tiếc rằng bây giờ họ là những cụ già thất thập cổ lai hy sắp gần đất xa trời. Họ cố gắng bám trụ với nghề không phải vì đồng lời mà có lẽ vì tình yêu đối với quả cau, miếng tràu. Họ lặng lẽ ngồi đây giữa những quả cau xanh bóng, những lá tràu xếp gọn ghẽ trong cái thúng con con. Khách hàng của họ phần lớn là các cụ già mang trong mình nỗi nhớ nhung, hoài cảm về cố hương, về một nét văn hóa đậm đà. Họ bồm bẻm nhai tràu, hỏi thăm, động viên nhau.

Hiện tại, chợ bán hai loại giống cau, giống tròn gọi là cau sung; giống dài có đầu nhọn gọi là cau vú bò. Tràu xanh cuống dài (còn gọi là tràu lương) thường bán nhanh hơn các loại

khác. Thường một buồng cau sẽ "đi theo" với nửa ký tràu (khoảng 120 lá) trung bình một quả cau đi với hai lá tràu. Ngày nay, không còn mấy ai ăn tràu, và tràu cau cũng không còn sử dụng nhiều trong đời sống sinh hoạt, mọi người chỉ mua tràu cau để làm lễ lộc, lễ cúng, cưới hỏi... Và cũng phải công nhận rằng không khí âm đạm và trầm lắng của chợ chỉ đến mùa cưới mới thấy sôi động và nhộn nhịp. Khi ấy trên những gương mặt già nua, nhăn nhoe của các bà, các cụ ta lại thấy một chút an ủi nhiều khi ánh mắt lại rục rịch những niềm vui, niềm hạnh phúc, như sống lại kỷ niệm hoàng kim một thời.

Trầu cau thường được trang trí sẵn đặt trên kệ thường bán cho khách vắng lai. Khi người mua đến xem thấy vừa mắt thì lấy ngay, còn không thì xem mẫu rồi đặt cọc, sau đó quay lại lấy hoặc người bán sẽ giao tận nhà khi khách có yêu cầu. Những người quê miền Bắc, Trung thích buồng cau to, đủ 105 trái với hàm ý trăm năm hạnh phúc. Ngược lại, đối với người miền Nam lại ưa buồng cau nhỏ khoảng 60 trái với hàm ý chữ Thọ, sống lâu.

Chợ tràu cau tồn tại giữa lòng Sài Gòn như một nét văn hóa, một nét duyên của trời đất đang làm đẹp cho đời, cho người song ngày nay cái nghề bán tràu cau đang ngày càng mai một, đi vào dĩ vãng không nuôi nổi bản thân. Có lẽ biết như vậy nên mấy anh dân phòng, mấy chú công an mới làm lơ, mắt không thấy, tai không nghe để cho những bà, những cụ lưng còng, tóc bạc, da mồi ngồi bán trên vỉa hè. Trước tình hình này chúng tôi thiết nghĩ không biết cái nghề buôn bán tràu cau này còn tồn tại được bao lâu nữa. Có lẽ rằng khi thế hệ cuối cùng những con người thất thập cổ lai hy này mất đi thì cái chợ tràu cau duy nhất đang tồn tại leo lét như ngọn đèn dầu cạn trước gió kia cũng đến hồi dứt mối duyên trần, theo gió trở về với cát bụi!

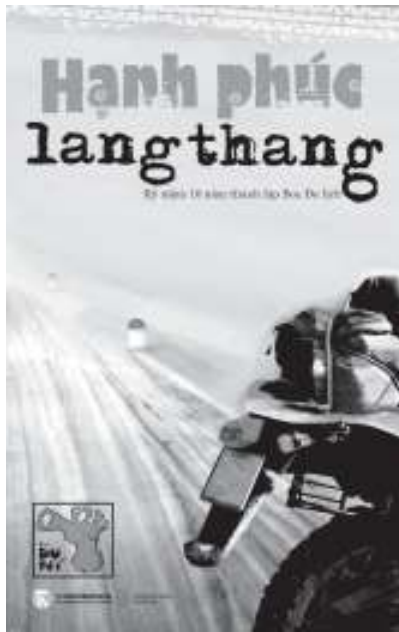
Chia tay Đà Nẵng

*Chia tay Đà Nẵng thêm lần nữa
Sông Hàn sóng gợn phía cầu quay
Suong đêm còn đọng trên mắt lá
Mùa mới sang thu lạnh dẫu già.*

*Chẳng biết bao giờ trở lại đây
Nhớ đêm trăng khuyết thắm vai gầy
Đường khuya quán nhỏ tìm hơi ấm
Rượu chừa nghiêng bình mắt đã say.*

*Đà Nẵng chia xa đã ngàn ngày
Tôi về khu chiến gió mưa bay
Tiếng chuông Linh Ứng như còn vọng
Mì Quảng lâu rồi ớt vẫn cay.*

Hạnh phúc lang thang- Cuộc đời là những chuyến đi

Gia An

"Ai đó đã nói rằng, cuộc đời là những chuyến đi... Và hạnh phúc không phải là đích đến, mà là những trải nghiệm trên mỗi chặng đường ta đang đặt chân bước. Dẫu đó là con đường láng mịn hay xấu xí chông gai, là con đường tràn ngập nắng vàng hay đầy mưa giông, gió thốc."

Cuốn sách "Hạnh phúc lang thang" là tập hợp những trải nghiệm sâu sắc đằng sau mỗi chuyến đi, những cuộc hành trình dài, mà trong đó có cả những gian khó, những giọt mồ hôi, và đôi khi là cả sự cô độc.

Mở đầu cho cuộc hành trình, người đọc sẽ được lắng mình lại, cảm nhận hơi thở của cuộc sống, những nhịp sinh hoạt, những nét đáng yêu của con người khắp muôn nơi. Có thể đó là những vùng đất ẩn trong mình vẻ hoang sơ, huyền bí, đẹp đến tuyệt diệu mà tạo hóa đã ban tặng: là những nương ngô xanh thắm trải dài với "tiếng hát nơi lưng trời", là thế giới dưới lòng đất với sự tuyệt mỹ của những khối thạch nhũ, cửa nước, của ánh sáng lung linh, huyền ảo... Ta yêu những con người bình dị, chất phác, hiền lành: yêu nụ cười những em bé Hà Nhì má hồng rục ở A Pa Chải; yêu những chàng trai - những pháo đài biển ở Trường Sa canh giữ biên cương, mặc sóng gió, nắng mưa với gương mặt hiền hậu và trong sáng... Có lúc ta cùng thờ dốc, lo sợ, hồi hộp theo những chuyến hành trình "xe đạp chinh phục Tây Côn Lĩnh", bao gian nan tưởng chừng kiệt sức giữa những chuyến đi trong mưa đêm lạnh giá để rồi sau đó là cảm giác chinh phục, ngây ngất giữa rừng núi hoang sơ...

"Cuộc sống nơi thị thành làm chúng ta luống cuống với sự hững hờ, đau đóm với cái ác, lạc lõng với sự bon chen, giật mình với sự thờ ơ, nhạt nhẽo với sự quen thuộc... Chúng ta lột xác mình, làm mới mình, dần vật mình trong những chuyến đi. Đi để thấy mình thật ích kỷ và ham hố, đi để thấy mình còn quá hạnh phúc trong cuộc đời này, đi để sống nhân ái hơn, đi để run rẩy chìa bàn tay ra với đồng đội, đi để qua những khoảnh khắc cận kề với cái sự sinh ly tử biệt mới thấy cuộc sống này đẹp đến nhường nào."

Cuốn sách mang đến bao điều thú vị từ chính những con đường trên hành trình của mình, nhưng hơn thế họ đã mang tới niềm vui, niềm hạnh phúc, những sắc màu con người Việt Nam tới từng rặng cây, từng mái nhà, từng dòng suối họ đã đi qua.

Rời chốn quê nhà thanh bình yên ả, hành trình "bốn phương phiêu du" tiếp tục đưa bạn đi ra khỏi biên giới Việt Nam đến với những đất nước, con người, những phong tục, món ăn... thật khác, thật mới mẻ. Bạn cảm nhận Mông Cổ với những cánh rừng Taiga rì rào bùng lên nõn nà khoe sắc mới, dòng suối róc rách hiền hòa, dãy núi Tanga quanh năm tuyết phủ. Ta say sưa thích thú chiêm ngưỡng những chú cá heo nhảy lên, bơi và tạo nên một khung cảnh thần tiên nơi biển đảo Philippines. Ta say mê những câu chuyện về những bộ tộc kì lạ trên thế giới với bao phong tục, quan niệm thật khác, kích thích trí tò mò của những con người đam mê khám phá...

Kết thúc chuyến đi là "Hạnh phúc lang thang" với những dòng cảm xúc, sự ham mê, khám phá của những con người ham "đi và ngắm nhìn thế giới", "đi đi cho đời không hối tiếc"...

Thế giới rộng lớn mở ra từ mỗi trang sách. Hãy đọc để cảm thấy trong ta tràn đầy tình yêu với cuộc sống, con người. Đọc để tâm hồn ta tìm lại được giây phút thư thái và bình yên giữa bao bộn bề, ồn ã. Đọc và biết đâu bạn lại tìm được cho mình một niềm đam mê mới...

ĐOÀN THANH NIÊN ĐHQGHN: THỰC CHẤT, CHUYÊN NGHIỆP, HIỆU QUẢ VÀ AN TOÀN

Tối 4/10/2012, Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên ĐHQGHN tổ chức Lễ Tổng kết Chiến dịch mùa hè thanh niên tình nguyện và tuyên dương "sinh viên 5 tốt ĐHQGHN" năm học 2011- 2012.

Tổng kết chiến dịch mùa hè năm 2011 - 2012. Đây là năm thứ 3, Đoàn TN-Hội sinh viên ĐHQGHN tổ chức bình xét và tuyên dương sinh viên 5 tốt. Năm học vừa qua, ĐHQGHN đã có 100 sinh viên xuất sắc vượt qua những tiêu chí hết sức khó khăn về học tập, đạo đức, sức khỏe, kĩ năng và hội nhập để đạt được danh hiệu cao quý này.

Phó Bí thư Thành đoàn đã tuyên dương các sinh viên 5 tốt, đồng thời nhấn mạnh cuộc vận động sinh viên 5 tốt là nhằm để sinh viên hoàn thiện hơn trong quá trình học tập và khi tốt nghiệp ra trường đáp ứng được nhu cầu xã hội và hội nhập. ĐHQGHN luôn là đơn vị lá cờ đầu và là đơn vị tổ chức các chương trình khoa học nhất bài bản nhất và hiệu quả nhất trong toàn quốc. Phó Bí thư mong muốn, sinh viên ĐHQGHN hãy nỗ lực học tập, rèn luyện đạo đức, tích cực tham gia các hoạt động tình nguyện để xây dựng thương hiệu ĐHQGHN. Phó Bí thư kêu gọi, tuổi trẻ ĐHQGHN hãy hướng về Đại hội Đại biểu Đoàn thanh niên Thủ đô Hà Nội lần thứ XIV bằng những hành động thiết thực, cụ thể nhất như chúng ta đã làm trong chiến dịch mùa hè vừa qua.

VNU-HUS: LÁ CỜ ĐẦU TRONG HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ

Sáng 5/10/2012, Trường ĐHKHTN, ĐHQGHN tổ chức Hội nghị Khoa học năm 2012.

Hội nghị đã thảo luận, đóng góp ý kiến cho 6 báo cáo khoa học: Hoạt động khoa học - công nghệ của Trường ĐHKHTN giai đoạn 2010-2012 và định hướng trong thời gian tới; Nghiên cứu khoa học tích hợp, liên ngành, phát triển công nghệ và nguồn nhân lực tại chỗ để phát triển bền vững vùng Tây Bắc; Tổng quan về các chương trình khoa học và công nghệ trọng điểm cấp Nhà nước giai đoạn 2011-2015; Đánh giá tác động của sự dâng cao mực nước biển đến quá trình xói lở bờ biển ở Việt Nam và đề xuất các giải pháp ứng phó; Đẩy mạnh gắn kết nghiên cứu khoa học với thực tiễn trên cơ sở thỏa thuận hợp tác giữa Trung tâm Ươm tạo doanh nghiệp công nghệ cao và Trường ĐHKHTN; Phát triển công nghệ sạch sản xuất và ứng dụng Biodiesel...

Đánh giá hoạt động khoa học - công nghệ của Trường ĐHKHTN giai đoạn 2010-2012, GS.TSKH

Nguyễn Hoàng Lương, Phó Hiệu trưởng Trường ĐHKHTN nêu rõ: Trong hai năm qua, Trường ĐHKHTN đã thực hiện tốt những nhiệm vụ khoa học và công nghệ theo đúng chức năng, nhiệm vụ được giao. Nhà trường đã xác định 8 hướng ưu tiên nghiên cứu; Nhiều đề tài của các nhà khoa học có tính lí luận và ứng dụng cao; năm 2011, số bài báo trên các tạp chí khoa học quốc tế tăng 31% so với năm 2010; Trường ĐHKHTN là đơn vị dẫn đầu ĐHQGHN và nằm trong số rất ít các trường đại học của cả nước có số lượng công trình khoa học được công bố nhiều nhất, đặc biệt là các công bố quốc tế; Trường đã thành lập được 25 nhóm nghiên cứu mạnh; được Bộ Giáo dục và Đào tạo tặng Bằng khen "Đơn vị đạt thành tích xuất sắc trong công tác nghiên cứu khoa học của sinh viên năm 2011"; theo xếp hạng của QS Asian University Rankings, hai lĩnh vực của Trường ĐHKHTN đã lọt vào top 100 châu Á; giữ vững là lá cờ đầu của ĐHQGHN trong hoạt động khoa học và công nghệ.

KHAI MẠC CONFRASIE LẦN THỨ 10

Trong 2 ngày 2 và 3/10, tại Trường Đại học Y Hà Nội đã khai mạc Hội nghị Hiệu trưởng các trường đại học thành viên Cơ quan Đại học Pháp ngữ, CONFRASIE lần thứ 10.

Hội nghị quy tụ hơn 100 đại biểu đến từ các trường đại học trong khu vực Châu Á - Thái Bình Dương: Việt Nam, Lào, Campuchia, Trung Quốc, Ấn Độ, Nhật Bản, Thái Lan, Tân Đảo và Vanuatu...

GS.TS Mai Trọng Nhuận - Giám đốc ĐHQGHN cùng đại diện lãnh đạo Ban QHQT và một số trường đại học thành viên đã tham dự hội nghị quan trọng này.

Hội nghị tập trung đề cập tới một số vấn đề như: xếp hạng các trường đại học và tác động của nó đến chiến lược của các tổ chức giáo dục đại học; nâng cao chất lượng giáo dục đại học.

Hội nghị là dịp để CONFRASIE tổng kết những hoạt động của mình trong 2 năm qua, cũng như đề ra phương hướng hành động trong những năm tiếp theo tại khu vực Châu Á - Thái Bình Dương. Đồng thời, AUF sẽ thu thập ý kiến của các trường đại học thành viên về hoạt động của tổ chức trong khu vực.

Trong khuôn khổ CONFRASIE lần thứ 10, ngày 4 và 5/10, tại Trường Đại học Xây dựng Hà Nội sẽ diễn ra cuộc họp của Hiệp hội các trường Đại học hỗ trợ các chương trình đào tạo và chuyên ngành Pháp ngữ với sự tham gia của các đại diện đến từ các trường đại học của châu Á - Thái Bình Dương, cũng như các đại diện đến từ châu Âu và châu Mỹ với mong muốn hỗ trợ sự phát triển của các chương trình đào tạo Pháp ngữ trong khu vực.

■ BỐN SẢN PHẨM KHCN CỦA ĐHQG-HCM ĐƯỢC TRAO CÚP VÀNG TẠI CHỢ CÔNG NGHỆ VÀ THIẾT BỊ QUỐC TẾ VIỆT NAM 2012

Chợ Công nghệ và thiết bị quốc tế Việt Nam (Techmart) là nơi triển lãm và mua bán các sản phẩm KHCN trong và ngoài nước. Đây cũng là dịp để tôn vinh năng lực và sức sáng tạo của đội ngũ cán bộ khoa học và công nghệ trên toàn quốc, đặc biệt là các nhà khoa học có tinh thần doanh nghiệp, các doanh nhân yêu chuộng khoa học và công nghệ, các tổ chức, cá nhân đam mê sáng tạo công nghệ.

Tham dự Hội chợ năm nay, ĐHQG-HCM có 4 sản phẩm KHCN được trao cúp vàng và được đánh giá là thiết bị có hàm lượng công nghệ cao, mới, sáng tạo và có khả năng ứng dụng rộng rãi trong sản xuất và đời sống. Đó là Máy đo huyết áp viễn thông; Bộ phận điều khiển xe lăn tự động của Bộ môn Kỹ thuật Y sinh Trường ĐH Quốc tế và Công nghệ tạo hình tấm không dùng khuôn SPIF - PGS.TS Nguyễn Thanh Nam, KS. Nguyễn Thiên Bình; Hệ thống giám sát lượng mưa và ngập từ xa - KS. Phan Huỳnh Lâm, PGS.TS Thái Thị Thu Hà- PTN trọng điểm Điều khiển Số và Kỹ thuật hệ thống Trường ĐH Bách khoa. Trong đó, Tp. HCM đã mua Hệ thống giám sát lượng mưa và ngập từ xa của Trường ĐH Bách khoa để sử dụng tại 3 trạm Tân Quy Đông, Dương Quảng Hàm, Cầu Bông.

■ TẠP CHÍ SCIENCE NÓI VỀ TRUNG TÂM MANAR NHƯ MỘT TRONG NHỮNG MÔ HÌNH PHÒNG THÍ NGHIỆM VỆ TINH

Trong thế giới phẳng ngày nay, quá trình toàn cầu hóa đang diễn ra rất sôi động trong mọi lĩnh vực. Đặc biệt trong khoa học và công nghệ (KH&CN), không chỉ các quốc gia chậm phát triển tích cực tiếp cận các trung tâm KH&CN uy tín của các nước phát triển để học hỏi bí quyết và kinh nghiệm mà các nhà khoa học nổi tiếng từ các nền khoa học tiên tiến cũng tìm mọi cách để mở rộng hoạt động của họ sang các nước khác. Theo xu hướng ấy, cách đây 4 năm ĐHQG-HCM và GS Yaghi của Đại học California tại Los Angeles (UCLA) đã cùng nhau xây dựng chương trình hợp tác về đào tạo và nghiên cứu về các vật liệu cấu trúc phân tử và nano (MANAR), rồi thành lập trung tâm MANAR tháng 12 năm 2011.

Bài báo "Satellite Labs Extend Science" đăng trên Tạp chí Science ngày 28/9/2012 (Vol 337, p. 1600-1603) đã đề cập tới mô hình các phòng thí nghiệm vệ tinh do các nhà khoa học Hoa Kỳ và châu Âu hợp tác với các trường đại học một số nước châu Á thành lập. Bài báo đã phân tích về những thuận lợi và thách thức trong quá trình xây dựng

các phòng thí nghiệm vệ tinh, mà một trong những mô hình điển hình là Trung tâm MANAR của ĐHQG-HCM.

■ HỘI NGHỊ KHOA HỌC TRẺ ĐHQG-HCM NĂM 2012

Ngày 12/10/2012, ĐHQG-HCM đã tổ chức Hội nghị khoa học trẻ ĐHQG-HCM lần 1 năm 2012 tại Trường ĐH Bách Khoa. Hội nghị do Ban KHCN phối hợp với Ban Cán sự Đoàn ĐHQG-HCM tổ chức. Tham dự hội nghị có PGS.TS Huỳnh Thành Đạt Phó Giám đốc Thường trực ĐHQG-HCM, đại diện BGH các trường thành viên và Trung tâm JVN, Trung tâm Đại học Pháp ĐHQG-HCM.

Lần đầu tổ chức, Hội nghị khoa học trẻ ĐHQG-HCM thu hút sự quan tâm lớn của cán bộ trẻ, sinh viên ĐHQG-HCM. Có 228 bài tóm tắt và 185 bài toàn văn đã được gửi tới hội nghị. Đây là hội nghị khoa học dành riêng cho đối tượng là giảng viên, giáo viên, cán bộ công chức, cán bộ trẻ, học sinh, sinh viên ĐHQG-HCM. Hội nghị gồm có 3 phiên, trong đó tại phiên toàn thể là lễ khai mạc Hội nghị và các báo cáo chuyên đề chung do các nhà khoa học đầu ngành báo cáo với nội dung mang tính khái quát công tác nghiên cứu khoa học ở Việt Nam nói chung và tại ĐHQG-HCM nói riêng. Hai phiên còn lại được diễn ra tại các phân ban, các tác giả sẽ báo cáo kết quả nghiên cứu khoa học của mình trước hội đồng chuyên môn.

Hầu hết, các báo cáo nghiên cứu được gửi tới Hội nghị đều thuộc các lĩnh vực khoa học mà ĐHQG-HCM đang tổ chức đào tạo và nghiên cứu bao gồm: công nghệ thông tin; điện tử viễn thông và thiết kế vi mạch; cơ khí - tự động hóa; kỹ thuật giao thông; kỹ thuật xây dựng; năng lượng tái tạo và quản lý - sử dụng năng lượng hiệu quả; khoa học và công nghệ vật liệu; nghiên cứu cơ bản trong khoa học tự nhiên; công nghệ sinh học và ứng dụng trong y học; quản lý đô thị - bảo vệ môi trường và tài nguyên, biến đổi khí hậu; khoa học xã hội và nhân văn; kinh tế - luật - khoa học quản lý.

■ 20 SINH VIÊN ĐHQG-HCM NHẬN ĐƯỢC HỌC BỔNG POSCO TJ PARK NĂM 2012

Ngày 24/10/2012, ĐHQG-HCM và Quỹ HB POSCO TJ Park đã phối hợp tổ chức trao học bổng POSCO TJ Park năm 2012 cho 20 sinh viên xuất sắc của ĐHQG-HCM. Mỗi suất học bổng trị giá 500 usd/sinh viên/năm.

Chương trình học bổng này là kết quả hợp tác giữa ĐHQG-HCM và Quỹ học bổng POSCO TJ Park nhằm động viên, khuyến khích các bạn sinh viên của ĐHQG-HCM nỗ lực học tập, nghiên cứu khoa học. Chương trình được duy trì từ năm 2005 đến nay và phát triển từ 15 suất

đến 20 suất học bổng cho sinh viên mỗi năm. Năm 2012, có 14 sinh viên trường ĐH Kinh tế - Luật, 5 sinh viên trường ĐH Bách khoa và 1 sinh viên của Khoa Y, ĐHQG-HCM nhận được học bổng này.

■ CẦU LẠC BỘ ĐHQG TP.HCM: GẮN KẾT VÀ PHÁT TRIỂN

Ngày 20/10/2012, ĐHQG-HCM đã tổ chức Đại hội Cầu lạc bộ ĐHQG TP.HCM (VNU Club). Với chủ đề "Gắn kết và Phát triển", VNU Club là cầu nối cho các thế hệ học viên, sinh viên đã từng học tập tại các đơn vị thành viên và trực thuộc ĐHQG-HCM cùng chung tay xây dựng và phát huy truyền thống tốt đẹp, tạo sự đoàn kết, gắn bó, trao đổi, hợp tác, góp phần hiệu quả, thiết thực để xây dựng và phát triển ĐHQG-HCM.

Tham dự Đại hội, các đại biểu đã cùng xây dựng, đề xuất các phương hướng hoạt động của Cầu lạc bộ, đồng thời thống nhất cử ra Ban Chủ nhiệm Cầu lạc bộ điều hành hoạt động giai đoạn 2012-2014 gồm 36 thành viên. Trong đó, PGS.TS Phan Thanh Bình, Giám đốc ĐHQG-HCM làm Chủ nhiệm. Đại hội cũng thống nhất giao cho Ban chủ nhiệm thành lập các ban chức năng và xây dựng kế hoạch hoạt động, trước mắt là phối hợp với Quỹ phát triển ĐHQG-HCM tổ chức các hoạt động cuối năm 2012, đầu năm 2013.

Cầu lạc bộ ĐHQG-HCM có điều lệ hoạt động tự quản và được Giám đốc ĐHQG-HCM ký quyết định phê duyệt. Thành viên của Cầu lạc bộ sẽ tham gia góp phần hỗ trợ các hoạt động nghiên cứu khoa học, giáo dục, đào tạo, phát triển cơ sở vật chất, sáng tạo và áp dụng sản xuất sản phẩm, chia sẻ kinh nghiệm và hướng nghiệp cho sinh viên... trên nhiều lĩnh vực của ĐHQG-HCM.

■ HỘI NGHỊ GIAO BAN BÁO CÁO TÌNH HÌNH THỰC HIỆN NHIỆM VỤ QUÝ I, II, III VÀ MỘT SỐ HOẠT ĐỘNG TRONG TÂM QUÝ IV/2012

Ngày 25/10/2012, PGS.TS Phan Thanh Bình, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch Hội đồng, Giám đốc ĐHQG-HCM đã chủ trì Hội nghị giao ban Báo cáo tình hình thực hiện nhiệm vụ quý I, II, III và một số hoạt động trọng tâm quý IV/2012 của ĐHQG-HCM.

Tại hội nghị, TS. Nguyễn Đình Tứ, Phó Chánh VP đã trình bày Báo cáo tình hình thực hiện nhiệm vụ quý I, II, III và một số hoạt động công tác trọng tâm quý IV năm 2012 của ĐHQG-HCM.

Tại Hội nghị, nhiều đại biểu tham dự đã thẳng thắn nêu ra những khó khăn, vướng mắc, nguyên nhân trong quá trình thực hiện nhiệm vụ và cùng nhau trao đổi, tích cực đóng góp ý kiến xây dựng bản dự thảo Báo cáo tình hình thực hiện nhiệm vụ quý I, II, III và một số hoạt động trọng tâm quý IV/2012.

■ ĐẠI HỘI CÔNG ĐOÀN CƠ QUAN ĐHQG-HCM NHIỆM KỲ 2012 - 2014

Ngày 26/10/2012, Công đoàn Cơ quan ĐHQG-HCM đã tiến hành đại hội nhiệm kỳ 2012 - 2014. Gần 120 đại biểu là cán bộ, viên chức cơ quan ĐHQG-HCM đã tham dự đại hội.

Tại Đại hội, các đại biểu đã được nghe báo cáo tổng kết hoạt động Công đoàn nhiệm kỳ 2010-2012; báo cáo kiểm điểm của Ban Chấp hành Công đoàn nhiệm kỳ 2010-2012; đồng thời thảo luận phương hướng nhiệm vụ Công đoàn nhiệm kỳ 2012-2014. Đại hội nhất trí thông qua phương hướng, nhiệm vụ hoạt động của Công đoàn nhiệm kỳ tới với mục tiêu chung "tạo sự đoàn kết gắn bó, tinh thần tương trợ, phối hợp chặt chẽ trong công việc; duy trì và phát triển môi trường làm việc dân chủ, khoa học, chất lượng và hiệu quả, đảm bảo quyền lợi hợp pháp của CBCCVC".

Phát biểu chỉ đạo tại Đại hội, PGS.TS Phan Thanh Bình, Bí thư Đảng ủy, Giám đốc ĐHQG-HCM đánh giá cao các hoạt động của công đoàn cũng như khối cơ quan văn phòng ĐHQG-HCM; đồng thời mong muốn Công đoàn Cơ quan ĐHQG-HCM làm tốt vai trò của mình, phản ánh kịp thời những suy nghĩ, tâm tư nguyện vọng của các công đoàn viên lên chính quyền để chính quyền hỗ trợ, cùng phối hợp phát huy tối đa thực lực, năng lực của các cán bộ viên chức trong cơ quan nhằm đóng góp, phát triển ĐHQG-HCM cũng như hệ thống giáo dục đại học của đất nước.

Cũng tại Đại hội, các đại biểu đã bầu ra Ban Chấp hành Công đoàn Cơ quan nhiệm kỳ 2012-2014 gồm 9 thành viên và bầu 7 đại biểu tham dự đại hội công đoàn ĐHQG-HCM.

■ ĐHQG-HCM TỔ CHỨC HỘI THẢO TẬP HUẤN AUN-DAAD

Từ ngày 22 - 26/10/2012, Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh (ĐHQG-HCM) đã phối hợp với Cơ quan Hàn lâm Đức (DAAD), Tổ chức Đảm bảo chất lượng ASEAN (ASEAN - QA), Hội nghị Hiệu trưởng các trường Đại học Đức (HRK), ĐH Postdam (Đức) cùng các cơ quan đảm bảo chất lượng châu Âu và châu Á tổ chức Hội thảo tập huấn về đảm bảo chất lượng (ĐBCL) trong giáo dục đại học. Mục đích của khóa tập huấn nhằm tăng cường năng lực và kỹ năng làm việc cho đội ngũ cán bộ ĐBCL tại các trường Đại học khu vực Đông Nam Á, thông qua việc hướng dẫn thực hiện công tác tự đánh giá tại các đơn vị theo bộ tiêu chuẩn chất lượng AUN.

Tham dự Hội nghị, về phía các tổ chức quốc tế, có PGS.TS. Nantana Gajeseni, Giám đốc điều hành Mạng các trường đại học Đông Nam Á (AUN); TS. Pohlenz Philipp, Trưởng Trung tâm phát triển chất lượng, trường

Đại học Potsdam (Đức); TS. Marc Wilde, Trưởng đại diện các chương trình liên kết giáo dục đại học (DIES); TS. Hannelore Bossmann, Trưởng Văn phòng Đại diện của DAAD tại Hà Nội.

Về phía ĐHQG-HCM, có PGS.TS. Phan Thanh Bình, Giám đốc ĐHQG-HCM; PGS.TS. Lê Quang Minh, Phó Giám đốc ĐHQG-HCM, lãnh đạo các trường đại học thành viên, các Ban chức năng cùng khách mời tham dự đến từ các nước Campuchia, Lào, Malaysia, Indonesia, Myanmar, Philippines, Thái Lan, Việt Nam, Brunei, Đức và Singapore.

Phát biểu khai mạc Hội thảo tập huấn, PGS.TS. Phan Thanh Bình, Giám đốc ĐHQG-HCM nhiệt liệt chào mừng đại biểu các quốc gia tham gia đợt hội thảo tập huấn do ĐHQG-HCM đăng cai tổ chức và tin tưởng vào sự thành công của hội thảo thông qua việc chia sẻ kinh nghiệm từ các chuyên gia ĐBCL, đặc biệt là các chuyên gia đến từ châu Âu nhằm hỗ trợ và thúc đẩy phong trào ĐBCL tại khu vực Đông Nam Á.

Đợt tập huấn lần này là sự kiện nằm trong giai đoạn 2 của dự án "ĐBCL bên trong và bên ngoài: Thủ tục và quy trình tại các trường ĐH Đông Nam Á". Dự án được triển khai thành ba giai đoạn: Giai đoạn 1: từ 2010-2011, tìm kiếm sự đồng thuận về quan điểm, chương trình, điều kiện,...giữa các bên liên quan. Giai đoạn 2: từ 2011 - 2012, tổ chức các đợt tập huấn. Giai đoạn 3: năm 2013, đánh giá chất lượng một số chương trình đào tạo. Dự kiến AUN-DAAD sẽ tiến hành đánh giá 24 chương trình giáo dục, sau đó tổ chức rút kinh nghiệm và chuyển sang giai đoạn tiếp theo. Tham gia vào dự án này, Khoa Điện tử Viễn thông của trường Đại học Quốc tế, ĐHQG-HCM được đánh giá khá cao về báo cáo tự đánh giá, và dự kiến sẽ được đánh giá ngoài vào cuối năm 2013. Các khoa tham gia đánh giá sẽ được xem xét cấp giấy chứng nhận vì mục tiêu cải thiện và nâng cao chất lượng.

HỘI THẢO KHOA HỌC VIỆT - PHÁP VỀ TÂM THẦN & TÂM LÝ Y HỌC NĂM 2012

Trong 2 ngày 29 & 30/10/2012, Khoa Y - Đại học Quốc gia Tp.HCM đã tổ chức Hội thảo Khoa học Việt - Pháp về Tâm thần & Tâm lý Y học năm 2012 với chủ đề "Những thách thức của thế kỷ XXI: con người, xã hội, kỹ thuật". Hội thảo có sự phối hợp của Trường ĐH Y khoa Phạm Ngọc Thạch, Ủy ban về người Việt Nam ở nước ngoài Tp.HCM và Hội Khoa học Pháp - Việt tâm thần và tâm lý y học.

Thế giới ngày càng biến chuyển, các bệnh lý về tâm thần ngày càng có xu hướng gia tăng, làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe của cộng đồng, làm gia tăng những vấn đề về xã hội và cản trở đến sự phát triển kinh tế - xã hội của các quốc gia. Tại hội thảo, các nhà khoa học, bác sĩ, chuyên gia hai nước Việt - Pháp đã cùng nhau nhìn

nhận, phân tích những thách thức của ngành tâm thần trong thế kỷ 21 và đưa ra những giải pháp thích hợp để kiểm soát và hạn chế các vấn đề trên. Đồng thời, chia sẻ kinh nghiệm và trao đổi các kết quả nghiên cứu khoa học trong lĩnh vực tâm lý và tâm thần.

Ông Fabrice MAURIÈS, Tổng lãnh sự Cộng hòa Pháp tại TP.HCM đã đến tham dự và phát biểu khai mạc hội thảo, thể hiện sự quan tâm của Chính phủ Pháp đến các hoạt động hợp tác Việt - Pháp về khoa học và giáo dục.

Các tham luận được trình bày trong hội thảo tập trung đề cập các vấn đề như: quan niệm hiện đại về tâm thần, tâm thần trẻ em, cập nhật các vấn đề có tính chất thời sự như nghiện ma túy, nghiện internet, những vấn đề pháp lý trong bệnh tâm thần...

HỘI THẢO CHUYÊN ĐỀ "SÁNG CHẾ - CƠ CHẾ BẢO HỘ Ý TƯỞNG CÔNG NGHỆ MỚI"

Ngày 31/10/2012, Trung tâm Sở hữu trí tuệ và Chuyển giao công nghệ ĐHQG-HCM (TT SHTT&CGCN) phối hợp với Trung tâm NEPTECH tổ chức Hội thảo chuyên đề: "Sáng chế - Cơ chế bảo hộ ý tưởng công nghệ mới".

Tham dự Hội thảo, các đại biểu là các nhà khoa học, nhà nghiên cứu, cán bộ, giảng viên ĐHQG-HCM đã được bổ sung kiến thức về quyền sở hữu trí tuệ, quyền tác giả, thủ tục đăng ký, vấn đề bảo vệ quyền đối với các tác phẩm được tạo ra trong quá trình giảng dạy và nghiên cứu khoa học.

Trình bày báo cáo chuyên đề "Sáng chế: Cơ chế bảo hộ ý tưởng công nghệ mới", TS. Đào Minh Đức - Trưởng phòng SHTT, Sở KH&CN Tp.HCM đã phân tích các phát minh, sáng chế, sáng tạo trong và ngoài nước cũng như quy trình và các bài báo liên quan. Từ đó, ông trình bày sâu vào các vấn đề về quyền đăng ký sáng chế; quyền và nghĩa vụ của tác giả sáng chế; quyền tài sản của chủ sở hữu; quy trình và cách làm đơn đăng ký sáng chế... Trong đó, TS. Đào Minh Đức lưu ý, các đại biểu nên tiến hành đăng ký SHTT ngay khi nhận diện được nghiên cứu của mình, có nghĩa là ngay khi được cấp đề tài kinh phí sáng chế. Và các sáng chế muốn được bảo hộ phải thỏa mãn được tính mới sáng chế trên toàn thế giới.

NULITE - THIẾT BỊ CHIẾU SÁNG TIẾT KIỆM ĐIỆN NĂNG NHẬN GIẢI TÀI NĂNG LƯƠNG VĂN CAN

Ngày 11/10/2012, tại Lễ trao giải thưởng Tài năng Lương Văn Can do Báo Doanh Nhân Sài Gòn và CLB Doanh Nhân Sài Gòn phối hợp tổ chức, sinh viên Nguyễn Tuấn Anh, Trường ĐH Bách khoa ĐHQG-HCM đã nhận được giải thưởng này với đề tài Nulite - Thiết bị chiếu sáng tiết kiệm điện năng.

Giải thưởng Tài năng Lương Văn Can là sân chơi trí tuệ dành cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng trên

cả nước. Tham gia cuộc thi, sinh viên được tiếp cận tư tưởng làm giàu của Lương Văn Can - kinh doanh phải "hiếu nghĩa" và "trung thực", giúp sinh viên trưởng thành trong môi trường kinh doanh nghiêm túc, biết tôn trọng pháp luật và có trách nhiệm với xã hội. Bên cạnh đó, BTC

cũng tạo điều kiện hiện thực hóa những ý tưởng, đề án kinh doanh khả thi của các sinh viên, bằng cách giới thiệu những đề án này đến các doanh nghiệp, tổ chức liên quan. Đồng thời, cuộc thi còn hướng đến một mục tiêu giới thiệu cho doanh nghiệp những tài năng trẻ là các sinh viên đoạt giải.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUỐC TẾ

TRƯỜNG ĐH QUỐC TẾ ĐHQG-HCM ĐẠT GIẢI NHẤT TOÀN ĐOÀN KHU VỰC PHÍA NAM TẠI HỘI THI "TIẾNG HÁT SINH VIÊN" TOÀN QUỐC LẦN THỨ XII-2012

Tham gia Hội thi "Tiếng hát sinh viên" toàn quốc lần thứ XII-2012 do Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức, Trường ĐH Quốc tế và Trường ĐH Kinh tế - Luật ĐHQG-HCM đã đạt được 2 HCV, 4 HCB và 3 giải ba. Trong đó, sinh viên Trường ĐH Quốc tế đã xuất sắc đạt 2 HCV, 3 HCB, vượt qua 24 trường ở khu vực phía Nam để giành giải nhất toàn đoàn.

Hội thi "Tiếng hát sinh viên" toàn quốc là sân chơi văn hóa văn nghệ của sinh viên các trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp trên cả nước. Năm nay, Hội thi có 40 trường tham dự: 16 trường khu vực phía Bắc (từ Thừa Thiên - Huế trở ra) và 24 trường ở khu vực phía Nam (từ Đà Nẵng trở vào).

Kết quả chung cuộc, về giải tập thể, hội thi có 2 giải Nhất, 5 giải Nhì và 8 giải Ba. Giải tiết mục có: 30 HCV, 45 HCB và 61 giải Ba.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CNTT

LỄ CÔNG BỐ QUYẾT ĐỊNH BỔ NHIỆM PHÓ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG ĐẠI HỌC CNTT NHIỆM KỲ 2011-2016

Ngày 25/10/2012, Trường Đại học Công nghệ Thông tin đã tổ chức Lễ công bố Quyết định số 1047/QĐ-ĐHQG-TCCB của Giám đốc ĐHQG-HCM về việc bổ nhiệm Phó Hiệu trưởng Trường ĐH CNTT nhiệm kỳ 2011-2016. Theo đó, TS. Đinh Đức Anh Vũ được bổ nhiệm chức vụ Phó Hiệu trưởng Trường nhiệm kỳ 2011- 2016.

Tham dự buổi lễ có PGS.TS. Phan Thanh Bình, Giám đốc ĐHQG-HCM; PGS.TS. Trần Chí Đáo, nguyên Thứ trưởng Bộ GD&ĐT, nguyên Giám đốc ĐHQG-HCM, ủy viên Hội đồng ĐHQG-HCM; PGS.TS. Dương Anh Đức,

Hiệu trưởng Trường ĐH CNTT; cùng lãnh đạo các đơn vị cùng các giảng viên, viên chức Trường.

Tại buổi lễ, đồng chí Lê Trung Hiếu đã công bố Quyết định bổ nhiệm Phó Hiệu trưởng Trường ĐH CNTT nhiệm kỳ 2011- 2016 cho TS. Đinh Đức Anh Vũ.

Phát biểu tại buổi lễ, PGS.TS. Phan Thanh Bình nhấn mạnh đây là sự kiện quan trọng của Trường ĐH CNTT, của TS. Đinh Đức Anh Vũ. Đảng bộ, Ban giám đốc ĐHQG-HCM đánh giá cao thành tích của tân Phó Hiệu trưởng trong những năm vừa qua, đồng thời kỳ vọng TS. Đinh Đức Anh Vũ sẽ tiếp tục phát huy năng lực, tâm huyết của mình trong vai trò Phó Hiệu trưởng Trường để tiếp tục có những đóng góp xuất sắc cho sự phát triển của Trường và ĐHQG-HCM.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ - LUẬT

NGÀY TRUYỀN THỐNG TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ - LUẬT 2012 (06/11/2012): "TỰ HÀO TRUYỀN THỐNG SINH VIÊN"

Ngày 04/11/2012, trong không khí vui tươi, phấn khởi của thầy và trò Trường Đại học Kinh tế - Luật, Đoàn thanh niên - Hội sinh viên Trường đã long trọng tổ chức Ngày truyền thống Trường Đại học Kinh tế - Luật nhân kỷ niệm 12 năm thành lập (06/11/2000 - 06/11/2012).

Đến dự có TS. Nguyễn Tiến Dũng - Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng nhà trường, Lãnh đạo các thời kỳ của trường cùng gần 3.000 sinh viên, cựu sinh viên của Trường về tham dự và chúc mừng Ngày truyền thống.

Việc chọn ngày 6/11 hằng năm làm Ngày truyền thống của trường là một cột mốc vô cùng ý nghĩa, đây là dịp để các thế hệ thầy trò cùng ngồi lại bên nhau, ôn lại

những kỷ niệm đẹp, qua đó nhằm mục đích xây dựng một môi trường giáo dục chất lượng cao, thân thiện và hội nhập.

Chương trình diễn ra với nhiều hoạt động phong phú, tạo không khí sôi nổi chào mừng 12 năm xây dựng và phát triển của Trường Đại học Kinh tế-Luật; nhằm giáo dục về truyền thống của nhà trường; phát huy tính xung kích, sáng tạo của tuổi trẻ Kinh tế-Luật qua các hoạt động của sinh viên gắn với chủ đề: Năm An toàn giao thông, năm sinh viên sáng tạo.

Một số hoạt động chào mừng diễn ra trước và trong này hội như: UEL với biển đảo quê hương, UEL trực tuyến, UEL với văn hóa đọc, UEL dân gian, UEL sáng tạo, UEL chào SV, UEL dân vũ,... được các bạn sinh viên tích cực tham gia.